

هه‌وایی کوردستان و کورد له‌به‌نگه‌نامه و رۆژنامه ئینگلیزی و ئه‌وروپییه‌کاندا

به‌رگی شه‌شه‌م

پروفیسور، دکتور یاسین سەردەشتی

زانکۆی سلیمانی

پیشہ کی :

خوینہری بہر یز، ئەمەیی بەر دەست بەرگی شەشەمە لە ھەوڵەکانی کوردستان و کورد لە بەلگەنامەو روژنامە میژوویە ئینگلیزی و ئەوروپیەکاندا، ھەوڵیکی دیکە بەو کۆکردنەوەی بەشیک لەو زانیاریە میژوویانە تاییەت بە کوردستان و گەلی کورد لەو سەرچاوە دانسقەو دەگمەنانە کە پیشتر لەھیچ کتیب و تەنەت لیکۆلینەو میژوویەکانی تاییەت بە میژووی نەتەوایەتییان سوودیان لی وەر نەگیراوە. ئەمانە کەرەسەییەکی خاوەن لەو خەمانە میژوویە ناوانەیی کە پیشتر دەستی بایەخدارانی نەگەشتووتی یان ئەگەر کەوتنیتەبەر دەستیشیان ناوری جیدیان لی نەداوەتەو کاریان لەسەر نەکردووە. ئیمە لەو بر وایەو کە بوونی ئەم کەرەسە خاوەنی میژوو گرنگن بوئەو بە دیدیکی رۆشنترەو بر واینە میژووی خۆمان و بەسەلیقەییەکی کارامەترەو ھەنگاوی نووسینەو بەدەین. ھەربۆیە وێرای ماندووبوونی زۆرمان و نەبوونی هیچ ھاندەرێکی مادیی و مەعنەویی، توانیمان ئەم بەرگەش بخەینە بەر دەستی خوینەران تاوھکو بیخویننەو بیرو زانیاری میژوویی خۆیان پێ زاخاوەن. لەگەڵ ریزو ھبوای سەر بەرزی ھەمیشەیی بو ھەمووان.

پروفیسۆر. دکتۆر یاسین سەردەشتی

بەشی میژوو/کۆلجی زانستە مرقایەتیەکان

زانکۆی سلیمانی / ۳۱ ی ئابی ۲۰۲۰

كوردو ئيرانييهكان، پىكداددان لەسەر سنوور، كورد پەلامارى سەربازخانەكان دەدات

بەم ناوئيشانەى سەرەوه، رۆژنامەى ئوستورالىي (Kalgoorlie Miner) كە لە رۆژى ٢٢ى مارتى ١٩٤٦دا، چاپ و بلاوكرائەتەوه، هەوالىكى لەپەيامنيرى ئازانسى ئەسۆشەتيد پريسەوه وەرگرتووه، كە دەلالت: ئەفسەريكى ئەرکانى گشتىي ئيرانيي وتوئەتى كە پشتگيرىي ناسمانىي نيردراوه بۆ ئەو سى سەربازخانەهەى كە لەلايەن كوردانى خىلەكئيههه لەنزىك سنورى عىراق، پەلاماردراون. بەگوئيرەى پەيامنيرى رۆيتەر لەتاران، سەرچاوههەكى برىتانيي لەتارانەوه وتوئەتى، كە هېچ بەلگەهەك نەيه بۆ هيرش و پەلامارىكى روسەكان لەباكورى ئيرانەوه.بوونى هيزەكانى روسيش لەكەرەج بە ٣٠٠٠ مەزەندە دەكرىت.

ئەو ئەفسەرى ئەرکانەى ئاشكرائىكرد كە ئيرانىيهكان دژى كورد شەردەكەن، وتى كە سەربازخانەكانى سەردەشت و بانە لەباكورى كوردستان و ئەوهەكى سەقز لە سنورى ئازەربايجان-كوردستان، ماوهى هەفتەهەكە كەوتوونەتە بەر پەلامارى كوردان، بەلام بەرگرىي دەكەن. خىلەكئيههكان لەعىراقەوه لەو شەرههه تئوهگلاون. هەرەها ئازانسىكى ئيرانيي هەوالى بوونى كەسانىكى دا كە بەو زارە نامۆيه قساندەكەن كە لەئازەربايجانى باكور پي دەدوين. ئەفسەرهەكى ئەرکان رايگەياند كە پەلاماردەرەكان بە ٣٠٠٠كەس مەزەندە دەكرين.

ئەفسەرهەكى وتى كە ئەمىستا حەوت فرۆكە لەكاردان كە لە فرۆكەخانەى هەمەدان و كرماشانەوه دەفرن، بۆئەوهى پشتگيرىي لەشكر بەكەن، رىگە لە خىلەكئيههكان بگرن كە ئەو تەنيا رىگە شاخاوبىه بېرن كە بەرەو باشوور دريژدەبئتەوه لە سنەوه بۆ ناوهندى سەرگردايەتتى ئيرانيي. ئەو زياترى وت كە فرۆكە ئيرانييهكان بۆمبى سوک و رەشاشيان هەلگرتووه. ئەو لەوه دلتياوو كە سەربازخانەكان هئىستا خۆراگرن ، بەلام بارىنى بەفرىكى زۆر رىگەى ناردنى پالپشتىي كردووه. نزيك بە ٣٠٠٠ سەربازى ئيرانيي

لهنیوان ئهو سهربازخانانهدا دابهشبوون، لهكاتيكددا خپلهكيبهكان لهوانهيه لهيهك كاتدا هيزهكاني خويان ناراسته دانهيهكيان بكهن. ههروهها لهژير ناونيشاني "پالپشتي ئيرانيي. داواي سهربازگيريي" دا هاتوه كه:

"توينهري نهوشيهتيد پريس لهتاران وتويهتي كه، پاش نهوهي ههوايي پهلاماري سهربازخانهكاني سهر سنوري عيراق لهلايهن كورده خپلهكيبهكانهوه گهيشت، حكومهت سهربازگيري گشتيي راگهياندوهوه لهلاواني 19 سالهوه تاوهكو 20-25 كه گرنتيان بهسهرباز دواخرابوون.

نهفسرهكههي ئركان پهردهي لهسهر ئهم ريوشوينانه ههلمالي، ئهو وتي كه لهو پهلاماردا، خپلهكيبه عيراقيبهكان، لهگهل نهوانهيي نيو ئيران بهشداربوون. باومروايه كه پهلاماردمهكان شوينهكهوتهكاني براياني بارزاني، مهلامستهفا بارزاني و شيخ نهحمدهي بارزاني بن، ههروهها همه رهشيد خاني بانه، ئهو سهركرده كورده ئيرانيبههي كه وايپدهچيت هاوپهيمانيي لهگهل قازيي موحهمهه كرديت براياني بارزاني كه لهئيراندا وهك لهياسادهرچوو ناسينراون بهوهويهي كه پهلاماري شاره سنورييهكانيان داوه، بهلام دووباره هاتونهتهوه نيو ولاتهكه پاش نهوهي حكومهتي تهبريز كوئنترول يياز مرياجاني گرتوتهدهست.

پهيامنيرهكههي روينهرز وتي كه، شانديكي وهزارهتي جهنگ لهروزي شهمه بهرهو كوردستان رويشتوه، لهوانهيه ههول بوئهوه بدات كه جولانهوهي جياخوازيي كورديي چاره بكات. ههوايي نهوه ههيه كه بههيزترين گروهپي رووسي لهنيوان سهقزو خاليكه كه 125 ميل لهباشووري تهبريزهوه ههروهها 120 ميل لهباكوري كوردستاني ئيرانه.

KURDS AND PERSIANS

INDON

Clash on Frontier

Nego

KURDS ATTACK GARRISONS

London, March 20.—The Teheran correspondent of the Associated Press says that a Persian general staff officer stated that air support had been despatched for three Persian garrisons who were fighting off attacking Kurdish tribesmen near the border of Iraq.

According to Reuters' Persian correspondent, British sources in Teheran say that there is no indication of offensive moves by the Russians in North Persia. It is estimated that the Red Army troops at Karaj number 3000.

Teheran, March 20.—Staff officers who disclosed that Persians were battling against Kurds, said the garrisons at Sanandak and Banah in Northern Kurdistan, and at Saqqiz, in the Azerbaijan-Kurdistan frontier, had been under attack for a week but were holding out. Tribesmen from Iraq were involved in the fighting. Persian agents also reported the presence of strangers speaking a dialect similar to that heard in Northern Azerbaijan. The staff officer estimated that the attackers numbered 3000.

The officer said that seven Persian planes were at present operating from aerodromes at Hamadan and Kermanshah, supporting the army, in an effort to prevent the tribesmen from cutting the single mountain road running southward from Sanandak to the Persian headquarters. He added that the planes carried light bombs and machine-guns. He was confident that the garrisons were still holding out, but heavy snow prevented the sending of reinforcements. About 3000 Persian soldiers were divided between the garrisons, while the tribesmen may concentrate their entire force against one post at a time.

Persian Reinforcements

CALL FOR CONSCRIPTION

London, March 20.—The Persian army has called for the conscription of youths of 19 and also for the deferred 20-25-year group after news was received that the Persian garrisons near the Iraq border were fighting off Kurdish tribesmen, says the Associated Press correspondent at Teheran.

A Persian staff officer, revealing these measures, declared that Iraqi tribesmen in addition to those from inside Persia were in action. The attackers were believed to be followers of the Iraqi brothers Mullah Mustafa Barzani and

Sheik Ahmed Barzani, and of Hama Raschi Khan Barzani. Persian Kurdish chieftain thought to be allied with Ghazi Mohamed. The Barzani brothers were both outlawed in Persia, for raids against border towns but re-entered the country after the Tabriz Government seized control of Azerbaijan.

Reuters' correspondent says that a War Ministry mission left on Saturday for Kurdistan and may attempt to settle the Kurdish separatist movement.

A strong Russian grouping is reported between Saqqiz and a point 125 miles south of Tabriz and 120 miles north of Persian Kurdistan.

VERY

Batavia, Batavia, between the sian dele political i habitants Indies are little prog the sub-examine plan and proposals. main poin sian claim republic—c ministr

Indonesi Dutch for move and ly." They it Dr was back by T

The Du say: "It is ism oppos donesians. Their thi are not y country. to this ide dence and will not p

Leader

The lea Mr. Sja Mr. Sja evinced m relations in public (Both atte evening w was the i they are t effort to r

It has time for Clark Ker and patie Lord Clar moment is dele a through th long discu the rudder van Mook may be so the pressu negotiator days ahead Lord Ch from Lord in May, ar Java by order to s Great Bri

The mil has become past couple breaks in dicit in culminated the city it combat pl rare occas traife has heightened

Meanwhi troops in the arrang tion of B: are being probably t and India the end o mine the unless the ended. Tt mand will and head of the Du

It is ex stalemate to the au

نیگه‌رانی ده‌ولته‌تی عوسمانییه له‌بلاوکرده‌وه‌ی رۆژنامه‌ی کوردستان

وهک له لایه‌ره ۱۳ی ژماره ۲۹ی بلاوکراره‌ی فهره‌نسیی (La
Diplomatie) که له‌رۆژی ۸ی مایۆی ۱۸۹۸د، چاپ و
بلاوکراره‌ته‌وه، هاتوه:

دو رۆژنامه بهم دواییه بلاوبوونه‌وه، یه‌کیکیان که "صدای
ملت" که به‌زمانی تورکیی و رۆمانییه‌و له بوخارست ده‌رکه‌وتوه.
کۆشکی سولتانی هه‌موو هه‌ولیکی خۆی ده‌دات که ریگه
له‌بلاوبوونه‌وه‌ی بگریت . سه‌رنوسه‌ری ئه‌م رۆژنامه‌یه ئه‌ندام
پارله‌مانیکی رۆمانییه. کازم به‌گ که وه‌زیری عوسمانییه له‌بوخارست
کار بۆ قه‌ده‌غه‌کردنی ئه‌و رۆژنامه‌یه ده‌کات.

رۆژنامه‌ی دووهمیش بریتیه له رۆژنامه‌ی کوردستان و له‌قاهیره
به‌کوردیی چاپ و بلاوکراره‌ته‌وه، سه‌رنوسه‌ره‌که‌ی میدحه‌ت به‌گی
کۆری به‌رخان پاشای میری به‌ناوبانگی کوردستانه. ئه‌وه‌ی که بۆ
ماوه‌ی سالانییک دوژمنایه‌تی حکومه‌تی ده‌کرد له نیو سه‌ده‌ی
رابردودا.

ئهمه‌ یه‌که‌مین جاره رۆژنامه به‌م زمانه بلاو بکریته‌وه.

Lafayette serait relâché à cause de certaines circonstances.

On dit que l'ambassadeur de France avait été informé, il y a huit jours, que le *Lafayette* faisait route pour l'Amérique centrale, et en conséquence avis avait été donné au département d'État que le *Lafayette* était attendu ces jours-ci à la Havane. Mais le département d'État n'ayant pas répondu, les autorités françaises estimaient que le *Lafayette* pourrait poursuivre sa route sans être inquiété. Il était entendu que le *Lafayette* était parti de Saint-Lazaire et non pas de la Corogne, et qu'il ne s'arrêterait à la Havane que pour faire du charbon avant de partir pour la Vera-Cruz et le Mexique.

Le Lafayette relâché

Washington, 6 mai. — On annonce que le département de la marine a fait relâcher le *Lafayette*.

L'incident du Lafayette

New-York, 6 mai (*spécial*). — Il se confirme que le gouvernement a ordonné de relâcher le *Lafayette* qui sera escorté jusqu'à la Havane.

Washington, 6 mai (*spécial*). — Aucun enseignement officiel n'a encore été reçu ni au département d'État, ni au département de la marine, ni dans les bureaux de la Compagnie transatlantique, au sujet de l'incident du *Lafayette*.

L'ambassade française n'a, de son côté, reçu aucune information ni formulé aucune protestation.

Ce qui tracasse le plus Abdul Hamid, au milieu de tant d'événements, vous l'avez sans doute deviné, ce sont encore les Jeunes Turcs, dont la propagande augmente sérieusement chaque jour.

Deux nouveaux journaux sont à signaler : l'un, *Sedaî Mil-let* publié en turc et en roumain, paraît à Bucharest. Le Palais fait tout son possible pour arrêter cette publication dont le directeur-gérant est un membre du Parlement roumain. C'est, je crois, en vain, que le Ministre de Turquie à Bucharest, Kiazim bey, travaille à obtenir cette interdiction. L'autre est le journal *Kurdistan* rédigé en langue kurde, au Caire par Midhat bey, fils du célèbre emir du Kurdistan, Bedirham pacha, qui avait redouté, durant des années, le gouvernement ottoman, voilà plus d'un demi-siècle. Ce serait la première fois que paraîtrait un journal publié dans cette langue.

Mais ce qui a mis le Palais sens dessus dessous, c'est une lettre adressée par les Jeunes Turcs au premier secrétaire du sultan, dans laquelle on fait comprendre que si jamais il arrivait malheur au sultan Mourad, frère aîné du souverain régnant et prisonnier de Tcharagan, la responsabilité retomberait tout entière et infailliblement sur Abdul Hamid. Les Jeunes Turcs craignent que l'infortuné Mourad ne soit victime d'une machination criminelle.

C'est même dans l'intention de la prévenir et de la conjurer qu'ils se seraient adressés aux souverains des six grandes puissances. Malgré ses vingt-deux années de prison et d'abandon, Mourad n'est nullement oublié. Aussi est-il toujours vénéré de tout le monde, sans que nul n'ose pourtant prononcer son nom dans la crainte d'un exil inévitable aux confins de la Tripo-

گه‌یشتنی هه‌والی گرتنی به‌درخان به‌گی بۆتان بۆ بابی عالی

به‌گویره‌ی رۆژنامه‌ی فهره‌نسیی (NuméroJournal des débats politiques et littéraires) که له‌پاریس له‌رۆژی ۱۴ ی ئوتی ۱۸۴۷، چاپ و بلاوکراره‌ته‌وه، له‌ستونی دووهمی لاپه‌ره‌ی یه‌که‌میدا، ئه‌و هه‌واله‌ی بلاوکرده‌ته‌وه که له‌ریگه‌ی که‌شتیه‌که‌وه که له‌ترابزونه‌وه گه‌یشتوته ئه‌سته‌مبول، هه‌والی گرتنی به‌درخان به‌گی سه‌رکرده کورده‌که گه‌یشتوو به‌بابی عالی. ئه‌وه‌ی وه‌ک ده‌زانین خۆی خزانده‌بووه قه‌لای ئوراکه‌وه و به‌هۆی ئه‌و په‌لاماره تونده‌ی سی رۆژ له‌سه‌ر یه‌ک له‌لایه‌ن عوسمان پاشاوه کرابوو سه‌ری ناچاربوو خۆی بدات به‌ده‌سته‌وه. به‌درخان به‌گ ده‌سته‌بجی بۆ ئه‌سته‌مبول راگواسترا.

L'abondance des matières nous force à ajourner les lettres de nos correspondans d'Athènes du 30 juillet, et de Constantinople en date du 27 juillet. Nous nous bornerons ce soir à la nouvelle officielle suivante :

« Par le bateau à vapeur arrivé de Trébisonde, la Sublime-Porte a reçu l'importante nouvelle de la capture de Bédérhan-Bey. Ce chef kurde, qui s'était retranché, comme on le sait, à Orak-Kalessy, s'est rendu après avoir été vigoureusement poursuivi pendant trois jours consécutifs, au général Osman-Pacha.

» Bédérhan-Bey a été immédiatement dirigé sur Constantinople. »

Les journaux de Berlin du 10 août publient la suite du procès des Polonais.

A l'ouverture de la séance du 9, le président a annoncé qu'un des défenseurs avait formé une demande pour obtenir que tous les accusés du grand-duché de Posen, qu'ils sachent ou non l'allemand, fussent admis à parler en polonais ; il a invité le dé-

voirs des mi
Oribe. C'est
Oribe.

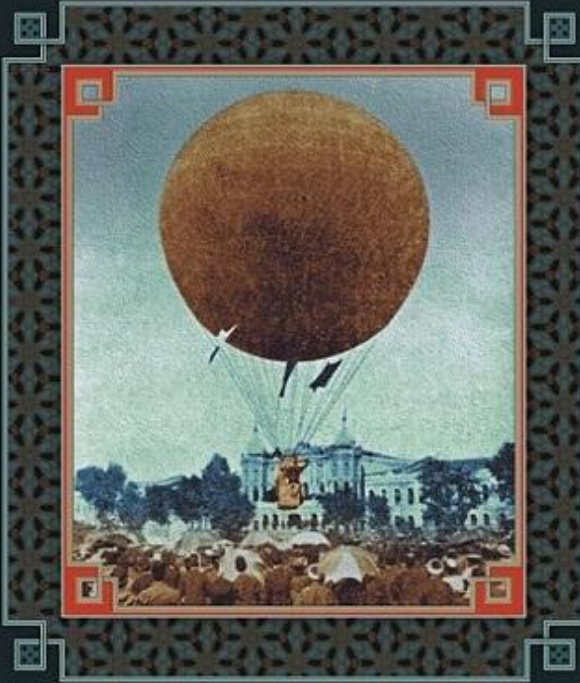
» Le géné
mière, il ne
Oribe comm
ministres, d
qu'ils avaien
rités de Mont
sir Thomas I
par ses effor
est courrouc
huit ou dix j
vention. Le
aspect favora
de résultat. »

« Le géné
position pou
gouverneme
Rio M. Marg
Howden aur
ment de Mo
mêler de cet
au commodo
Oribe et d'as
viden

میر بہدرخان بہگی بۆتان تورکیی نہزانیوہ!!

م. شوکرو ہانیوغلو لہپراویزی ۶۶ و لہلایپرہ ۳۵ کی کتیبہیدا کہ بہناوی (کورتہ میژووہیکی دواقوناعی ئمپراتوریی عوسمانی A / Brief History of the Late Ottoman Empire) کہ لہسالی ۲۰۰۸ لہئہمیریکا چاپی کردووہو لہ بریتانیا بلاویکردوتہوہ، لہمیانہی قسہکردنی لہسہر زمانی تورکیی و قسہکردن بہو زمانہ لہنیو بژاردہی دہسہلاتدارانی عوسمانی و حوکمرانانی ہہریمہکاندا، باسی ئہوہ دہکات کہ لہنیو ہہریمہ خودموختارہ کوردیبہکان کہ لہلایہن میرہ کوردہکانہوہ بہریوہدہبران و دہسہلاتی خوچی خویان ہہبوہ، زمانی فارسیی زمانی چینی بژاردہی کومہلگا بوہ نہک زمانی تورکیی. ناوبراو بہپشتبہستن بہ کتیبی (تاریخ لوتقی) کہ سالی ۱۹۱۰ لہ چاپخانہی سہباح لہئہستہمبول چاپو بلاوکر اوہتہوہ، نمونہ بہمیر بہدرخان بہگی بۆتان دینیتہوہ کہ زمانی تورکیی نہزانیوہو لہکاتی شکستی شورشہکھی و ریکہوتنی لہگہل دہسہلاتدارانی عوسمانی، دہقی ریکہوتنیی نیوانیان بہ زمانی فارسیی نووسیوہ. ہہروہا باس لہوہش دہکات کہ دواتر پاش ئہوہی میر بہدرخان چوتہ دیداری سولتان لہ ئہستہمبول ، لہوی بہزمانی فارسیی شیعری خیامی بو خویندوتہوہو ئہوہش بہو مانایہ دیت کہ بہدرخان لہزمانی فارسییدا بالادہستی ہہبوہ.

A BRIEF HISTORY OF THE
Late Ottoman
Empire

M. ŞÜKRÜ HANIOĞLU

By the nineteenth century, Ottoman Turkish, although not widely spoken, had become one of the richest and most complex languages in the world. Its use was limited to a highly educated portion of the ruling elite, who employed it to conduct affairs of state and to write bureaucratic documents, literary masterpieces, and scholarly works. Ottoman Turkish could be heard at government meetings, in literary conversations, at poetry recitals, and in scholarly conventions; however, even those who mastered the language did not speak it in the market or at home, where it would not have been understood. For Ottoman Turkish was unintelligible to an uneducated native speaker of Turkish. In fact, due to its heavy debt to other languages, Ottoman Turkish was often more comprehensible to non-Turkish intellectuals than to Turks. Only fellow bureaucrats across the empire could follow the stilted language used in the documents of Ottoman officialdom; a seventeenth-century "Turkish" *divan* (a collection of poems composed in rhymes running through the entire alphabet) was more intelligible to a literate Iranian than to a common Turk; an educated native speaker of Arabic would have had a better chance of making sense of a scholarly essay on religion than a simple Turk, while a Greek or Venetian could figure out more words in a naval instruction manual than a Turk who lived far from the sea. In a way, Ottoman resembled Latin as used in medieval or early modern Europe. It supplanted Persian, which had served as the literary language of the cultured upper classes during the first three centuries of the empire. The only exception to this displacement of Persian among the elite was the Kurdish upper class in the autonomous regions, where Persian persisted longer.⁶⁶ Those who used the Ottoman language were not necessarily Turks. Rather, they constituted the educated upper classes of a variety of Ottoman groups. Thus, to a certain extent the language formed a transnational link bonding elites together within the empire and alienating them collectively from their respective peoples. Not even all members of the bureaucracy mastered the complexities of the imperial idiom. The gradual expansion of the machinery of government and its concomitant evolution from a tiny elite force to a vast cadre of bureaucrats, beginning in the nineteenth century, exacerbated this problem. One maladroit speaker of the language made it to the position of grand vizier in 1878. Even though he had a fair command of written Arabic and French, his underlings could not resist making fun of his Ottoman Turkish.⁶⁷

⁶⁶ For instance, the Kurdish rebel leader Bedirhan Bey did not know any Turkish, and in 1846 negotiated the conditions of his surrender in Persian. Since he quoted verses from Khayyām when he later had an audience of the sultan, his mastery of Persian may be considered firm. See *Tarih-i Lütüfi*, 8 (Istanbul: Sabah Matbaası, 1328 [1910]), pp. 143, 503.

⁶⁷ İbnülemin Mahmud Kemal İnal, *Osmanlı Devrinde Son Sadrazamlar*, 6 (Istanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1940), p. 939. This grand vizier was Hayreddin Pasha of Tunisia, who served between December 4, 1878 and July 29, 1879.

خێلی شکاک له نامه‌کانی وه‌زیری دهره‌وه‌ی ئێران و بآلیۆزی بریتانی له‌تاران

کاریگه‌ری جه‌نگی روسی-عوسمانی (1877-1878) له‌سه‌ر ئیمپراتۆری عوسمانی و ئیرانکه‌ربوو، چونکه به‌شیکه‌ی هه‌ر گه‌وره‌ی رووداوه‌کانی جه‌نگ، له‌به‌ره‌ی باکووری رۆژه‌لاتی ئیمپراتۆرییه‌، له‌ باکووری رۆژه‌لاتی کوردستانی عوسمانی به‌تایه‌ت قارس و ئه‌رزروم و ئه‌رده‌هانا روویانداو پاشتریش ئه‌م ناوچه‌یه‌ بووه‌ ناوه‌ندی مملانی و چاوتیبرین و چربوونه‌وه‌ی پیلانه‌کانی و لاتانی ئه‌وروپی به‌رژه‌هه‌ندیبار بۆ زیاتر فشارخسته‌سه‌ر ده‌وله‌تی عوسمانی. ئه‌وه‌ش نه‌ک هه‌ر بووه‌ هۆی گۆرانی جه‌وه‌ه‌ری له‌پیکهاته‌ی دانیشتوانی ئیمپراتۆرییه‌که‌ و له‌ده‌ستدانی زۆرینه‌ی دانیشتوانه‌ کریستیانیه‌که‌ی له‌به‌لقان و تیکچوونی هاوسه‌نگی به‌لای پیکهاته‌ موسوڵمانه‌که‌ی دانیشتواندا، به‌لکو تۆوی ناکوکی و په‌رتبوون و وروژان و دا‌بران و پیکدادانی بۆ به‌شیکه‌ی هه‌ستیاری ئیمپراتۆرییه‌که‌ له‌باکووری رۆژه‌لات گواسته‌وه‌، که به‌هیچ جوړیک چاوه‌ری ئاینده‌یه‌کی گه‌شی لێ نه‌ده‌کرا.

له‌کاتی هه‌لگیرساندنی جه‌نگه‌که‌، کوردستان که‌وته‌ دۆخیکه‌ی فره‌ سه‌خت و دژواره‌وه‌، فه‌رمانده‌کانی سوپا، که‌وتبوونه‌خۆو هه‌ولیانده‌دا چه‌نده‌ی ده‌توان سوود له‌توانای مادی و مروی کوردستان و هه‌ر بگرن بۆ رووبه‌رووبوونه‌وه‌ی هه‌زمه‌کانی روسیا و دا‌بینکردنی هه‌یزی شه‌رکه‌رو پێویستیه‌ خۆراکیه‌کان و نازوقه‌ بۆ له‌شکره‌کانیان له‌به‌ره‌کانی جه‌نگ و شه‌ره‌گه‌وره‌کانی کوردستانیان وه‌ک وان و ئه‌رزروم و دیاره‌یه‌که‌، کردبووه‌ ناوه‌ندیک بۆ ته‌یارکردنی هه‌یزو کۆکردنه‌وه‌ی پێویستیه‌کانی به‌ره‌ی قه‌فقاس. سوڵتان فه‌توای جیهادی دژی روسیا راگه‌یاندا، تاوه‌کو هانده‌ریکی مه‌عنه‌ویی به‌و ته‌یارکردنه‌ بدات. فشاری روسه‌کان له‌به‌ره‌کانی جه‌نگ و داگیرکردنی به‌شیک له‌شه‌ار و خاک و قه‌له‌مه‌روه‌ی عوسمانی، به‌تایه‌ت له‌به‌ره‌ی قه‌فقاس و کوردستان و هه‌روه‌ها زیده‌بوونی نفوزی روسی له‌نیو که‌مینه‌

کریستیانیه‌کانی کوردستان به‌تایبەت ئاسوری و ئەرمنەکان، زەمینەى بۆ پیکدادان هینابووئارا، بەتایبەت لەو کاتەدا عوسمانییه‌کان بەبەرنامە ئازوقەو خۆراکیان لە هیزە خێلەکییه‌کانی کورد بری و ئەوانیش ناچاربوون بۆ مانەوێ خۆیان و ئەسپەکانیان بچەسەر ورگی خەڵکە گوندنشینەکان، بەکوردو کریستیانەو، و ناوبەناویش تالانیی بکەن. دیارە لەم سەر بەنەوێ ناوی خێلی شاکایش لەنیو پەيام و نامەکانی وەزیر (میسەر سیر ولیم تۆمسۆن ۱۸۱۳-۱۸۸۳) بەلۆزی بریتانیی لەتاران و هەورەها (میرزا حوسین خان ۱۸۲۸-۱۸۸۱) وەزیری دەرەوێ ئێراندا، هاتوو، ئەوێ هەول دەدەین لەلای خوارو هەکوردیی بیخەینە پیش چاو.

ولیم تۆمسۆنی بەلۆزی بریتانیی لەتاران، لە ۵ سینی تەمبەری ۱۸۷۷دا، نامەیکێ بۆ (ئیرل دیربەى) وەزیری دەرەوێ ولاتەکەى ناردوو و دوو رەشەنوسى نامەى هەر یەک لە میرزا حوسین خانى وەزیری دەرەوێ ئێران و هەورەها جیگیری حاکمى نازەربایجان هاوینچکردوو، کەتایبەت بەهەلوێست و سەرنجى ئەو دووانە سەبارەت بە خێلی شاک بەسەرۆکایەتى ئەحمەد ئاغای کورێ عەلى ئاغا و ئەو پەلامارەى کە گوايە ئەو خێلە لەکاتى شەرى روسی-عوسمانییدا لە ۱۸۷۷دا، کردوو یانەتە سەر گوندیکى ئەرمنى لە ئەلباخى سەر بە سنورى هەریمی بايەزید و تالانیانکردوو. ئەوێ کە ئەوان لەم نامەیدا قامکیان خستۆتەسەر ئەوێ، کە ئەمان وەک حکومەتى ئێرانى ناتوانن سزای خێلی شاک بەدەن بەو هۆیەى کە حکومەتى تورکیى بەردەوامە لە پاراستنیان.

لەنامەى یەکەمدا، کەمیرزا حوسین خان، لە ۲۳ ئوتی ۱۸۷۷دا، بۆ میسەر ولیم تۆمسۆنی ناردوو، ئاماژەى بەهەداو، کە هەر وەک پیشتر بەلێنى پێداو، ئەو نامەى پێشاندات کە ساحینقراڤان و جیگیری حاکمى نازەربایجان سەبارەت بەخێلی شاک ناردوو یەتى. ناوەرۆکى بابەتەکە ئەوێ کە حکومەتى تورکیى لەلایەن خۆیو هەبانگێشتى خێلی شاکى کردوو بەچەندین رێگەو شیوێ جیاواز، بەنەهێنى و ناشکرا، هانیداو بۆ ئەوێ بەمەبەستى جیهادو شەرکردن، لەسنورى

تورکیا بېهرینهوه. هر وده او ایاکړدووه که بڼه به شیک له یه که په کی ۳۰ ههزار که سیه کهله جهنگاوهری سوارو پیاده پیکهاتووه.

له بهر نه وهی که هیچ نازوقه خوړاک و نالیک نه دراو ته نه و پیاوانه و نه سپه کانیان، هر یو به ریگه یان پندراوه جهوله ی تالانی بی کهن. هر وده ها، هر چنده نه و یه که ۳۰ ههزار که سیه گلاو ته کاری تالانکر د نه که وه، که چی حکومتی تورکی دیسته به چی رایگه یان دووه، که تالانچییه کان له نیرانه وه هاتون و له لایهن دهسته یه کی شکاکه کانه وه کراوه، نه وانه ی هر له لایهن خو یانه وه بانگیشته کرابوون.

له لایه کی دیکه وه، له و کاته دا که حکومتی فارسی به گیانی دوستانو ریزه وه ههنگاو یانه بو گیرانه وهی نه و بره تالانی به ی که وتوته دهستی شکاکه کان و ناماده کاری یو سزادانی تاوانکاران کردووه، به لام حکومتی تورکی دهسته به چی بهرگی شکوو نه مانی به بالای نه محمد خاندان بریوه، نه وهی که له و خه تا کاری به دا به شدار بووه هر وده ها هانی شوینکه وته له یاساده رچوه کانی داوه، که بهر و تورکیا هه لاین. نه وانه ی له وئ له نزیک "نه لباخ" نیشته جهنده کرین و ده پاریزرین. حکومتی فارسی، به راستی سهری له و کارانه ی حکومتی تورکی سورما وه که له گهل په کتر دا دژ و نا کوکن.

له کاتیکدا، حکومتی فارسی داوا له بالیوزخانه ی تورکی ده کات، دلنیا یان پیدهن که شکاکه کان ریگه ی نه و هیان پینه دریت بچنه نیو خاکی تورکی به وه، بو نه وهی ههنگاو بو سزادانیان بنریت، که چی سه به رت به پیدانی دلنیا به کی تاوا ریگری و نار هزای پی شانده دریت. ویرای نه وهی هر که لو په لیک تالانکراوی نه رمنه کان که وتیته دهستی شکاکه کان گهرینراونه ته وهو پیان دراو ته وه، ته نیا شت ماوه که بریت سزادانی تاوانبار مانه.

له بهر نه مده، نه م دهز گایه پیوایه که نه محمد ناغا، نه وهی که بهرگی شکوو نه مانی به بالادا براوه و براو ته نه لباخ، ده بیت راده ست بکریته وه، بهوش نه شکاکه کان و نه له یاساده رچوه کانیان ریگه ی نه و هیان پیده دریت بچنه تورکیا. هر وده ها له م رووه شه وهو له ریگه ی جهنابی عالی وهزیری بریتانی به وه، زامنی ته وای نه م کاره ده کریت

به‌شيوه‌یه‌ک بتوانریت ریوشوینی گونجاو بو سزادانی سرپیچییکاران بگیریت‌به‌ر.

بیگومان، جه‌نابی عالی، له‌سهر‌به‌نی هه‌ستکردنی به‌دادپه‌روه‌ری، سه‌بارت به‌سروشتی شی‌اوی داواکاریه‌کانی ئه‌م ده‌زگایه‌ په‌سهند ده‌کات.

نامه‌ی هاوپیچکراوی دووهم، ئه‌وه‌ی که جیگری حاکمی نازهر‌بایجان له‌ئوتی ۱۸۷۷دا، بو میرزا حوسین خانی ناردووه، ده‌ئیت:

" شیخولئیسلامی سه‌لماس، نامه‌یه‌کی ئاراسته‌کردوم که مایه‌ی شانازیمه‌ ناوهر‌وکه‌کیتان بخه‌مه‌به‌ر‌ده‌ست. ئه‌و که‌لوپه‌لانه‌ی گونده‌کانی ئه‌رمه‌نی سه‌ر به‌ناوچه‌ی بایه‌زید، هه‌رچییه‌کی له‌لای عه‌لی خان و خه‌لکه‌که‌ی بووه‌ گه‌رینراوته‌وه. ئه‌و که‌سی هوکاری سه‌ره‌کیی ئه‌م به‌زمه‌ بووه، ئه‌حمه‌د ئا‌غایه‌ که کوری عه‌لی خانه، ئه‌وه‌ی ئیوه‌ فه‌رمانی گرتن و سزادانتان بو‌ ده‌رکردووه. ئه‌و بو‌ نئو خاکی تورکیی هه‌لاتوووه‌ له‌وئ ئه‌مان و پاریزراوی پی‌دراوه‌ هه‌روه‌ها به‌ئینی ئه‌وه‌ی پی‌دراوه‌ که له‌ده‌وره‌به‌ری ئه‌لباخ نیشه‌جییکریت. ئه‌مه‌ش له‌گه‌ل ئه‌و شکایه‌تانه‌دا نا‌کوک و پینک‌ژه‌ که‌له‌لایه‌ن ده‌سه‌لاتدارانی تورکییه‌وه کراون، ئه‌وان که له‌لایه‌که‌وه شکایه‌تی ئه‌وه‌یان کردووه‌ که ئه‌حمه‌د ئا‌غا و عه‌شیره‌تی شکاک رویشتون و گونده‌کانی ئه‌رمه‌نیان تالان‌کردووه، له‌کاتیکدا ئه‌وان له‌لایه‌کی دیکه‌وه ئه‌مان و دنیایان داوته‌ ئه‌حمه‌د ئا‌غاو پاراستوو‌یانه‌ جه‌نابی عالیتان، پی‌ویسته‌ له‌گه‌ل بآیوزخانی تورکییدا ئه‌م باب‌ه‌ته‌ تاوتوییکه‌ن و هه‌روه‌ها ئاماده‌کاریی پی‌ویست ئه‌نجام‌بدن بو‌ئه‌وه‌ی ریگه‌ به‌ ئه‌حمه‌د ئا‌غا نه‌دریت که له‌تورکیا بمینیت‌ه‌وه. ئه‌و وه‌ک پی‌ویست ده‌کات ده‌بی سزا بدریت. ئه‌گه‌ر راستی بلین، کاره‌ سه‌ره‌نگیزه‌کانی شکاک هه‌موو سنوریکیان تییه‌راندووه، به‌گشتی ئه‌وان سالانه‌ ۲۰۰۰ تمه‌ن باج به‌ده‌ولت ده‌دن له‌کاتیکدا سالانه‌ بری ۵۰۰۰۰ تمه‌ن خه‌لک تالان‌ده‌کن. ده‌میت به‌ته‌واوی خومان له‌م خیله‌ رزگاربه‌کین یان سزایان به‌سه‌ردا

بسه‌پندرنیت، بۆئەوێ له‌ئاینده‌دا چیدی نه‌وێرن مل له‌تالانکردن بنین و په‌لاماری دیکه ئه‌نجامدهن."

هه‌روه‌ها له ٥٠ سینه‌مه‌بری ١٨٧٧دا، میستر تایله‌ری نوینه‌ری بریتانی له‌تاران، نامه‌یه‌کی ئاراسته‌ی وه‌زیری ده‌ره‌وه‌ی ولاته‌که‌ی کردووه‌و تیی‌دا باسی په‌لاماریکی دیکه‌ی خێلی شکاک ده‌کات بۆ سه‌ر دوو گوندی کریستیانیه‌ی له‌ده‌ره‌وه‌ی ورمی. ئەوێ هه‌واڵه‌که‌ی له ٢٠ی ئوتدا، به‌راپۆرتیک له‌لایه‌ن میستر ئابوت ی کونسولی گشتیه‌ی بریتانی له‌ته‌بریز، نێردراوه‌ بۆ میستر تایله‌ر. هه‌روه‌ها تایله‌ر له‌م نامه‌یه‌شیدا، چه‌ند نامه‌یه‌کی هاوپیچ‌کردووه‌ که ناروونی بۆ میرزا حوسین خانی وه‌زیری ده‌ره‌وه‌ی ئێران و داوای ئەوێ لێ‌کردووه‌ که حکومه‌ت ریوشوینی پێویست بگرێته‌به‌رو هه‌نگاوی پێویست بنی بۆ پارێزگاری کریستیانیه‌کان و ریگری له‌روودانی رووداوی هاوشیوه له هه‌رمه‌که‌دا بگریت. هه‌روه‌ها وه‌لامه‌که‌ی میرزا حوسین خانیسی بۆ خۆی له‌تاران کردۆته‌ هاوپیچ و بۆ وه‌زیری ده‌ره‌وه‌ی بریتانی نارووه‌، له‌گه‌ڵ ئەو فه‌رمانه‌ی میرزا حوسین خان که ناروویه‌تی بۆ جیگری حاکی ئازمه‌ریجان هه‌تاوه‌کو که‌لوپه‌له‌ تالان‌کراوه‌کان بگه‌رێننه‌وه‌و سزای کورده‌ پێش‌ئیلکاره‌کانیش بدات.

نامه‌ی هاوپیچ‌کراوی یه‌که‌م له ٢٢ی ئوتی ١٨٧٧دا، له‌لایه‌ن میستر تایله‌ره‌وه‌ بۆ میرزا حوسین خان نووسراوه‌و تیی‌دا هاتووه‌، که له ٣٠ مانگی رابردووه‌وه‌، له‌سه‌ر داواکاری وه‌زیری ده‌ره‌وه‌ی بریتانیا، میستر تایله‌ر نامه‌یه‌کی سه‌باره‌ت به‌و په‌لاماره‌ی کوردانی ئێرانیی کردوویانه‌ته‌ سه‌ر کریستیانیه‌کان له‌ئه‌لباخ له‌ئێو خاکی تورکی، بۆ میرزا حوسین خان نارووه‌، ئەویش له ٣ی ئوتدا وه‌لامه‌ی ئەو نامه‌یه‌ی داوه‌ته‌وه‌و وتویه‌تی که ته‌واوی ئەو کورده‌ شکاکیه‌نه‌ی ئێران که په‌ریونه‌ته‌وه‌ بۆ ئێو خاکی تورکی، به‌ئه‌حمده‌ ئاغای کوری عه‌لی ئاغاشه‌وه‌ که سه‌رۆکی ئەو خێله‌یه‌ له‌ئێران، گه‌ر ئێزانه‌ته‌وه‌و هه‌روه‌ها ریوشوینی توندیش بۆ گێزانه‌وه‌ی تالانیه‌کان و سزادانی ئەو که‌سانه‌ته‌ گیراوه‌ته‌به‌ر که ئەم کارانه‌یان ئه‌نجامدا‌بوو. هه‌روه‌ها ده‌ئیت:

" جهانبی عالیتان لهو په پوهندی و په پیمانهای پیشوودا و توتانه که دهسه لاتدارانی خو جیی تورکی به لئینی پیشواز یی کردن و پاراستنی همر کوردیکی شکاکیان داوه که به تهمان بچنه نیو تورکیاوه و هم ههنگاوهش وایکردوه بو حکومتی فارسی گرانیت سزای خه تابارانی نهو خیله بدات، چونکه همرکات فشاریکیان بخریته سهر، نهوا دستبه جی دهکشینه وه بو تورکیا. به لام نه مه وهک پالنه ریک بو کارکردن، ده تانزیت تکو سنوریکی دیاریکراو درک بکریت، له بهر نه وهی، له م ناکامه وه، نه گهر نهو خه لکه یاساشکینه له سزادان رزگاریان بیت، نهو کات به دنیا یی وه ده بیته هو ی نه وهی همر جو ره تاوان و خراپه کاریهک همیه له لایهن نهوانه وه نه جام بدریت.

نهم کارانهی که بهو دوا یی له لایهن نهو خیله وه له دور بهری ورمی و له نیو دانیش توهانه کریستیان یی هکان کراون، به دنیا یی وه پیوستی به گرتنه بهری ریوشوینی دستبه جی و کاریگهر دهکات له لایهن حکومتی فارسی وه. لهو زانیاریانهی که همر نیستا له تهریزه وه به ده ستم گهیش تون، واده ده که ویت که نیقبال نهله وه، به گهر میی پیشوازی له عهلی ناغای سه روکی خیلی شکاک کردیت له سهر باز خانه که ی سهلماس و لهوی عه پای شکومهندی و ریزلینانی به شاندا درایت. گوندهکانی دور بهری ورمی، له لایهن خیلی شکاکه وه ویران و تالان کراون و له زور بهی کاته کانیشدا، سوکایه تی به ژنان کراون و نهم په لامارانه له گردناباد و تهر گهر بونه ته هو ی کوشتنی ههشت نه ستوری.

حکومتی فارسی، زورباش لهو ههستی بیزاریه ناگاداره که له توهوای ولاتانی نهو روپادا بلاوه سه بارهت به مجوره په لامارانهی گوایی له چهنه شونیککی جیاواز له ههر دوو ولاتا نه جامدراون. ههروه ها نه گهر ههوالگریی نهو کارانه بلاوپکاته وه که هاوشیوهی نهوانه ی سهروهه ن که له ولاتی فارسدا روو ده دات، له کاتیکدا که ولاته که له حالتهی ناشنی دایه وه سهرچاوه و توانا سهر باز یی هکانی حکومت لهو ههریمه وه له وه زیاتره که بو سهر کو تکردنی نهوانه پیوستیت، نهی جهانبی عالیتان ده ستبه جی ناماده گیی نه وهی تیدا بیت

که ناوونابانگ و بهرژموهندییهکانی ولّاتی فارس رووبهرووی شیواندن و پشیویی ببیتهوه.

لهگهل زاینی ئهوهی که کاری لهم جورانه چون دهیته هوی وروژاندن لههستی ئهعلاحهزرتی شای ولّات و ههروهها وپرای ئهوهی که لهگهل ویست و ئارهزووی حکومهتی فارسیدا دژوناکوکه، ناتوانم گومان بکهه که ئهوان دهستهجی ریوشوینی پیویست دهگرنهبر بو پاساودانی دهسهلّاتی شا به ئاراستهکردنی سزایهکی خیرا دژی ئهجامدهرانی ئهم کارانهو قهرهبووکردنهوهی زیانیگهیشتوان.

لهو نامهیهی دیکههی میستر تایلر که له ۲۷ی ئوتی ۱۸۷۷دا، بو میرزا حسین خانی وهزیری دهرهوهی ئیرانی ناردوهه، هاتوه:

"بهنامژهدان بهنامهکهه له ۲۲ی ئهم مانگهدا، مایهی شانازیمه ئهو زانیارییهی حکومهتی فارسیی بخصمه بهردهستی جهنابی عالیتان که وهگریدراوی ئهو نامهیهی که له ۲۰ی ئوتدا لهلایهن کونسولی گشتیی خاوهنشکووه له تهبریزهوه، ئاراستهکراوه. ئهوهی که تئیدا باسی ئهو پهلامارانهی کردوه که بهم دواپیه لهلایهن کوردانی شکاکی ئیرانهوه کراونهته سهر چهند گوندیکی کریستیانیی لهورمی."

لهوهلامی ئهم دوونامهیهو ئهوانی دیکهدا، میرزا حسین خانی وهزیری دهرهوهی ئیرانی، له ۲ی سپتیمبری ۱۸۷۷دا، وهلامیکی بو میستر تایلر تومسون ناردوهو تئیدا هاتوه:

"من لهئیهوهوکی دوو نامهکهی جهنابی عالیتان له ۲۲ و ۲۷ی ئوتدا، تیگهیشتم که تاییهته بهخیلی شکاک و ئهو بهشهی که گوایه ههستاون به تالانکردنی ئهرمهنبیهکانی ئهلباخ، ههروهها ئهوهی پهپهوهندی بهو پهلاماردانهوه ههیه که بهگویرهی راپورتهکهی کونسولی بریتانیی لهتهبریز، لهلایهن ئهوانهوه کراوتهسهر گونده ئهرمهنبیهکانی دهرهوهی ورمی."

لهوهلامی ئهمهدا، دهمهویت بهو پهری ریزهوه بهجهنابی عالیتان رابگهیهنم که حکومهتی فارسیی بهگویرهی ههموو ئهو توانایهی

پاریزراوی و شکوی بهبیردا کراوهو بهمیهره‌بانییهوه مامله‌هی
له‌گه‌لدا کراوه. ئه‌وش هۆکاری بویری و سه‌ختگیری شکاکه‌کانه.

له‌به‌ره‌ئوه روونه، هه‌تا‌کو فشاری ته‌واو نه‌کریته سهر ئه‌م خێله‌مکه‌چ نابن
و ههر که‌لوپه‌لیکی ئه‌رمه‌نه‌کانیان له‌لابیته‌ ناگیگیره‌وه. ئه‌گهر حکومه‌تی
فارسی ریوشوینی توند له‌دزیان بگریته‌بهر، ئه‌وا ده‌سته‌جی ده‌رۆنه‌ نیو
خاکی تورکییه‌وه ده‌پاریزین، هه‌روه‌ک خێلی جاف، که‌ چوونه‌ تورکیا و
له‌وی پیشوازیان لیکراو له‌سه‌ر سنوور نیسته‌جیکران، لێره‌شه‌وه
به‌به‌رده‌وامی شه‌وو روژ خه‌ریکی کوشتن و تالان و برۆ و په‌لاماری
سنوره‌کانی کوردستان و کرماشان. ویزی دواکاری به‌رده‌وام
له‌کۆنسولخانه‌ی تورکی که‌ ئه‌وانه‌ له‌سنوور دووربخاته‌وه، به‌لام هیچ
ناکامیکی نه‌یه‌وهو بیه‌وده بووه. شکاکیش له‌هه‌لباخ داده‌مزرینین و
ئه‌وانیش به‌ به‌رده‌وامی ده‌که‌ونه‌ په‌لاماردانی ناوچه‌ی سنوری نزیک
ورمی و ده‌که‌ونه‌ کوشتن و تالان. به‌وش هه‌موو هه‌له‌کانی سنور ناگیگیره‌و
کۆنترۆله‌کراو ده‌بن.

هیچ حکومه‌تیک یه‌کیک له‌خێله‌کانی خۆی ناچارناکات تاوه‌کو واز
له‌ولاته‌که‌ بینێ و ره‌وانه‌ی خاکی حکومه‌تیک ه‌اوسیی بکات، به‌وش
سنوری خۆی بخاته‌ حاله‌تیک ناگیگریه‌وه، ئه‌وه‌ی که‌ ده‌بیته‌ له‌ده‌ستدانی
به‌شیک له‌ره‌عیه‌ت و داهاته‌کانیان. ئه‌گهر کۆنسولخانه‌ی عوسمانی، له
ریگه‌ی جه‌نابی عالیتانه‌وه وه‌ک نوینه‌ری ده‌وله‌تیک مهن‌ و ناوبژیوان،
دانیای فه‌رمی ده‌داته‌ حکومه‌تی فارسی که‌ تاوانکاری شکاک ریگه‌ی
چوونه‌ نیو خاکی تورکیان پینه‌دریت، به‌لکو له‌وی ده‌ریکین، هه‌روه‌ها
ئه‌وه‌ی که‌ ئه‌حمه‌دئاغا نیسته‌که‌ له‌نیو خاکی تورکیه‌، راده‌سته‌بکریته‌وه و
ئه‌وان (ده‌سه‌لاتداری تورکی) وازبینن له‌پاراستنی خێلی شکاک، ئه‌وا
حکومه‌تی فارسی ده‌سته‌جی ئاماده‌یه‌ هه‌موو ریوشوینیک گونجاو بو
سزادانیان بگریته‌بهر.

بو جه‌نابی عالیتان روونه، که‌ هه‌تا ئه‌و کاته‌ی دانیایه‌کی به‌وشیه‌یه
ده‌دریت و خێلی شکاک هه‌موو هیوایه‌کیان به‌ پاراستنیان له‌لایهن
ده‌سه‌لاتداری تورکیه‌وه له‌ده‌سته‌ده‌ن، ئه‌وا هه‌موو هه‌ولیک حکومه‌تی
فارسی بیه‌وده ده‌بیت، چونکه‌ شکاکه‌کان ده‌سته‌جی به‌وای په‌ناگه‌دا
ده‌گهرین و په‌نا بو نیو خاکی تورکی ده‌بن و ده‌که‌ونه‌ ده‌روه‌ی هه‌موو
کۆنترۆلیکی حکومه‌تی فارسی.

No. 410.

Mr. Tylour Thomson to the Earl of Derby.—(Received October 4.)

My Lord,

Tehran, September 5, 1877.

IN continuation of my despatch of the 6th August,* I have the honour to inclose herewith translation of a further Memorandum addressed to me by the Persian Minister for Foreign Affairs, inclosing a letter which he had received from the Deputy Governor of Azerbaijan, complaining of the protection afforded by the Turkish authorities to the Persian Shekak Kurds and their leader Ahmed Agha, and pointing out his inability to inflict punishment on the perpetrators of the recent outrages on the Christians at Albakh, in Turkish territory, so long as the protection of the Turkish Government continues to be extended to them.

I have, &c.

(Signed) WM. TAYLOUR THOMSON.

Inclosure 1 in No. 410.

Meerza Houssein Khan to Mr. Tylour Thomson.

(Translation.)

August 23, 1877.

AS it was promised to his Excellency the British Minister to let him see the Saheb Divan's letter, in original, respecting the Shekak tribe, it is herewith inclosed, and his Excellency after a perusal of the same will perceive that, as stated by this Department in its previous Memorandum, on the one hand the Turkish authorities invite and entice the Shekak tribe in various ways, both openly and secretly, to cross into Turkish territory for a holy war, and then made them join a body of 30,000 men, horse and foot. As no provisions or forage were given to these men permission was granted to make plundering excursions, and then, although the whole body of these 30,000 men had been engaged in plundering, the Turkish authorities immediately claimed the plunder from the Persians as having been committed by the body of Shekaks, who had been invited by themselves, alone. On the other hand, when the Persian authorities, in a spirit of friendship and courtesy, take steps for recovering that amount of plunder which had fallen into the hands of the Shekaks, and prepare to punish the perpetrators, they (the Turkish authorities) immediately give a dress of honour to Ahmed Agha, who took part in the outrage, and

Iranian Historical Photographs Gallery : www.fouman.com

میرزا حسین خان سوپاسالار

instigate his lawless followers to repair to Turkey, where they will be quartered near Albagh and protected. The Persian Government is really astonished at these proceedings of the Turkish authorities, and feels surprised at these acts of theirs, opposed as they are to each other. When the Persian Government asks the Turkish Legation for assurances that the Shekaks will not be allowed to enter Turkish territory, so that steps may be taken for their punishment, objections are made to giving such assurances, although whatever property which had been plundered from the Armenians and had fallen into the hands of these Shekaks was recovered and restored, and the only thing left to be done is the punishment of the culprits.

This Department, therefore, expects that Ahmed Agha, who has received a dress of honour from the Turkish authorities, and who has been taken to Albagh, will be delivered up, and that neither the Shekaks nor their lawless characters will be allowed to enter Turkey; and that full assurances to this effect will be given through his Excellency the British Minister, so that suitable measures may be adopted for the punishment of the offenders.

His Excellency will, of his sense of justice, no doubt agree as to the equitable nature of the demands made by this Department.

Inclosure 2 in No. 410.

The Deputy Governor of Azerbaijan to Meersa Houssein Khan.

(Translation.)

August 1877.

THE Sheikh-ul-Islam of Salmas having addressed to me a letter, I have the honour to inclose it for your perusal. Of the property of the Armenian villages of the district of Bayazid, whatever was in the possession of Ali Khan and his people has been restored. The person who was the main cause of these proceedings is Ahmed Agha, the son of Ali Khan, whose arrest and punishment you have ordered. He has fled into Turkish territory, where he has been received and given a dress of honour and assurances (of safety); he has also been promised quarters in the neighbourhood of Albagh. This is at variance with the complaints made by the Turkish authorities, who, on the one hand, complain that the Shekak tribe has gone and plundered the villages inhabited by the Armenians, whilst, on the other, they give a dress of honour to Ahmed Agha and protect him. Your Highness must discuss the subject with the Turkish Legation and make the necessary arrangements, so that Ahmed Agha may not be allowed to remain in Turkey. He must be duly punished. To tell the truth, the evil doings of the Shekak have passed all limit. In all, they pay a revenue of 2,000 tomans a year to the State and plunder people to at least the amount of 50,000 tomans per annum. This tribe must be entirely got rid of or a proper punishment inflicted upon them, so that in future they do not dare to go about plundering and committing other outrages.

No. 411.

Mr. T aylour Thomson to the Earl of Derby.—(Received October 4.)

My Lord,

Tehran, September 5, 1877.

WITH reference to the outrage recently committed by the Persian Shekak Kurds on the Christian inhabitants of two Persian villages in the vicinity of Oroomiah, which was reported in Mr. Abbott's despatch to me of the 20th of August,* a copy of which was forwarded to your Lordship direct from Her Majesty's Consulate-General at Tabreez, I have the honour to inclose copies of two communications which I have addressed to the Persian Minister for Foreign Affairs, urging the Shah's Government to adopt full and immediate measures for the punishment of the perpetrators of those atrocious acts, and for the effective protection of the Christians of those districts from the recurrence of similar outrages.

I also submit, for your Lordship's information, translations of the Minister's reply and of the instructions sent by him to the Deputy Governor of Azerbaijan for the recovery of the property plundered, and for the punishment of the Kurds implicated in those crimes.

I have, &c.
(Signed) WM. TAYLOUR THOMSON.

Inclosure 1 in No. 411.

Mr. Tylour Thomson to Meerza Houssein Khan.

August 22, 1877.

UNDER the instructions of Lord Derby, I addressed your Highness on the 30th ultimo, on the subject of the outrages committed by Persian Kurds on the Christian population of Albakh in the Turkish territory, and in your reply dated August 3, you informed me that all the Persian Shekak Kurds who had crossed into Turkish territory had been brought back to the frontier with their Chief, Ahmed Agha, the son of Ali Agha, the head of that tribe in Persia, and that stringent measures had been taken for the recovery of the plundered property and the punishment of the persons by whom these acts had been committed.

Your Highness stated in the above communication that the Turkish local authorities had promised to receive and protect any Persian Shekak Kurds who might go over to Turkey, and that this proceeding had rendered it difficult for the Persian Government to punish the guilty persons of that tribe, as, if pressure were put upon them, they would at once withdraw to Turkey. But this, as a motive of action, can only be recognized to a very limited extent, for if, on this score, impunity was to be accorded to these lawless people, it would inevitably lead to every kind of atrocity and crime being committed by them.

Recent acts committed by this same tribe in the neighbourhood of Oroomiah amongst the Persian Christian population call imperatively for immediate and energetic action on the part of the Persian Government. From information which has just reached me from Tabreez, it appears that, while the Ikbal-ed-Dowleh was receiving Ali Agha, the Chief of the Shekak tribe, with apparent cordiality at the military camp at Salmas, where a robe of honour had been conferred upon him, villages had been laid waste by the Shekak tribe in the neighbourhood of Oroomiah, and women, in many instances, violated, and that these outrages had resulted at Girdabad and Terghever in the death of eight Nestorians.

The Persian Government are well aware of the feelings of indignation which have been excited throughout Europe by similar outrages alleged to have been committed at various places in the belligerent States; and, if intelligence is now spread of acts of the above nature having been committed in Persia, while the country is in a state of peace, and the military resources of the Government in the district are more than sufficient for their repression, your Highness will readily conceive how seriously the name and interests of Persia will be compromised.

Knowing how repugnant the occurrence of such acts must be to the feelings of His Majesty the Shah, and how opposed they are to the intentions and wishes of the Persian Government, I cannot doubt that they will at once adopt the necessary measures for vindicating the authority of the Shah by the infliction of summary and adequate punishment on the perpetrators of these acts, and for affording indemnification to the sufferers.

Inclosure 2 in No. 411.

Mr. Tylour Thomson to Meerza Houssein Khan.

August 27, 1877.

Sir,
WITH reference to my letter of the 22nd instant, I have the honour to forward your Highness herewith, for the information of the Persian Government, translation of a despatch addressed to me on the 20th August by Her Majesty's Consul-General in Tabreez,* in which he describes the outrages which have recently been committed by the Persian Shekak Kurds upon the Christian inhabitants of several villages in the district of Oroomiah.

I have, &c.
(Signed) WM. TAYLOUR THOMSON.

Meerza Houssein Khan to Mr. T aylour Thomson.

(Translation.)

September 2, 1877.

I HAVE understood the contents of your Excellency's two notes of the 22nd and 27th of August respecting the Shekak tribe and the part which they are alleged to have taken in plundering the Armenians of Albakh, and regarding the outrages which, according to the report from the British Consulate at Tabreez, they have committed on the Armenian villages in the neighbourhood of Oroomiah.

In reply I beg to state to your Excellency most respectfully that the Persian Government, in accordance with the great endeavours which it has always made to obtain comfort and peace for all its subjects, of whatever religion they may be, and to protect them from all harm, and has never wished that the subjects of a neighbouring Power should suffer any loss through aggressive acts, and has, as your Excellency is aware, issued stringent orders to the local authorities of Azerbaijan to recover all property taken by the Shekaks from the Armenians of Albakh, and to punish the lawless offenders. Special Agents were also dispatched to the frontier to carry out these orders. They succeeded in doing so to a certain extent.

After receiving your Excellency's last two [notes] peremptory orders were also dispatched to his Excellency the Sahib Divan to make all possible endeavours for the punishment of those who had committed these lawless acts, after due investigation made, and to see that full justice is done to the Armenians. Copy of this order is herewith forwarded for your Excellency's information, and no objection has ever been made nor ever will be in attending to such affairs. But, I deem it necessary to bring to your Excellency's notice the dangers of this serious affair, which must also appear to be so to every Government, and I have no doubt that your Excellency will also admit the same. I alluded to them in my memorandum of the 23rd of August,* wherein I state that the Turkish authorities have distinctly promised to this very Shekak tribe, of whom all these grave complaints have been made, and whose punishment your Excellency insists upon, that if the Persian Government should bring any pressure upon them and they cross into Turkish territory they will be protected and the neighbourhood of Albakh granted for their residence. Ahmed Agha, their Chief, was openly honoured with a dress of honour and courteously treated. This is the reason of the audacity of the Shekaks.

It is therefore evident that until full pressure is brought to bear on this tribe they will not yield, and should they have any property belonging to the Armenians they will not restore it. Should the Persian Government begin to adopt forcible measures against them they will immediately repair to Turkey and be protected, like the Jaff tribe, who went over to Turkey and were kindly received and quarters granted to them on the frontier, whence they are constantly engaged day and night killing and plundering and raiding on the frontiers of Kermanshah and Kurdistan, and although the Turkish Legation has been repeatedly asked to have them removed from the frontier it has been of no avail; the Shekak tribe will also be stationed at Albakh, where they will be constantly raiding upon the frontier near Oroomiah, plundering and murdering, and all the line of frontier will be thus completely disorganized.

No Government would force one of its tribes to abandon its country and send it into the territory of a neighbouring Government, thus actually putting its own frontier into a state of continual disorganization, thus incurring a loss of subjects and revenue. If the Ottoman Legation will give official assurances through your Excellency, as the representative of a great and mediating Power, to the Persian Government that the Shekak offenders will not be allowed to enter Turkish territory but expelled from there, and that Ahmed Agha, who is now in Turkish territory, will be given up, and that they (the Turkish authorities) will abstain from protecting the Shekak tribe, the Persian Government is prepared immediately to adopt all possible measures for their punishment.

It is evident to your Excellency that until such assurances are given and the Shekak tribe loses all hopes of protection from the Turkish authorities, all steps taken by the Persian Government will be valueless, for the Shekaks will immediately seek refuge in Turkish territory, and be beyond all control of the Persian authorities.

فهرهنگیک سهدهیههک بهر لهئیستا

فهرهنگیکی ئینگلیزی و کوردیی و ئاسوری، که سالی ۱۹۲۰ لهبهغدا چاپ بووه. ئهم فهرهنگه جگه له وشهو چهمهکان، ههنگیک تیینی گرامهیشی تیدا هاتوووه له ۱۰۱ لاپههه پیکهاتوووه. ئامادهکاری فهرهنگهکه کهسیکه بهناوی : ئاغا بترۆس ئیلۆ، بهناوهکهیدا دیاره کهسیکی ئاسورییه. شایهنی باسه لهم فهرهنگهدا ئیزدیش وهک زمانیکی سهربهخۆ دانراوه بهلام لهگهل کوردیههکه لهیهک خانهدان.

له تیینییهکدا نووسراوه: ئامانج له کۆکردنهوی ئهم کتییه بهدیهنانی پیویستی نهوانیه که لهکاتی جهنگدا بایهخ به مهسیحیهه کۆنهکان و خیلهکانی ئاسیای ناوهندی دههه. کوردیی و ئیزیدییهکهی ئهم کتییه لهلایهن ههموو نهو کوردو ئیزدیانهوه قسهی پندهکریت که لهئیوان دهریای رهش ، گولی ورمی و موسلدان و بهگشتی کۆکراوهیهکن له فارسی و عههههیی و تورکیی و بهتهواوهتیی جیاوازه لهو کوردیههی لهبهشهکانی دیکههی کوردستان قسهی پندهکریت.

6745 e
" ASSYRIAN, KURDISH & YIZIDIS "

INDEXED GRAMMAR

AND

VOCABULARY

WITH A FEW GRAMMATICAL NOTES

BY

AGHA PETROS ELLAW

Ec

2695

BAGHDAD
PRINTED BY GOVERNMENT PRESS
1906

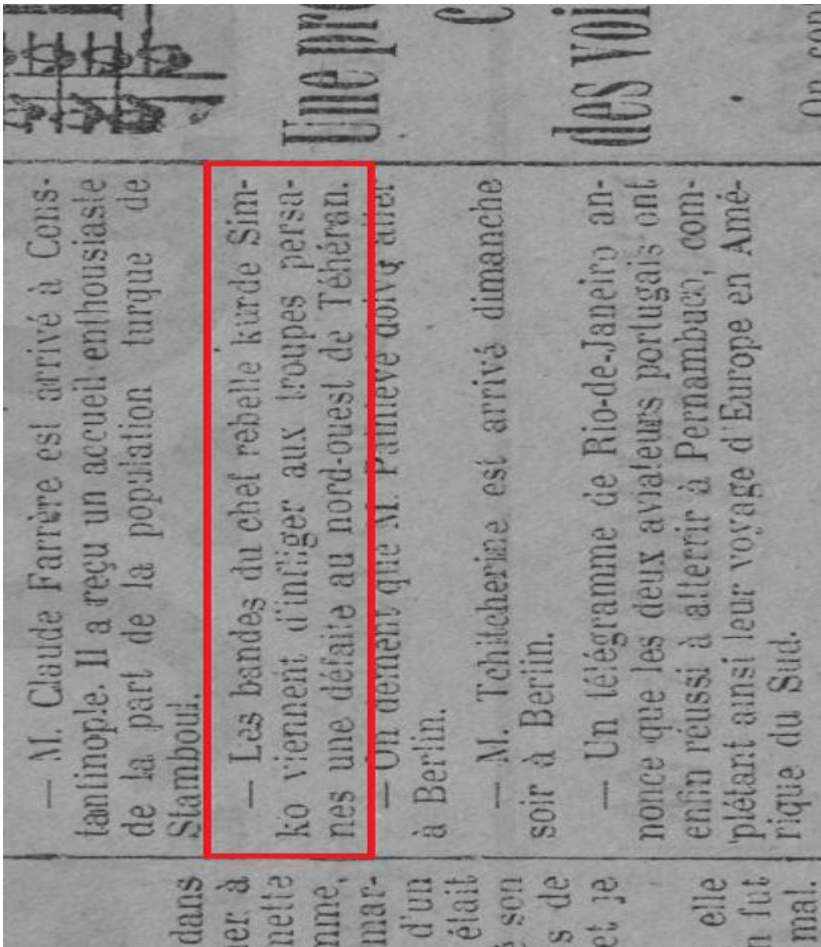
ASSYRIAN, KURDISH & YIZIDIS GRAMMAR.

THE CARDINAL NUMBERS.

<i>English.</i>	<i>Kurdish & Yizidis.</i>	<i>Assyrian.</i>
One	yak	kha
Two	do	tr-ai
Three	sih	tl-a-ta
Four	char	ar-ba
Five	panj	kham-sha
Six	shash	ish-ta
Seven	haft	sha-wa
Eight	hasht	tman-ya
Nine	nah	e-cha, tish-a
Ten	dah	is-ra
Eleven	yaz-da	kha-di-sar
Twelve	dwa-z-da	tre-sar
Thirteen	sez-da	til-ta-sar
Fourteen	char-da	ar-ba-sar
Fifteen	paz-da	kham-sha-sar
Sixteen	shaz-da	ish-ta-sar
Seventeen	haf-da	sha-wa-sar
Eighteen	hash-da	tma-ni-sar
Nineteen	noz-da	e-cha-sar
Twenty	bie-st	is-ri
Twenty one	bie-sto-yak	isri-o-kha
Twenty two	bie-sto-do	isri-o-trai
Twenty three	bie-sto-sih	isri-o-tlata
Twenty four	bie-sto-char	isri-o-arba
Twenty five	bie-sto-panj	isri-o-khamsha
Thirty	sie	tla-ti
Thirty one	sie-o yak	tla-tie-o-kha
Thirty two	sie-o do	tla-tie-o-trai
Forty	chill	ar-bi
Forty one	chil-o yak	ar-bi-o-kha
Forty two	chil-o do	ar-bi-o-trai

شکستی لهشکری ئیرانی بهدهستی سمکو

روژنامه‌ی فره‌نسیی (Le Radical) له‌روژی ۷ ی جونی ۱۹۲۲دا، هه‌وایی شکستی هه‌زه‌کانی ئیرانی له‌باکوری روژئاوای تاران له‌سه‌ردهستی ده‌سته چه‌کاره‌کانی سه‌رکرده‌ی راپه‌رپوه‌که‌ی کورد (سمکو) بلا‌وکر دۆته‌وه.

به‌دلگیریانی سمکو

وادیاره سمکو وهک سهرۆکی هاوپهیمانی خێلی شکاک، به‌سهرکهوتن و به‌زینی هیزه‌مان له‌ناوچه‌که به‌گویره‌ی قوناغه‌کانی جهنگ هه‌لوێستی جیاوازی هه‌بووینت و به‌ره‌کانی خۆی گۆرینت. هه‌ر بۆیه له‌سهره‌تای جهنگدا پشتگیریی روسه‌کان بوو، به‌لام کاتیک عوسمانیه‌کان رژانه رۆژه‌لاتی کوردستان و هه‌تا ته‌بریز و ناوچه‌کانی باکوری ئێران رۆشتن و روسه‌کان کشانه‌وه مه‌رند، سمکو به‌ره‌ی روسه‌کانی جیه‌یشت و پالی به‌عوسمانیه‌کانه‌وه‌دا. هه‌ر بۆیه کاتیک روسه‌کان گه‌رانه‌وه له‌گه‌ل ئه‌و هیزه‌ی عوسمانیه‌دا به‌یه‌کیاندا که جه‌وده‌ت پاشا و خه‌لیل پاشا سهرکردایه‌تیان ده‌کرد، دیسانه‌وه‌ی ناوی سمکو دیته‌وه ناوان. روسه‌کان له‌ناوچه‌ی قه‌ره‌گوران و ساریقامیش گورزیکی توندیا له‌عوسمانیه‌کانداو پاشتریش به‌ره‌و باشووری رۆژئاوا کشان و گه‌یشتنه ناوچه‌ی دیلمان-خۆی و پاشتر له‌سهر ریگه‌ی ئاسنی جولفا-ته‌بریز بنکه‌یه‌ک سهربازیان دامه‌زراند. تورکه عوسمانیه‌کان ویستیان ئه‌م ناوچه‌یه وه‌رگرنه‌وه هه‌رشیکیان کرده سهر روسه‌کان، به‌لام پاش شه‌ریکی سی رۆژه شکان و به‌شێوه‌یه‌کی ناریکوبیک پاشه‌کشه‌یان کرد.

ئهم ورده‌کارییه له رۆژنامه‌ی فهره‌نسییدا، (L'Auto) که له ۹ی مایۆ ۱۹۱۵دا، چاپ و په‌خشکراوه، له‌ژیرناونیشانی "هه‌واله‌ دهره‌کییه‌کاندا" بلاوکراوه‌ته‌وه. به‌گویره‌ی هه‌واله‌که: یه‌کیک له‌وه که‌سانه‌ی که به‌دیل گه‌راون سمکوی به‌ناوبانگی سهرکرده‌ی کوردانه له‌هه‌رمی ئورم، ئه‌وه‌ی که‌له‌لایه‌ن ئه‌و خه‌یلانه‌وه‌ی که فهرمانده‌ییان ده‌کات، کویرانه گوێرا به‌لایی ده‌کهن.

chalutiers ar-
ti participèrent
à l'exception
mble. 658 sur-
le que les ba-
bord quelques
és ont été dé-

s de 44 passa-
été sauvés. Le
survivants se-
important de
fants, âgés de
me classe. Le
ecueilli, après
l'eau.

chalutier armé,
chalutiers de

maritime des
qui suit :
attentats com-
oquera autant
torpillage du
nent perpétré,

struction du Lu-
des atrocités
nguéranants ont
, une infamie

UR

PLETERRE

liste de ques-
tant la parole
a dit : « Ce
nu plus tard,

— Le bombardement dirigé du golfe de Saros
contre les lignes de Boulaïr a été très violent
mercredi.

HORS D'EUROPE

En Afrique du Sud allemande, les troupes bri-
tanniques du général Botha avancent et refoulent
les Allemands par étapes forcées, malgré la
chaleur torride, la faim et la soif. Plus de 300 ki-
lomètres ont été couverts en cinq jours.

— En Perse : L'armée turque de Djevet pacha
et de Khalil bey, qui a été battue dans le combat
de Dilman, comptait 30,000 hommes de troupes
franches. L'infanterie russe a accompli des pro-
diges de valeur ; sur un point du champ de ba-
taille, une poignée d'hommes a tenu tête, durant
une journée entière, à une importante force en-
nemie. La victoire écrasante des Russes est ana-
logue en portée à celle de Karaourgan et Sary-
kainych. Après être arrivée sur la ligne de Khoï-
Dilman, les Turcs ne purent rien contre les
Russes auxquels les voies ferrées et la chaussée
de Djoulfa-Tauris servaient de bases. Leur
avance offensive fut arrêtée net et trois jours de
combat les mirent en déroute. Les Turcs se re-
tirèrent en désordre. Au nombre des prisonniers
se trouve le célèbre **Simko**, chef des Kurdes de
la région d'Ourmian, qui était aveuglément obéi
par les tribus qu'il commandait.

— Le Japon serait disposé à retirer les de-
mandes qu'il a formulées dans le paragraphe 5
de sa dernière note à la Chine. Les questions
dont elles font l'objet seraient réglées à l'amia-
ble et toute menace de conflit serait conjurée.

— La nouvelle du torpillage du *Lusitania* a
causé à New-York une profonde émotion. Dès
qu'elle fut connue à la Bourse, les valeurs bais-
sèrent de 5 à 10 points, quelques-unes de 15 et
même de 25 points.

Paris

Rendez-vo
cours de V
déjeuner.

LE PR

Matin. — M

la journé
aux envis

De 9 h. à
d'Antin.

5 balles
avec le c

nir au
écrite de

De 9 h. à
Ampère,

De 9 h. à
rue de N

mois.

De 8 h. 1/
Louis-Bru

A 8 h. :
Rollin (J

à la pie
ment gro

De 9 h. à
(8e). — C

pour les

De 8 h. 1/
Paris, à

De 9 h. à
Pompado

De 9 h. 1/
à Choisy

De 9 h. à
rue de M

(Pour 30

De 10 h.
Moncau.

راپەرىن لەكوردستان

لەژىر ئەم ناوئىشانە، رۆژنامەى ئوستورالىي (THE CASINO AND KYOGLE COURIER) كە لەرۆژى ۳۱ى ماىۆى لە كوردستان و ناوچەى موسل بلاكردۆتەوه، چەكدارەكان پەلامارى هيزى پۆلىسيانداوهو هئىلى تەرەگرافيا بربوهو ترسش لوهيه كه ئەو دەستە ئەفسەر و سەربازانەى ئىنگلىز كه رهوانەكرابون، بەدليگيرابن. بپروا وايه كه توركه لاوهكان هانى ئەم راپەرىنەيان دابيت. سوپاى ميسۆپوتاميا هيزى فريادرسى رهوانە كردوه.

شايەنى باسە، ئەم راپەرىنە، يەكەمىن راپەرىنە لەباشورى كوردستان دژى ئىنگلىزەكان پاشنەوهى لەوای يەكەمىن جەنگى جيهانى هاتنە ناوچەكو عەشيرهتى گۆيان لەزاخۆ راپەرىنەكەيان ئەنجامدا، حەسۆدينۆ، كه يەكەىك بوو لە سەرۆكەكانى گۆيان، لە ۴ى ئاپاردا، هەستا بەناردنى چەند كەسەىك بۆ كوشتنى كاپتن پيرسون، كاتىك لەگوندى ماركەوه دەرويشت بۆ گوندى بيجۆ. پاشتر ئىنگلىزەكان بەسەرپەرشتى كۆلۆنىل ليجمان، پىنج فرۆكەيان نارده سەر گۆيانىيەكان و شەركە بەرفراوان بوو. لە ۳ى ماىۆ، گۆيانىيەكان بەفەرماندەى نىعمەت شەرىف و يوسف لاوهند، مەخفەرى شرانشيان گرت ز نزيك بە ۵۰ پۆلىسيان گرت، خەروەها لە ۵ى مايسدا، هيزىك لەعەشيرهتى قشورى (كۆچەرى) پەلامارى كاروانىكى ئىنگلىزەكانيان داو و رووتيان كردنەوه. ئەم راپەرىنە بووه سەرەتای راپەرىنەكانى ديكەى كوردستان لەناوچەى بادىنان دژى ئىنگلىز.

... and is
is now in

... on the
acting to
ng in the
strong on

STPONED.

... field races
ng to wet

FACTORY.

1400 em-
tralian To-
els recently

LOOD.

... ursday was
ere under
with outside
off. The
906.

BRITAIN TO AUSTRALIA.

HINKLER NEARLY READY.

LONDON, Friday.—Hinkler expects to start on his flight for Australia in a few days.

RISING IN KURDISTAN.

A serious rising has occurred at Mosul, in Kurdistan. The rebels defeated the Gendarmerie and cut the telegraph line. It is feared that a detachment of British officers and troops were made prisoners. It is believed the young Turks instigated the rising. The Mesopotamian army is sending relief forces.

HUNGARIAN PROVINCIAL GOVERNMENT.

LONDON, Friday.—A number of Hungarian politicians of old regiments have established a provincial Government under Julius Karolyi. They intend to establish friendly relations with the Entente, and abolish Communish institutions.

له‌ناو کوردانیش کۆمونیست هەن و دژە کۆمونیستیش هەن

٦١ سأل بەرله‌ئێستا، له‌ لاپه‌ره ٤٠ی ژماره ٤١٢٩ی رۆژنامه‌ی نیشتمانی ئوستورالیی (The bulletin) که له‌ رۆژی ١ی ئه‌پریلی ١٩٥٩دا، چاپ و بلاوکراوه‌ته‌وه، بابه‌تیک له‌ژێر ناو نیشانی "یاخییونه چه‌کدارییه‌که‌ی عێراق" بلاوکردۆته‌وه‌و دۆخی عێراق پاش کۆده‌تاکه‌ی ١٤ی ته‌موزو ئاسته‌نگه‌کانی به‌رده‌می عه‌بدولکه‌ریم قاسمی شروقه‌کردوه‌و باسی له‌ ناسریست و ئه‌و گروپانه‌ کردوه‌ که له‌ژێر کاریگه‌ری ناسیونالیزمی عه‌ره‌بی و جه‌مال عه‌بدولناسر، دژایتی قاسم ده‌کن. هه‌ندیک لی‌کچوون له‌نیوان قاسم و ناسر باسده‌کات که هه‌ردووکیان سیاسه‌تی بی‌لایه‌نی ئیجابیان گرتۆته‌به‌رو له‌سو‌قیت نزیکبونه‌ته‌وه‌و له‌ رۆژناوا دوورکه‌وتونه‌ته‌وه، به‌لام له‌به‌رامبه‌ر یه‌کترا ئه‌و پرنسیپه‌یان پێشیلکردوه‌و دژی یه‌کن. پاشتر ناویکی له‌ کوردیش هێناوه‌و ده‌لیت: ئه‌مێستا هێزگه‌لیکی جیاواز هەن که شه‌ر بو کۆنترۆلکردنی ولاته‌که ده‌کنن ئه‌وانیش کۆمونیسته‌کان و تاقمی پرۆمیسرییه‌کانن به‌لام هه‌روه‌ها له‌نیو کورده‌کانیشدا کۆمونیست هەن و دژە کۆمونیستیش هەن!!!

UNCABLED ADDITIONS

IRAQI REVOLT

Press comment on the unsuccessful revolt against General Kassem's Government in Iraq:

"New York Times": "The Government of General Kassem has been struggling against a twofold opposition, both groups of which are non-Communist. One seeks an independent Iraq free of Communists and Nasserite influence. The other is working with, and probably under the direction of, President Nasser of the United Arab Republic and is imbued with the emotions of Arab nationalism. Colonel Shawaf was tied-up with the latter group. Since the successful revolt of last July 14 Premier Kassem has accepted support from the Communists against his opponents.

"This state of affairs cannot have changed fundamentally. A battle has been won by the Kassem Government, but it must be expected that the elements impelled by Arab nationalism and backed by President Nasser will keep on trying. So will those Iraqis who are dismayed by General Kassem's growing dependence on the Communists. The picture today is therefore not a happy one, and the end is not in sight."

The same: "Both these men [Kassem and Nasser] follow curiously parallel policies in their own countries. They accept Communist support and try to get the most out of the Soviet Union on one side and the Western Powers on the other. It is a policy of independence, or 'positive neutrality' so far as the cold war is concerned, but there is no neutrality toward each other. This is power-politics of the most obvious sort, and it is disturbing to think that it is most likely going to continue for some time."

London "Financial Times": "The revolt is a further symptom of the development toward anarchy in Iraq. There are now a number of different forces fighting to control the country, including the Communists and the pro-Egyptian group, but

THE BULLETIN, April 1, 1959

also including the Kurds—some of whom have Communist and some anti-Communist sympathies—the forces of the

modern Iraqi soldiers who still seem to look to General Kassem for leadership. At present the most likely course of events seems to be a recurrent series of attempted revolts, of which any one may be suc-

cessful, only to be followed by further attempts to overthrow any new revolutionary authority that is established."

"Yorkshire Post": "It is really very little use wondering whether Colonel Shawaf, alive or dead, was or is pro-Nasser or anti-Nasser. The important fact about Colonel Shawaf is

that he is a Kurd; and Brigadier Tabakchali, who has been named as another leader of the rebellion, is also a Kurd. Not only were both these officers old friends of the Hashemite Royal family and of Nuri; the Brigadier was the owner of the Baghdad racecourse, and General Kassem, in a mood of puritanical, anti-Western zeal, suppressed horse-racing a few months ago.

"It may be difficult to think of members of the Jockey Club, however exasperated by any Governmental action, rising in revolt and marching on Whitehall; but temperaments and ideologies are different north and east of Suez. It was one of Nuri's major achievements

to see the fearful instability of the Middle East at present and, as a by-product, the pitiful failure of every effort on the part of the Western Powers to co-ordinate and put into practice a strong and agreed policy throughout the whole region."

London "Daily Telegraph": "What needs to be emphasized is Nasser's share of responsibility for this danger to the Arab world. He has put Egyptian Communists behind bars, but his interference in Iraq has done more than anything else to magnify the influence of the Communists there.

"Kassem's tenderness towards them is only half the story. If he allowed them freedom to organize and make propaganda, that was a natural consequence of the revolution—a liberation of whatever Nuri had suppressed. It was the domestic counterpart of the welcoming of Iron Curtain missions, as a balance to former Western monopoly."

"Kassem may not have realized the risks he was taking. But it is Nasser who has forced him to go on taking them, relying more and more on Communist support to combat those who want to bring Iraq under Egyptian hegemony. Nasser now comes out as the champion of Arab nationalism against Communism. Between these millstones is being ground the independence of Iraq."

London "Daily Mail": "If Kassem survives in Iraq he may become the complete Soviet puppet—the Grotewohl of the Middle East. In that event Nasser's United Arab Republic could easily fall apart, for half of it—Syria—is already riddled with Communism. The pieces are falling into place in a manner long foretold here [in Britain]. Nasser, in trying to play-off East against West, seems to have overplayed his hand.

"He is no friend of Britain's, but we cannot rejoice at his setback, for a Red Iraq is as dangerous to us as it is to him.

"It would have been bad for us if Nasserism had prevailed in Iraq. But, grasping and predatory though it is, we believe it would have been a lesser evil than Russian Communism.

"Nasser has missed a great chance. When he came to power he enjoyed British goodwill. As one token of it, we withdrew from Egypt. The new leader could then have rebuilt his country. He could have been to Egypt what Kemal was to Turkey. He could have established a solid

EMMWOOD, IN LONDON "DAILY MAIL"

that over many years he managed to hold Iraq together as a viable State by preserving the peace between the Kurds and the Arabs of the riverine plain. With his death, that perilous equilibrium has been shattered.

"In essence this has been a Kurd rebellion; in victory or in defeat it serves to empha-

به کارهینانی میدیا بۆ تواندهوهی کورد له لایهن تورکانهوه

له پاش دامهزراندنی دهولتی تورکیای کهمالی و سه رکوتکردنی خویناوی شوورش و جولانهوه کوردیهکان له لایهن ئەتاتورکهوه، حکومت بۆ سرینهوهی کورد بهتورکردنی چهندین ریگای جیاوازی گرت بهر، هەر لهراگواستن و قهدهغهکردنی پوشاک و زمان و کهلتوری کوردیی و تاکو سهپاندنی زمانی تورکیی لهتهواوی بواره جیاوازهکانی پهروهوه کارگیری و ژیانی گشتییدا. یهکیک لهو ریگایانهش پهنا بردن بۆ میدیا بوو. ههروهک له لایه پره ۱۸ ی بهرگی ۲۳هههه و ژماره ۲۲ گوڤاری (Wireless Weekly) ئوستورالییدا، که لهروژی ۲۵ ی مایۆی ۱۹۳۴ دا، چاپ و بلاوکراوهتهوه، لهژیر ناونیشانی "رادییۆ لهشوینهکانی دیکه" دا هاتوه، ، که تورکهکان بیرۆکهی ئهوهیان ههیه ئامیری رادیۆ بهسهه خپله کوردیهکانی ئهوه دهشتودههدا دابهشبهکن بۆئهوهی لهریگهیهوه گوئیان لهو بهرنامانهی رادیۆی ئههقههه بیت بۆهه خهیا لهی بیانکاته خهکانهیکی فامیده. ئهوه بارهینانهش تیکه له دهبی به ئوپهریتی موزیکی شیرین و ههروهه تهمسیلی و گورانی تههزیامیزو رهخهیهی.

Wireless Weekly

SYDNEY: Friday, May 25, 1934

LICENCE FEES

SOME will explain last month's 13,000 increase in licence figures by the promised Test match descriptions; others will attribute it to a desire to hear the orchestras conducted by Sir Hamilton Harty, but few to any noticeable improvement in Australian broadcast programmes, which have been very much the same for a year or more, and fewer to improvement in transmissions, except in country districts. The increase proves one thing, that there is a public which can quite easily pay the present licence fee. It is possible that the Government is keeping the reduction of three shillings on patent rights up its sleeve till just before it goes to the country, an amusing habit with Governments, like the habit of putting money subscribed by wireless listeners into consolidated revenue, and saying that it will be always there to build new stations. It will always be there, all right, but the new stations are the listeners' sacrifice to a balanced budget. A ham-and-egg shop that took your money and kept you waiting for your breakfast till it balanced its budget would soon go up King Street, but Governments go on forever; there is no ham-and-egg, nothing so vulgar, about Australian Governments.

But that the Commission's share of licence revenues should not be reduced while there is this public to pay them, is most important; the Commission is well on its way to becoming the foremost entrepreneur of music, many kinds of entertainment and information and enlightenment in this country; its responsibilities to the professions it has partly destroyed are growing rapidly, and it must have money to meet them. No one would suggest that the Commission's artists or talkers or writers of plays or music or revues are overpaid. The Commission is the door to the development of the Australian mind, but it must be recognised sooner or later that the only way to get going in it is to offer very high fees.

Radio In Other Places

EVERY school in the municipality of Berne, Switzerland, must have a radio receiver.

CZECHOSLOVAKIA is increasing the power of its stations at Brno and Bratislava to 100 kilowatts, to keep pace with the increased power of stations in neighboring States.

THE Mexican State railways are thinking of putting up a high-power station which may be heard all over the United States, so that the Americans will have no excuse for not knowing how beautiful Mexico is, and how delightful it is to travel through Mexico in trains of the Mexican State railways.

IT is revealed that the committees of the two great American parties, Democrats and Republicans, owe the big broadcasting chains, N.B.C. and C.B.S., about £50,000 for time on the air purchased during the last Presidential campaign; the Democrats owe about £30,000 and the Republicans owe about £20,000. The broadcasters vaguely hope to get the money before the next Presidential election.

THE B.B.C. has been using the famous Bow Bells for an interval signal; now they are trying to find something else. One section objects to their more or less gay tone in the middle of a solemn programme; the other says they have sacred associations, and should not be used behind vaudeville programmes, etc. It is thought the B.B.C. will go back to the clock-tick signal.

ALL new electrical apparatus sold in Hungary must bear an official certificate that it will not interfere with broadcast reception.

GERMANY'S lead in forcing manufacturers to provide a wireless set at less than £4 is likely to be followed by Poland and Hungary.

THE Paris police caught burglars with a receiver, jemmies and other house-breaking tools stowed away in the cabinet. They claimed the receiver was their receiver, and the tools were what they were trying to fix it up with.

THE Turkish Government has an idea that the Kure tribes in the desert are all equipped with portable radio receivers, and has instituted educational programmes from the Ankara station with the idea of making them more reasonable. The education is lightened up with sweet music and vaudeville wise-cracks.

THIS paper was once asked by a very high police official to make sure what programme was on on such-and-such a date. What he wanted it for was not asked. But in a French divorce case the other day the lady said she couldn't have been with the correspondent because at that time she was listening to the Schumann "Tranquerel" in a hotel radio room, broadcast from Budapest. But the Budapest authorities were not very gallant; they said they had not broadcast the piece at any time during the month in question.

MISS DOROTHY DUNCLEY (right), who has just returned from Hollywood, where she examined the technical side of film-making. On Tuesday afternoon, May 22, at 4.30, she will discuss "Modern Make-up" and on Thursday night, May 31, she will speak from 10 P.M. at a club, on "Festivals of the Year." In this photograph, Miss Duncley is seen with Meme Turner, Australia's latest contribution to American film.

لهبهرامبهر بهرنامهیهک بو ئوتونۆمی لهلایهن حکومهتی عێراقهوه لهماوهی چوار سالدادا.

بهیاننامهکهی ئادار، ئهو بهلگهیهیه که بهرنامهیهکه بو ئوتونۆمی لهناوچهی کوردستان لهباکووری عێراق، جیاوازییه بنههتیهکان دهستبهجێ لهداواکارییهکانی پدک لهلایهک و پلانی حکومهت بو چارهسهری گرفتهکه لهلایهن حکومهتهوه لهلایهکی دیکهوه، دهههتیه. جیاوازییهکان بو سنوری ناوچه پینشیارکراوهکه دهگهریتهوه، لهگهڵ پلهی ئهو ئوتونۆمییهی که دهدریت. ههروهها فراوانکردنی نوینهرایهتی کورد لهحکومهتی عێراقیدا.

بهکورتیی، پدک بهرنامهی ئوتونۆمییهکهی واینگداوتهوه که زیاتر لهدامهزراندنی ههریمیکی نوێ لهباکوور نییه، که تهواوی دهسهلاتی سههرهکی لهدهستی حکومهتی بهعسدا بێت لهبهغدا.

رهوشهکه، دواچار تیکچوو، ئهوهی لهبنههتهوه بهدهوری شروقهی جیاوازی خولی دهخوارد سهبارت بهوهی چۆن کورد (ئهوانهی که لهوانهیه ژمارهیان بگاته ۲۰۰۰۰۰۰ کەس، ئهوهی که دهکاته ۱۸%ی کۆی دانیشتوانی ولاتهکه) چۆن بخزیریته نیو چوارچیهی نیشتمانیی یان نهتهوایهتی عێراقهوه. پدک له ۱۱ی مارتهوه ۱۵ رۆژی درایه که بهرنامهی نیو بهیاننامهکهی ئادار پهسهندبکات. ئهوه لهوهدا شکستیخوارد، ههربۆیه هیدی هیدی پیکدادانی سهربازی پهههسهند. ههرچهنده که رادیۆی بهغدا بهتهواوی رومالی شهههکانی نهکرد، بهلام ئیزگیی رادیۆ کوردیهکه، ئهو رووادانهی دهگواستهوه کهوهک شههه توندوتیژ لهنیوان کوردو هیزهکانی حکومهتدا باسههکرا.

ههرچهنده، وادههکهوئ که حکومهتی بهغدا تهواوی هیزی خۆی دژی یاخیبووان نهخستینتهگهر، ئهو ههتا ئاستیک پشتی بهرازیکردنی ئابووری بهستوه بوئهوهی پشتگیری تهواوی رای کوردان بباتهوه بوئهوهی ئامانهکانی بهدیبهینیت. ههرچهنده هیشتا شهههکه بهسهختی و پهکلانهبوونهوه ماوتهوه.

مملانیی درێخایهن ئاسهواری گرنگی لهسهه شانۆی سیاسی عێراق دهییت، ههروهها دهشیت ئهو کهمه پهههسهندنه ئابوورییه کاری تیکریت،

SHORTER ARTICLES

deputies in the Italian parliament, and stands on a law and order platform. It can only suffer from acts of right-wing terrorism.

The train bombing was the latest in a long series of terrorist incidents which have taken place since 1969, which includes 19 kidnappings and now 20 bombings. Fascist training camps have been discovered and there have been plots to kidnap leading unionists, politicians and leaders of Italian business and industry. On 6 August four district neo-fascist party offices were bombed in further protest against the train bombing two days earlier.

The current climate of economic and political unease, and growing public disenchantment with the democratic political process which is failing to provide a government able to resolve Italy's problems, increases the prospect of more such incidents, whether of right or left-wing inspiration. The organised left wing clearly demonstrated its ability to command widespread support. On the day following the 4 August train bombing, trade unions organised an eight-hour strike in protest, in which millions of workers all over Italy participated.

The Government responded to the wave of violence by trying to increase co-operation between the rival and intensely jealous security forces. On 7 August, Prime Minister Rumor called a meeting of five key ministers and security chiefs to decide how best to deal

with the spate of terrorism. The Government also planned to rush through the Parliament a bill which would grant powers to deal with terrorist suspects in much the same way as suspected Mafiosi are now treated—deportation to a small island under constant police surveillance.

Iraq's Kurdish Problem

The armed conflict between Kurdish rebels and the central Iraqi Government continued in August with no sign of a settlement.

The Kurdish people, although followers of Islam, are not Arabs. They speak an Indo-European language, say they are of Aryan stock and are strongly conscious of their own distinct heritage, language and culture.

The Kurds have been engaged in struggle for many years. In recent times, they rose against the Ottoman Empire in 1843. Following the Empire's disintegration in 1918, the area then known as Kurdistan became fragmented into north-west Iran, south-eastern Turkey, north-eastern Syria, a portion of Soviet Armenia and the northern area of Iraq.

In 1946, an independent Kurdish republic was proclaimed within what is now Iran, under the leadership of Mustafa Barzani and the Kurdish Democratic Party (KDP). The new republic had a very brief existence and following its collapse Barzani fled to the USSR. In 1958 he returned to lead the KDP and the Kurdish drive for independence in Iraq continued in the form of intermittent and inconclusive guerrilla warfare from 1961 to 1970. In March 1970 the insurrection was ended in exchange for a pledge from the Iraqi Government for autonomy within four years.

In accordance with the terms of the agreement of 1970, the Government produced early this year what has become known as the

March Manifesto, a document which outlined proposals for regional autonomy in Kurdish areas of northern Iraq. Basic differences immediately became apparent between the demands of the KDP on the one hand and the Government's plans for a solution of the problem on the other. Their differences related to the boundaries of the proposed region, the degree of autonomy to be granted and the extent of Kurdish representation in the Iraqi cabinet.

In brief, the KDP interpreted the proposals as doing little more than creating a new province in northern Iraq with all real power essentially remaining with the Ba'athist Government in Baghdad.

The situation, which basically revolved around differing interpretations of how the Kurds (who may number as many as 2,000,000—which would make them some 18 per cent of the country's population) should be incorporated into the Iraqi national framework, subsequently deteriorated. The KDP was

given 15 days from 11 March to accept the proposals contained in the March Manifesto. It failed to do so. The military confrontation developed gradually, and although Baghdad Radio does not provide extensive coverage, Kurdish Radio broadcasts give accounts of what is described as intense fighting between the Kurds and Government forces.

It seems nevertheless that the Iraqi Government has not put the full strength of its forces against the rebels and has to an extent relied on economic persuasion and attempts to win over enough support among Kurdish opinion to achieve its aims. However, the fighting remains heavy and apparently indecisive.

A prolonged conflict could have important implications for the political scene in Iraq, and the rate of economic development might be affected while resources are diverted to the armed services.

The Malaysian Elections

The National Front in Malaysia had a overwhelming victory in both the federal and state elections on 24 August. So far (with the results of 24 federal seats in Sabah and Sarawak still to come) the National Front has won 120 of the 154 seats in federal Parliament.

The Malay parties in the National Front, UMNO and the Islamic party (PAS), won all the seats they contested (61 and 14 respectively). Of the Chinese-based parties in the Front, the Malaysian Chinese Association (MCA) won 19 of the 23 seats contested, GERAKAN five of the eight seats contested and the People's Progressive Party (PPP), one of the four seats contested. The Malaysian Indian Congress (MIC) won the four seats it contested.

The opposition parties in peninsular Malaysia won only ten federal seats, compared with 13 held at the time Parliament was dissolved. It is likely that the opposition party in Sarawak, the Sarawak National Action Party (SNAP), will poll well and should increase the total number of the opposition. The Democratic Action Party (DAP) with nine seats, is the only credible opposition party remaining. However, its nine representatives are all Chinese and the Malaysian Prime Minister, Tun

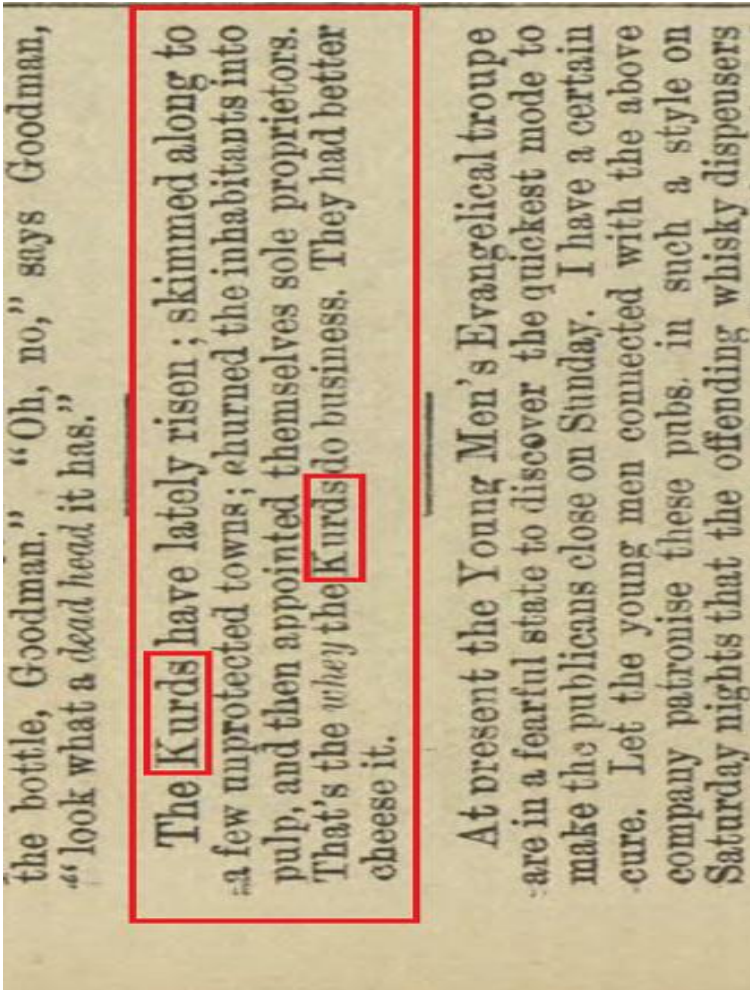

Tun Razak.

Razak, has already commented that it is not healthy to have a predominantly Chinese party as the only opposition party. The only PEKEMAS candidate to be returned was its leader, Dr Tan Chee Khoo, who won narrowly.

The Partai Rakyat failed to win parliamentary representation and lost its three state

له لاپههه ۹ ی ژماره ۴۱ ی بهرگی چوارمی گوڤاری ئوستورالیی (The bulletin) که له ۶ ی ئۆفرمبههه ۱۸۸۰ دا، چاپ و بلاوکراو تهوه، له چوار دنیادا ئماژه به جولانەوهکهی شینخ عوبهیدوئلا کراوه نووسراوه: بهودواییه کوردا هه لایسانیان بهرپاکردووو گسکییان لهچهند شاریکی نهپاریزراو داوهو خهلهکه که میان دامالیون و خویان ومک تاقه خاومندار دامزراوندوو. ئهوش ئهو سیریژمیه که کوردان مامهلهی بپوهدهکهن، ئهوان باشترین پهغیریان له بهر دهسته.

راپهرين لهروژهه لاتی کوردستان ۱۹۲۹

روژنامه‌ی ئوستورالیی (Observer Adelaide) که لهروژی شه‌ممه‌ی ریکه‌وتی ۶ی ئه‌پرلی ۱۹۲۹دا، چاپ و بلاوکراوته‌وه، له‌ژیر ناو‌نیشانی "نایا شای پیرشیا (ئیران) وه‌دوی ئه‌مانول‌لای ئه‌فغانستان ده‌که‌وئ. هه‌وآلی یاخیبوو‌نیکی مه‌ترسییداری چه‌کدار له‌نیو کورده خیله‌کییه‌کان. راپهرینه‌که دوی ئه‌و بریاره‌ی شایه که گه‌له‌که‌ی پئویسته به‌رگی ئه‌وروپی بیوشن "دا، بابه‌تیکی میژووی له‌سه‌ر دۆخی ئیران و هاتنی ره‌زاخان بۆسه‌ر ته‌ختی پاشایه‌تی و هه‌ول‌ه‌کانی بۆ چاکسازی له‌ئیران و دامه‌زراندنی ده‌ولته‌ی مۆدیرن بلاوکردۆته‌وه. بابه‌ته‌که ئاماژه‌ی به‌وه‌داوه که ئه‌مانول‌لای میری ئه‌فغانستان چۆن به‌هۆی ئه‌وه‌ی ویستویه‌تی ریفۆرم بکات به‌لام له‌ده‌سه‌لات لابراره و ئه‌میستاش ره‌زاخان شای پیرشیا ده‌یه‌ویت ریفۆرم بکات و هه‌ول‌ده‌ت خه‌لکه‌که‌ی به‌رگی ئه‌وروپی بیوشن.

بابه‌ته‌که باسی له‌وه‌کردوه چۆن ئیران له‌ جه‌نگی جیهانی‌دا بوته مه‌یدانی جه‌نگ و له‌ژیر هه‌ژمونی بریتانیای روسیادا بووه چۆن ره‌زاخان پاش جه‌نگ بوته وه‌زیری جه‌نگ و ورده ورده متمان‌ه‌ی چینی خوینه‌وارو سوپای به‌ده‌سته‌ئیناوه له‌شونیی ئه‌حمه‌د شای قاجار بوته شای ئیران. هه‌روه‌ها باسی له‌وه‌ کردوه که ره‌زاشا پیلویکی به‌هیزو رۆشه‌نبیره‌و هه‌ول‌یداوه نوێگه‌راییی بگرێته‌به‌رو رینگاوبان و قوتابخانه‌ی دروستکردوه‌و ئاوری له‌توێژی ژنان داوته‌وه.

هه‌ر له‌چوارچێوه‌ی ئه‌م بابه‌ته، ئاماژه به‌وه‌ کراوه که کۆنسولی ئه‌لمانی له‌ته‌به‌ریز، هه‌وآلی ئه‌وه‌ی داوه که له‌کوردستان راپه‌ربینیک دژی بریاری پۆشینی به‌رگی ئه‌وروپی روویداوه که له‌لایهن ره‌زاشاوه ده‌رچوو. له‌راستی‌دا، ئه‌م راپه‌ربینه له‌یه‌نایه‌ری ۱۹۲۹و به‌راپه‌رایه‌تی مه‌لاخه‌لیلی گۆره‌هۆمه‌ر، روویداوه ناوچه‌ی نیوان سابلاخ و سه‌رده‌شت و تا نه‌غده‌وه‌ خانه‌ی گرت‌ه‌وه. راپه‌ربیره‌وه‌کان توانیان گه‌مارۆی سابلاخ به‌من و فه‌رمانده‌ی ژاندارم (ئیسماعیل ئاغا قه‌لابیگی) بکۆژن.

WILL SHAH OF PERSIA FOL SERIOUS REVOLT AMONG KURD TRIBESMEN REPORTED

Rebellion Follows Shah's Edict that His People
Must Wear European Clothes

MURDER OF GOVERNOR RUMOURED

ON January 14 the Amir of Afghanistan was deposed when he tried to reform his people.

Now reports come from Persia that a revolt has broken out because another Royal reformer, Shah Riza Khan, has tried to make the people wear European clothes.

TEHERAN, March 29.—There have been persistent reports of a revolution at Tabriz against the reforms introduced by the Shah of Persia (Riza-Khan). It is rumoured that the military Governor of the province has been assassinated

by the rebels.

BERLIN, March 29.—The German Consulate at Tabriz reports that a revolt in the Kurdish districts has been precipitated by an edict by Riza Khan ordering the people to wear European clothes.

SELF-MADE RULER, RIZA KHAN

King of Persia since 1925, and real ruler since 1921, Riza Khan has been an enthusiastic reformer as Amanullah Khan of Afghanistan. Popular opposition to Amanullah's reforms ended his reign; but the deposition followed years of protest. Riza has met with little opposition.

He has transformed Persia, for he is a strong man, with great intelligence and knowledge of his people. Persia now has an educated and united upper class; a progressive Parliament; a body of officials that is slowly being purged of corruption; revenue slightly more than

Shah of Persia

AS TRANSFORMED PERSIA

expenditure; and a policy of road and railway building.

The poor are cared for and education is encouraged, and there is a movement to free women from excessive seclusion. For instance, they may now ride in the same vehicles as men.

While Riza has freed his country from foreign dominion, he has maintained good relations with Britain, as was shown in the recent airways agreement.

There were only three dissentients in the Persian Parliament when a resolution proclaiming Riza Khan as Shah was passed in December, 1925. It was the culmination of years of patient work by Riza.

Twenty-five years ago he was a simple trooper of Persian Cossacks. Gradually he rose through his energy and ability, and when opportunity arose he proved capable of seizing it.

RIZA COMES TO POWER AND WINS A THRONE

The Great War had accelerated the decline in Persian prestige that had been going on under the rule of a succession of weak rulers. The country had been virtually ruled by Britain and Russia, and in the war it served merely as a battlefield. When peace came it sent delegates to the Paris conference, but it was shouldered aside; and, Russian influence having ended with the Bolsheviks, Persia became little more than a British dependency.

It was then that the call came to Riza Khan. His courage and statesmanship had given him great influence over the soldiery, who despised the useless Shans, and 1921 found him in command of more than 2,000 fierce, well trained Cossacks. He overthrew the Cabinet which had been muddling the affairs of the State, and placed in its stead one in which he served as Minister of War.

Riza was the one stable element in Persian life. Cabinets came and went; but there was never one that did not contain the warlike Cossack. At last he became tired of the endless shuffling of the political cards, and (October, 1923) declared himself as Prime Minister.

Very soon after he had entrusted the Premiership to his formidable subject the Shah Achmed left Persia. He did not return, and Riza was King in all but name. In 1924 he tried to introduce the republican form of government, but the people's hostility caused him to change his mind. After waiting a few months, he followed several precedents in Persia history by substituting himself, a vigorous soldier and administrator of native Iranian stock, for a worn-out dynasty upon the throne.

كوردان خوازيارى ريگه‌ى خويانن... خهبات له پيئاوى سه‌ر به‌خوييدا

روژنامه‌ى ئوستوراليى () كه له‌روژى هه‌ينى ريگه‌وتى ٢٠ى جولای ١٩٧٣دا، چاپ و بلاوكراوه‌ته‌وه، له‌ژير ئهم ناونيشانه‌ى سه‌رمه‌دا، وتاريكى (رالف جو‌زيف) په‌خشكردوه كه له‌تارانوه ناردويه‌تى. روژنامه‌كه سه‌رته‌تا پوخته‌يه‌كى بابته‌كه‌ى نووسيوه و پاشتريش دريژه‌ى وتاره‌كه. له‌سه‌رمه‌ى وتاره‌كه نووسراوه:

"به‌م دوايه، پيكدان له‌نيوان كورده‌كان به‌ريبه‌رى مه‌لامسته‌فا بارزانى و سوپاي عيراقبيدا روويداوه، ئه‌وش نيشانه‌ى كوتاييهاتنى ئاگر به‌سته‌ى سالى ١٩٧٠ بوو، ئه‌وه‌ى جهنگيكي وه‌ستاند كه نزيك به ده سال له‌چاياكاني باكوروى عيراق له‌ئارادا بوو. ئهم وتاره به‌دواداچوون بو پيشينه‌ى رووداوه‌كان ده‌كات كه بوته هوكارى ئهم جهنگه‌ى ئيستا، پاشئوه‌ى هه‌وله‌كاني سوڤيت بو نوابزيبوانى شكستيه‌ينا. كوردان خوازيارى ستاتويه‌كى ئوتونومين له‌باكوروى عيراق، به‌لام ئاماژه‌كانيش به‌شيوه‌يه‌كن كه ئه‌وان ئيستاكه هه‌ولى به‌ديه‌يانى سه‌ر به‌خويى بدن، له‌كاتيكا چاويان له‌سه‌ر نه‌وته له‌وناوچه‌يه‌ى ده‌كه‌وته‌ كئيلگه‌كاني ده‌وروبه‌رى كه‌ركوك."

پاشان وتاره‌كه‌ى رالف جو‌زيف ديت كه به‌مشيوه‌يه‌ى خوار مه‌ويه:
"پيكدادانه‌كاني نيوان پيشمه‌رگه كورده‌كان و سوپاي عيراق كه له‌ده‌وروبه‌رى كوتايى مانگى جونا ده‌ستپييكرد، ده‌بيت به‌شيوه‌يه‌ك ته‌ماشابكرت نه له‌ده‌روه به‌لكو له‌دژى ئه‌و چوارچيوه گشتيه‌يه‌ى به‌دريزايى دووسالى رابردوو له‌ په‌يه‌ه‌نديه‌كاندا هه‌بوون له‌نيوان كوردان له‌چاياكاني باكوروى عيراق و هه‌روه‌ها حيزى به‌عسى فه‌رمانه‌وا له‌به‌غدا.

دژواريى و تونديه‌كان هه‌ر له‌سنيته‌مه‌به‌رى سالى ١٩٧١هوه په‌ره‌يگرت، كاتيك هه‌ولتيكى پيلانگيرانه دژى ژيانى مه‌لامسته‌فا بارزانى سه‌ر كرده‌ى پارتيزانه‌كان له‌ باره‌گا شاخاويه‌كه‌يدا ئه‌نجامدرا.

ئەم رووداوە، کە تێیدا ژمارەیهک عەرەب بەبەرگی مەلایەتییەوه بۆ دیدەنی بارزانی چووبون، هەموو ئاماژەیهکی ئومێدان تێدابوو کە لەلایەن بەغداوە بەرنامەی بۆ داریژراوە. یەک لەو عەرەبانە لەو کاتەدا پەنجەیی نایوو بەئامیزی تۆمارکەرەکهی کە لەژێر جێبەجێیدا بوو، لەوکاتەدا کە بارزانی خۆی بەژووردا کردبوو. ئەوانی دیکە لەلایەن پاسەوانەکانی بارزانییەوه لەنیوبران. ئەو ئۆتۆمبیلەش کە دانەپهکی تێدابوو کاتیک ویستبووی هەلبێت تەقیبۆوو گریگرتبوو. دواتر ئەو دۆزرایەوه کە ئۆتۆمبیلەکه روکتیی هەلگرتبوو. هەرچەندە بارزانی بۆ زیان لەمە رزگاری بوو، بەلام ئەمە روچی ناگر بەستەکهی ساڵی ۱۹۷۰ی شەقیەقکرد.

پوچەلکرایەوه

دوو هەمین هەول لەساڵی ۱۹۷۲دا پوچەلکرایەوه، کاتیک هەوالدرا کە کوردیکی سوریی، پاشنەوهی لەلایەن پیاوێکانی بارزانییەوه گیراوه، دانی بەوهدا ناوه کە بەشەخسی لەلایەن سەعدون غیدانی وەزیری نیوخۆی عێراقییەوه داواییکراوه سەرکردهی پارتیزانەکان بکوژیت.

بەلام وێرای ئەم هەولی کوشتنە، ژمارەیهکی زۆر نمونە سەبارەت بە بەدنیازی بەغدا لەبەردەستن، کە جەخت لەپرای چاودێرانی روژەهلاتی ناوهراست دەکاتەوه لەویارەیهوه کە سەرکردهکانی بەعس ناگر بەستەکهیان تەنیا بۆ دەستخستنی کات و بەهیزکردنی پێگهی سیاسی خۆیان لەبوارەکانی دیکەدا قۆزتوتەوه، پێشئەوهی ئاوری لە یاخیبوونە کورده سەر بەگنچەلەکان بەدەنەوه.

تەنیا هەندیک لەمەر جەکانی ناگر بەستەکه جێبەجێکراوه. پێنج کورد براونەتە نیو کابینەیی حکومەت لەبەغدا، لەجولای ۱۹۷۰شدا، دەستوریکی کاتیی دەرچوو (ئەوهی چوارەمین دەستورە لەساڵی ۱۹۵۸وه) کە دان بەبوونی دوو نەتەوهدا دەنیت لەچوارچێوهی عێراقیکی یەکیارچەیی لەدابەشەهاتوودا. هەروەها تێیدا هاتوووه کە

زمانی عەرهبیی و کوردیی، دوو زمانی فەرمیین لەهەرمیمە کوردییەکە.

بەلام ریکەوتن لەسەر ئەوەی کە کوردیک بکریتە جیگری سەرۆک کۆمار هیچ کات ریزی لێنەگیرا. بەغدا، حەیب کەرمی بەرژیری پارتی دیموکراتی کوردستانی رەتکردۆتەو، لەبری ئەوە، سەدام حوسین تکریتی خوشکەزای سەرۆک ئەحمەد حەسەن بەکر، کە ئەوکات جیگری سکریتی حیزی بەعس بوو، کرایە جیگری سەرۆک، پاش شەریکی توند لەگەڵ بەعسییەکانی دیکە.

هەرەها، ریکەوتننامەی ۱۹۷۰ داوای راپرسییەکی کردبوو تاوەکو ئەو دیاریبیکات ناخوا پیویستە کەرکوک بخریتە نیو هەرمیمە ئۆتۆنۆمە کوردییەکە. ئەمە پیویستبوو لەبەرئەوەی کەرکوک ناوەندی نەوتی عێراق و دانیشتووانیکی تیکەلی هەبوو. وێرای کوردو عەرب، کریستیانینی ئاسوری لەشارەکەدا هەبوون کە بەشیوەیهکی باو خۆیان دەخستەپال کوردان.

بارزانی، فەرمانرەوایانی بەغدا بەو تۆمەتبار دەکرد کە لەبری راپرسی یاخود ئەنجامدانی سەرژمیری بو دیاریکردنی کارمەتەری دانیشتووانی کەرکوک، فەرمانرەوایانی عێراق هەستاون بەگواستەوێ هەندیک خێلی عەرهبیی بو ناوچەکانی دەورووبەر.

چاوەڕێدەکرا ئەو کارە دوژمنکارانەییە پیشو لە بەرهاری سالی رابردوودا رووبدات. پیلانگیری دژی ژبانی بارزانی لە پایزی سالی رابردوودا روویدا، بەلام ئەو بەفرە قورسە لەکوردستان باربوو، وایکرد کە شەر لەزستاندا بو هەردوولا سەخت بێت. هەرچەندە لەبەهاری ۱۹۷۲دا، یەکیتی سوڤیت هەولی ناوژیوانیی لەنیوان بەغدا و بارزانیادا، کاتیک کە دەستە ی نۆینەرایییی سوڤیتی سەردانی بەغدايان کرد پێشئەوەی ریکەوتننامەی هاورییەتی مۆسکۆبەغدا لەئێرلدا مۆربکەن. بارزانی ئەو دەرفەتی قۆزتەو تاوەکو بیزاریی و گلهییەکانی خۆی دژی بەعسییەکان دەربریت و سوڤیەتیەکان لەبەستنی هەرچۆرە ریکەوتننامەیک لەگەڵیان وریابکاتەو.

داواكارىيەكان

پاشئەھوئى رىكەوتننامەكە مۆركرا، بارزانى ھەستىكرد كە لەبازارى سات و سەودادا ھەزرانفروش كراوہ. مۆسكۆ يەككىبوو لەھەرە كۆنەدۆستەكانى. ئەو دەستبەجى داواى لەئەندامانى پدك لەبەغدا كرد كە قسە لەگەل (مىستەر كۆسىگن) ى سەرەك وەزىرانى سۆقئىتى بكن و بىرخەرەوہىەكى سەبارەت بەدواكانى كورد پئىدەن. مىستەر كۆسىگن، پئىشتر بەئئىدابوو كە لەدەدارەكانىدا لەگەل فەرمانرەوايانى بەعسدا، باس لەكئىشەى كورد بكات، بەلام لەو راگەياندەنى پاش مۆركردنى رىكەوتننامەكەدا، بارزانى تئىبىنىكردبوو كە ھىچ ئاماژەبەك بە كئىشەى كورد نەكرابوو.

لە دىدارىكى پاشترى نئوان سۆقئىتئىيەكان و كورداندا، سۆقئىتئىيەكان روونيانكردوہ كە ئەوان خوازىارن لەكەشئىكى ھئىمندا مامەلە لەگەل رەوشەكەدا بكن. بارزانى ئەوانى بەوہ تۆمەتئار كرد كە خويان رادەستى بەعسىيەكان كردوہ. ئەوسا سۆقئىتئىيەكان شاندىكى كوردئىيان بەمەبەستى گفوتگو بۆ مۆسكۆ بانگئىشتكرد و رىكەوتن كە حەبىب كەرىم سەرۆكايەتئى ئەو شاندا بكات. ھەرچەندە بەگوئىرەى سەرچاوہ كوردئىيەكان ئەوہ بۆ كاتئىكى ناديار دواخراو ھىچ كاتئىكئىش ئەنجامنەدرا. لەھەمانكاتدا، رەوشەكە تادەھات بەرەو ئالۆزى و خراپتر دەچوو، ھەولەكانى سۆقئىت بۆ ناوبژئىوانئى ھەلپەسئىدرا.

شئەكان ئەوكاتە جدبئىتر بوون كاتئىك حكوئەتى عئىراق لە جونى سالى رابردوودا، كۆمپانئىاي نەوتى عئىراقى خۆمائىيەكرد، كوردان نەوتەكەيان بەنەوتى خويان دەزانى، بارزانى دژوہستا بەوہوئىەى كە پئىش خۆمائىيەكردنەكە راوئىژى پئىنەكراوہ. كۆمپانئىاي نەوتى عئىراق ھاوكارىيە دارايى بەھەندىك لە خئىلە كوردەكان دەدا لەبەرەمبەر گەرىئىتى پارىزراوىي بۆرىيە نەوتئىيەكان. پاش خۆمائىيەكردنەكە، ئەو ھاوكارىيە كۆتايىھات و پئىكدانى نئوان يەكەكانى سوپاي عئىراق و خئىلە كوردئىيەكانى بەدواداھات. ھئىزى ئاسمانئى عئىراق ھەندىك لەگوندە كوردئىيەكانى بۆردومانكرد.

ئەمە روویدا پاشنەوێ هەندیک لەخێڵەکییە عەرەبەکان بەوای تاقمیک تیکدەر کەوتوون کە گواپە لەناوچە کوردییەکانەو دەرکەوتوون و بەئاراستەیی بۆرییە نەوتییەکان رویشتوون و لەشوێنیکدا کە بۆرییەکان روو لەسوریا دەکەن، لەناکاویکدا خۆیان پیشاندان. دواتر دوو گوندی کوردیی داگیرکران و دووانی دیکەش هێرشیان کرایەسەر و بۆمبارانکران.

بەیاننامە

لە ۳۱ی جولای سالی پار، سەرۆکی پدک لەبەروتی پایتەختی لوبنان، بەیاننامەیکە بۆلاوکردهوه کە لەم خالانەیی خوارەویدا "راستییهکانی سەبارەت بە رەوشەکە" پوختکردهوه: دەسەلاتداریی عیراق هەولێ تەعریبکردنی ناوچە کوردییەکان دەدات و بۆئەوێ دانیشتوانە کوردهکەیی دەرکات و عەشیرەتە عەرەبەکان بخاتە شوێنیان. بەیاننامەیکە ئاماژەیی بەویدا کە ۱۳ گوندی کوردیی لەمەڵبەندی کەرکوک زیانیان پێکەوتوو.

رژیم، لەو هەلمەتەدا دژی پارتي دیموکراتی کوردستان ئەو ئەندامانەیی پدک ی گواستۆتەوه بۆ ناوچەکانی باشوورو ناوەراستی عیراق کە فەرمانبەری حکومەتن. دەزگای ئەمن و ئستخباراتیش "پاسەوانی نیشتیمانیی"یان لەناوچە کوردییەکان پێکەیناوه لەکەسانیک کە دژی پارتي دیموکراتن، هەرۆهە ژمارەیکەیی زیاتر لەو بۆلاوکرانو نامیلکانەش چاپ و بۆلاوکرینەوه کە دژی پارتین.

لەپاش کوشتنی بەرپرسیکی بالای حکومیی لەمەڵبەندی شەنگار، هەلمەتیکەیی سەرکوتکاریی بەرفراوان دەستیپێکردوو. لەجولای ۱۹۷۲دا، عیراقییەکان چەند گوندیکەیی کوردییان پاش ناردنی هیزیکەیی سەربازیی بۆ سەر شەنگار، وێرانکرد. سوپاکە ۱۰ خانوی لەگوندی قەرەلوس لە ۱۹ی جولایدا رووخاندوو کە پێیان وابوو ئەوانە هاوکاریی پارتیان کردوو. روژی دواتر ۵۱ خانوویان لەگوندی باوەبلاق کادلات رووخاندوو، ئەوێش پاش تەقینەوهیی بۆمبیک لەزیک و نیستگەیی هیلی شەمەندەفەرەکەوه.

پاش ئەوێ روژنامە "تەناخی" لەبەغدا، بەیاننامەیهکی
بلاوکردووه و "کارمەندانیکی وەزارەتی نیوخۆو ئەمنی عام"یان
بەپیلانگیران دژی ژیانی بارزانی تۆمەتبارکردبوو، بارهگای
روژنامەکه لەلایەن ئەمنەکانەوه داگیرکراو و کرێکارەکانی
روژنامەکەش دەستبەسەرکرا.

پێکدادنیکی سنووردار دەستپێکردووه، پێشمەرگەکان که
بەگوێزەری ریکهوتنی مارتی ۱۹۷۰ کرابوونه بەشیک له یهکه
سەربازییهکانی عیراق و ئەرکی هاوشیوهی پاسەوانی سنوریان پێ
سپێردرابوو، وازیانەیناوهو گەراونەتەوه بنکه پارتیزانەکان
لەشاخەکان. تاوهکو بەهاری ئەمسال، عیراقییهکان ۲۰۰ کوردیان
لەزیندانهکاندا دەستگیرکردووهو کوردهکانیش هەستان بە
زیندانییکردنی ۱۰۰ عیراقیی.

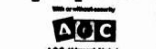
"

ئەلئىكسى نىكولايچىچ كوسىگن

WORLD NEWS

personal loans \$200 to \$4,000 for any worthwhile purpose

Special Loans... Bank of America... 1000 Main Street, San Francisco, CA 94102

APPLYING THE GAG

S-E Asia's chief drug trafficker captured

BANGKOK, Thailand (AP) — Mr. Le Hong Hiep, the leading trafficker in heroin in Southeast Asia, was captured last Tuesday in southern Thailand. An arrested Press reported.

When the obtaining of the transportation certificate of the Japanese agent...

...AAP-AF cable picture.

Kurds want their way

A FIGHT FOR INDEPENDENCE

From KALIN IZBERG, in Tehran

The situation here has been relatively stable since the end of the 1970...

These past few months have seen a number of attempts to establish a 'national guard'...

Move on seabed rules

OSAKA, Thailand (AP) — The United States proposed agreement on the utilization of seabed resources...

Recognition sought

WASHINGTON, Thailand (AP) — The United States proposed recognition of the Republic of China...

The Government Clerk, Ken Closed July 10, 1978.

Special Bonds are on sale all year round through any bank or stockbroker

Special Bonds... 1978... 1979... 1980... 1981... 1982... 1983... 1984... 1985... 1986... 1987... 1988... 1989... 1990... 1991... 1992... 1993... 1994... 1995... 1996... 1997... 1998... 1999... 2000...

Special Bonds... 1978... 1979... 1980... 1981... 1982... 1983... 1984... 1985... 1986... 1987... 1988... 1989... 1990... 1991... 1992... 1993... 1994... 1995... 1996... 1997... 1998... 1999... 2000...

Demands

Mr. Barzani had been in the city since the end of the 1970...

Foilca

Mr. Barzani had been in the city since the end of the 1970...

Denial of bribe by party Whip

Mr. Barzani had been in the city since the end of the 1970...

ROGERS PHONE 496811 Personal Shoppers only. Items on sale at special times. 15 MINUTE TRAFFIC STOPPERS. 7:15 to 7:30pm DOOR MATS \$1.50. 7:40 to 7:55pm MATS \$3.00. 8:10 to 8:25pm RAINCOAT \$2.50. 8:30 to 8:45pm BUSTY JACKETS \$3.00. WE'RE GOING TO BE MATES

Press Bill... 1978... 1979... 1980... 1981... 1982... 1983... 1984... 1985... 1986... 1987... 1988... 1989... 1990... 1991... 1992... 1993... 1994... 1995... 1996... 1997... 1998... 1999... 2000...

دوا واده بۆ كوردان تهواوبوو

لهژير ئهم ناونيشانهدا، رۆژنامهى ئوستورالىي (The Canberra Times) كه له رۆژى چوارشه ممهى ريكهوتى ٢ى ئهپرلى ١٩٧٥دا چاپ و بلاوكراوهمتهوه، دملئيت :

چاوديرانى سياسىي له بهيروت وتيان، كه چاوهريدهكريت ئهمرو سوپاي عيراقىي دهست بهپشكنينى شاخه سهختهكانى باكور بكات بهدواى ئهو كورده ياخيبيوانهى كه ئهو افوات و ئاگر بهستهيان پشتگوئخستوو كه نيوشههه كوتاييهاتوو.

چهندين ههزار كورد تهسليمبوون و قسهكهري كوردىي لهتاران وتى كه چارهكه مليونتيك پهناهر، لهنيوياندا رابهركهيان ژينرال مهلا مستهفا بارزاني، ههلاتوون بۆ ئيران.

له لهندهن، بي بي سي له راديوى بهغداوه ههواكى وهرگرتوو كه بهغدا عافواتيكي جياى تاكو كوتايى ئهپرل بۆ ئهو كوردانه دهرکردوو كه لهئيران.

ئهو ياخيبيوونه چهكدارهيه ١٣ سآلهيهى كه بۆ ئوتونومييهكى زياترى كوردان بوو، ههرهسييهينا، پاش ئهوهى عيراق له ٦ى مارتدا رازيبيوو كه كوتايى به كيشه سنورييهكانى لهگهل ئيراندا بهئينيت. ئهو ئيرانهى كه خاكهكهى ببوو پهناگهيهك بۆ ياخيبيووهمان.

Arab

y

a continuation of theaisal and said it was solidarity and a gen-

wanted to contribute sperity and have its

world had been griev-al's death, it was a lation that the late ft behind "a clear considered method of a system of action or his people the reader's aspirations".

overnment's domestic id said the Islamic been, and would con-banner that shades us, from which we pro-which we seek".

likely

ild delay firm US offers Israel of up to 48 ad ced YF-15 fighters and C Hawkeve radar sur-veillance aircraft.

fr Schlessinger said also did not believe the US did readily tolerate any

Deadline up for Kurds

BEIRUT, Tuesday (AAP-Reuter). — Iraqi troops were expected to begin searching the rugged northern mountains today for Kurdish rebels who have ignored the amnesty and ceasefire which expired at midnight, political observers said in Beirut.

Several thousand Kurds have surrendered and a Kurdish spokesman in Tehran said a quarter of a million refugees, including their leader General Mullah Mustafa Barzani, have fled to Iran.

In London, the BBC quoted Baghdad radio yesterday as reporting Iraq had extended until the end of April its separate amnesty for rebels already in Iran.

The 13-year-old rebellion for greater autonomy for Kurds collapsed after Iraq had agreed on March 6 to end its border dispute with Iran, whose territory had become a sanctuary for the rebels.

Train crash

LINKOEPING, Sweden, Tuesday (AAP-Reuter). — Fourteen people were killed and 39 injured, at least 10 seriously, when an express train was derailed when it hit a car at 145km/h at a level crossing accident near Linkoeping.

CYPRUS

Shoo on

NICOSIA, Tuesday (AAP-Reuter). — firing with mach and mortars broke the ceasefire line b the Turkish and Cypriots in Nicos continued through early hours today.

Canadian troops United Nations pea

Murde trial

SACRAMENTO, nia, Tuesday (AAP. — Two alleged mer the Symbionese Li Army watched on circuit television I courthouse basement day as selection beg jury to try them for n

Mr Russell Little Joseph Remiro has accused of the Ne 1973, murder of superintendent Mr Foster and the murder of his assist Robert Blackburn.

The SLA later international attent

کەمبەهە ی کورد لەنیشتمانی خۆی رادهگۆزیریت

رۆژنامە ی ئوستورالی (TRBUNE) که لەرۆژی چوارشەممە ی ریکهوتی ۲۹ ی سێپتەمبەری ۱۹۷۶دا، چاپ و بلاوکراوەتەوه، لەبابەتیکدا باس لەوهدهکات، که بەگۆیره ی یهکیتی نیشتمانی کوردستان (ی ن ک)، لەعیراق یهک ملیۆن کورد لەناوچهکانی خۆیان لەباکوورهوه رادهگۆزیرین بۆ باشووری عیراق.

لەبەر ئەم هۆکارهیه که یهکیتی نیشتمانی کوردستان (ی ن ک) و ریکخراوه کوردیههکه ی تر که پارتی دیموکراتی کوردستان (پ د ک)ه، داوای دهستیگیرکردنی شهری پارتیزانی دژی حکومهتی عیراق دهکەن.

گهلی کورد که میژووویهکی درێژی بهرهلستکاریی دژی حکومهتی ناوهندی ههیه، ههروهها خاوهنی کهلتورو زمانی جیای خۆیهتی، شوینی به عهزب دهگیرێتەوه که لەباشوورهوه دههینرین.

لەمارتی ۱۹۷۵دا، ریکهوتننامیهک لەنیوان عیراق و ئیراندا مۆکرا، که بهشیویهکی کاریگر کۆتایی به خهباته کوردیههکه هینا. ههتاوهکو ههوالی ئەم پهڕسهندنانه ی دوایی له (۴ ی سێپتەمبەر)دا له رۆژنامه ی لۆمۆندی فهرههسیی بلاوکرایهوه.

ئهمیستا، پیکدادانی نوێ دهستیگرددوه. له جوند، مهخفهڕیکی پۆلیس لەئامیدی پهلاماردراوه. بهلام خهباتهکه ئاستهنگی کهمی چک و تهقهمهینی لهبهردهمه، ئهوچهکانه ی لهلایهن کوردانهوه رادهستکراونهتەوه لهپێناو زمانکردنی تۆلنهسهندنهوه له جهنگاوه ر پارتیزانهکان.

شای ئیران سالانیک پشتگیری کوردانی کرد بۆئهو ی که رژیمة چهپهکه ی عیراق لاوازبکات. ئەو ههلوئستی خۆی لهچاوپیکهوتنیکدا روونکردوه که لەرۆژنامه ی تارانیه کیهاندا بلاوکرایهوه:

" ئیمة شوڕشی کوردییمان نهڕسکاندوه بهکو ئەو وهک دهرفتهتیک بۆ ئیمة رهخسا که سوودی لێوهر بگرین..."

لهههمان کاتدا، کاتیک شا لهگهڵ عێراقدا پیکهات، پشنگیری چهک و سهربازی کشانهوهو بهکارهینانی پشتی جبهه‌ی هه‌لگرت. گهرینتیش درایه کوردان سهبارت به کهلتوری کوردیی و ئوتونومی ناوچهیی.

به‌گویره‌ی هه‌وایی لۆمۆند، نهمه له‌وانه‌یه به‌شێوه‌یه‌کی هه‌نده‌کی جیه‌جیه‌یکریت. رۆژنامه‌نووسیکی فهرنسیی که‌سه‌ردانی ناوچه‌که‌ی کردووه، باسی ئه‌وه‌یکردووه که ٦٠٠ قوتابخانه بنیاتنراوه و خێزانه‌کان هه‌لبژاردی ئه‌وه‌یان هه‌یه مندا له‌کانیان به زمانی کوردیی یان عه‌ره‌یی بخوینیت. به‌شیک له رادیوی نیشتمانی و چه‌ندین گو‌فار به‌زمانی کوردیی ده‌رکه‌وتوون.

چه‌ندین پیرۆزه‌ی په‌رسه‌ندنی ئابووری ده‌ستپیکردووه، به‌لام ژماره‌یه‌ک له‌مپه‌ر له‌پدایه.

بو‌ئه‌وه‌ی قوتایی بچینه زانکۆ ده‌بیت زمانی عه‌ره‌یی باش بزانی. رۆژنامه‌نووسه‌که‌ی لۆمۆند تێبینیکردووه که له‌کاتی چوونه نیو کوردستانه‌وه (ئهو هه‌رمه‌ی ئه‌وانی لێ چربوونه‌ته‌وه) ژماره‌یه‌کی زیادی بنکه‌کانی پۆلیس لێیه‌و چالاکییه‌کی زیده‌تری سوپای تێدایه. تیکشکاندن و په‌رتکردنی نه‌ته‌وه‌ی کورد له‌ریگای راگوازته‌وه هه‌ر مافیکی خۆجیی ده‌سه‌رته‌وه که عێراق بیدات.

IRAQ: Kurdish minority driven from homeland

IRAQ: One million Kurdish people are to be displaced from their traditional area in the north and sent to the south of Iraq, according to the Kurdish Patriotic Union (UPK).

For this reason, the UPK and another Kurdish organisation, the Kurdish Democratic Party (PDK), are demanding the recommencement of guerrilla warfare against the government.

•Mustafa al-Barzani: leader of Kurdish guerrillas.

The Kurdish people, who have a long history of opposition to the central government, as well as a distinctive culture and language, are to be replaced by Arab people from the south.

In March 1975, an agreement was struck between Iran and Iraq, which appeared to effectively end the Kurdish struggle, until these latest developments were reported in the French *Le Monde* (September 14).

Now, new skirmishes have begun. In June, a police post was attacked at Amadiya. But the struggle is hamstrung by shortage of weapons, which were handed over by the Kurds in return for a guarantee of no reprisals for guerrilla fighters.

The Shah of Iran had for years supported the Kurds as a way of destabilising the left regime in Iraq. He made his position clear in an interview published in the Tehran daily *Kayhan* (17.9.75):

“... we did not invent the Kurdish revolution but merely faced it as an existing reality ... the Kurdish revolution offered itself as an opportunity for us to take advantage of ...”

At the same time as the Shah did a deal with the Iraqis - withdrawing arms supplies and use of safe rear areas - guarantees were given by them of Kurdish cultural and regional autonomy.

According to the *Le Monde* report, this may have been partly implemented. A French journalist who visited the area reports that 600 schools have been built where the families may choose teaching in either Kurdish or Arabic. A section of national radio and a range of magazines appear in the Kurdish language.

Economic development projects have begun. But there are a number of catches.

In order to enter university, a student must be proficient in Arabic. The *Le Monde* journalist noticed that upon entering Kurdistan (the province where they are concentrated) the number of police posts increased and there was more apparent activity by the army.

And in any case, the breaking up of the Kurdish nation by mass displacement overrides any local rights given by Iraq. □

كۆماری كوردستان ۱۹۴۶

پاش ئەوھى داگير كوردنى ئيران لەئابى ۱۹۴۱دا، بووھى كھوتنى رەزاشای يەھلەھىيى و ھەلوھشاندەنھوى لەشكرى شاھەنشاهىيى، بۆشاييەكى سياسىيى و سەبازىي لەناوچەي موكرىانى رۆژھەلاتى كوردستان پەيدابوو كە زەمىنەي بۆژانەھوى ژيانى سياسىيى و كۆمەلەيەتتىي كوردىي ھىنايەئاراو پاشترىش لەگەل توندبوونى پەيوەندىيەكانى نوپوان روسيا و ئيران و پەرسەندى مەسەلەي نازەربايجان، كوردىش بەپيشەوايەتتىي قازىي مەھمەدو حىزبى ديموكرات وەخۆكھوتن و لەمەھاباد كۆماری كوردستانيان راگەياند. ئەم كۆمارە كوردىيە لەرۆژنامەو بەلگەنامە رۆژئاوايىيەكاندا زۆرى لەسەر نووسراو، لەكاتى خۆشيدا رۆژنامە جىھانىيەكان ھەولياندا لەچوارچۆھى سياسىيەتتىي سوڤىت بۆ پشيوپىنانەوھ لەرۆژھەلاتى ناوھراست و رووخاندنى رۆژمە رۆژئاواگراكانى ناوچەكە ويناى بگەن.

لەم رووھو، گۆڤارى (The bulletin) ئوستورالىي لە لاپەرە ۱۹ى بەرگى ۶۷و ژمارە ۳۴۵۴ى خۆيدا، بابەتتىكى بەپشتبەستن بەرۆژنامەي تايمزى لەندەنى بۆلوكردۆتەوھ، لەژىر ناوئىشانى "لە پىرشيا (ئيران)دا" كە ئەمە دەقەكەيەتتى:

" تايمزى لەندەنى لەپەرەگرافىكدا زياترى وت سەبارەت بە راستىي پىشەنەي مەسەلەي ئيران لەتتىكرای ئەو ھەولانەي كە لەدانىشتنەكانى نەتەوھ يەكگرتووھكانەوھ پەردەي لەسەر ھەلدراوئەتەوھ.

پەيوەندىيەكانى روسيا لەگەل ئيران و توركيا (ھەرەك لەپارلەماندا ھاتووھ وەك وەلامىك بۆ پىرسارىك لەلايەن ئارچى كامىرۆنەوھ) پەيوەستە بە:

أ- پەيماننامەي دۆستايەتتىي ۱۹۲۱/۲/۲۶ او پەيماننامەي زامنکردن و بىلايەننى لە ۱۹۲۷/۱۰/۱ او ھەرەھا رىكھوتننامەي ھاوپەيمانىي ۱۹۴۲/۱/۲۹دا، لەگەل ئيران.

ب- رىكھوتننامەي دۆستايەتتىي (۱۹۲۵) لەگەل توركيا.

لهگه‌ل عیراقد، هیچ ریکهوتننامهیهک نییه، عیراق سه‌ره‌تا له‌ژیر سایه‌ی ماندیتیی بریتانیادا بوو، شیوه‌ی خود به‌ریوه‌بهرایه‌تییه‌کی هه‌بوو. پاش هه‌وله‌کانی ئەلمانیا له‌ماوه‌ی جهنگدا بو ده‌سته‌سه‌رداگرتنی، ته‌واوی نابوو‌رییه‌که‌ی بو هاوکاری جهنگی بو روسیا، ته‌رخانکرا. ئەو یه‌کیک بوو له هه‌ره ئەو شاده‌ماره گرنگانه‌ی که له‌ریگه‌یه‌وه روسیا به‌زیندوو‌یی هیلرایه‌وه.

نوری پاشا، که یه‌کیکبوو له‌پیاوه‌کانی لۆرانس و پیاوئیکی ده‌سه‌لاتدار بوو له‌عیراق، چه‌ند سالیک له‌مه‌وپیش به‌نوسه‌ری وت که عیراق ده‌توانیت ته‌نیا له‌ریگه‌ی جه‌ختکردنه‌وه له‌دوستایه‌تی، به‌مه‌رجی هاوسه‌نگی، له‌گه‌ل هه‌ریه‌که له‌ بریتانیاو روسیا به‌رده‌وام بیت. ئەو ئەوه‌شی زیده‌کرد، که بریتانیا ته‌نیا هانی ئەم دیدو بو‌چونه‌ده‌دات، به‌لکو جه‌ختیشی لیده‌کاته‌وه.

به‌لام هیشتا به‌لگه‌ی به‌هیز هه‌یه، هه‌روه‌ک له‌لایه‌ن په‌یامنی‌ری ئەسۆشیه‌تید پریسه‌وه له‌ ای نه‌پرلدا پیشاندراره‌وه له‌ تایمزی له‌نده‌نییدا بلاو‌کراوه‌ته‌وه، که روسه‌کان نه‌ک هه‌ر ته‌نیا هانی ئازاوه له‌ عیراقد ده‌دن، به‌لکو له‌راسته‌ییدا له‌سه‌ر خاکی روسیا‌شه‌وه ریکیده‌خن.

په‌یامنی‌ره‌که، دیداریکی له‌گه‌ل سه‌رۆکیکی به‌هیزی کورددا راگه‌یاند، ئەو وتی که سوپا کورده‌ راپه‌ریوه‌که‌ی قازی محمه‌د، تانک و لۆریان له‌ یه‌که سه‌ربازییه‌ روسیه‌کانه‌وه به‌ده‌ستگه‌یشته‌وه که له‌میانداون. هه‌روه‌ها ته‌کنیک‌کاری روسی ره‌وانه‌کراون، بو‌ئه‌وه‌ی راهینان به‌خیله‌کان بکه‌ن، بو‌ جولا‌نه‌وه‌یه‌کی گشتیی له‌پیناو ئازادی کوردستاندا.

سه‌رۆکه‌که وتی ئەو راسته‌وخۆ له‌ گفنه‌وگۆو مشتومرێکه‌وه هاتوو له‌گه‌ل قازی محمه‌دو مه‌لامسته‌فادا، ئەوه‌ی سه‌رکرده‌یه‌کی کوردی یاخی عیراقیه‌، که ئوپه‌راسیۆنه‌کان دژی سه‌ربازخانه‌کانی ئیرانی له‌ سه‌رده‌شت و بانه‌وه‌ سه‌قز، ته‌نیا

"کارێکی بەراییه". کوردی روسیی و ئەفسەرانێ پێشووێ رووسی لەماهاباد، راھێنان بە خێلەکییەکان دەکەن. هەموو ئەمانە لە کۆنفرانسی سەرۆک خێلەکانەوہ سەرپهه‌لدا که لەنۆفەمبەری رابردودا لە باکو ریکخرا.

ئەو ئەشراف و سەرکردەێ پیاوہ جەنگاوەرانی لە کۆنفرانسی باکو نامادەبوون، ئەوانەێ حوکمی زۆربەێ ئەو ٥٠٠٠٠٠٠ کوردە دەکەن لەهەر سێ ولاتەکە (پێرشیا، ئێران و عێراق/ئەمە هەلەیکە ناوہ، راستر تورکیا، ئێران و عێراق/سەردەشتی)، ئەوانەێ کە لەنۆفەمبەری پێشوودا، سەربەخۆی کۆمارە کوردییەکیان راگیاندا (دیارە کۆمار لە ٢٢ی یەنایەری ١٩٤٦ لەماهاباد راگیەندرا، بەلام پیدەچیت لەباکو کوردەکان پێیان لەسەر حوکمی خۆجێ داگرتنیت بەشیوہیکە کە تەسلیمی حکومەتی نازەربایجان نەبن/سەردەشتی). ئەو حکومەتەێ کە لەباکو دامەزرینرا، ئالایەکی نویی هەلکردو روژنامەیکە فرمیی لەماهاباد چاپکرد بەناوی "کوردستان"، ئەوہێ کە لە چاپخانەیکدا چاپدەکرا کە لەباکوہەینرابوو.

شایەنی وەبیرەینانەوہیکە، کە لەکاتیکدا حیزبی کۆمونیست نایاساییە، چاپخانە بەمۆسکۆوہ دەهینریت و وادەدەکەوی کە بەقاجاخ هینراوہتەوہ ولاتەکەوہ، بۆئەوہێ بەکاربەینریت لە یاساشکینی لەولاتەکەدا.

ناتوانریت کۆبوونەوہو دیدار لەباکو بکریت بێ رەزامەندی تەواوی حکومەتی روسیا. رادیوی مۆسکۆ پەروشییەکی پر هەماسەتی بۆ نازادی کوردستان پێشانداوہ. روسەکان لە سێ ولاتی دۆستدا، کە ئێران و تورکیا و عێراق، یاخیبوونی چەکداری ریکدەخەن، هەروەک چۆن ئەوہێ هانی نازاوە دەدەن لەچین و مەلایاو هەندستان و هەرشوینیکی دیکە کە ئالای بریتانیی لێ بشەکیتەوہ.

soon have resumed duty. However, an irregular order resulted in many of the men taking to the bush. Some of them were found 50 miles away on the Adelaide River. One turned up at Daly Waters—480 miles south. Another "by an extreme feat" reached Melbourne in 13 days!

These astonishing facts resulted not from poor quality of manhood, but from lack of training and of leadership at the relevant time. The Judge writes:

I repeat this condition of affairs at very great length, so that you may see what similar conditions had arisen after victory in Malaya, and how the British and Commonwealth officers show no aptitude to the fact that most of the personnel concerned were well-trained men, chosen for their technical skill and personal command of technical proficiency.

His Honor was told that these men were scarcely at all trained in the use of arms. There was evidence that some of those who took to the bush "reminded that they did not know how to use the arms and were not going to remain to be massacred in the event of a Japanese landing."

Cannibals of Rabaul.

Ten more Jap war criminals have been sentenced to death at Rabaul. One of them, Medical Captain Takashi Takahashi, was convicted of cannibalism on the bodies of two Indian soldiers. Three others were sentenced to 10 years' imprisonment on the same charges. Three were acquitted.

Nine of those sentenced were found guilty of the murder, en masse, of 30 Chinese. Seven were Formosans. They were tried by a mixed Court, on which two Chinese officers sat with Australian.

A captain of the Chinese National Army gave evidence that the ordered Chinese, all hospital cases, had been taken from their sick beds and hurried to the side of graves newly dug. Then, under orders from Sergeant Tezoburo Matsumoto and First Lieutenant Harimoto Aizawa, civilian Formosan laborers beat them to death and threw them into the graves. One batch of Chinese were killed in this way on March 3, 1943, the other on March 11.

It is to be hoped that if these men and others are hanged there will be dignity about the ceremonies. The last two who were turned off at Rabaul had the best of it from a propaganda viewpoint. They were two influential votes from Sendakan who should have been disposed of in silence and ignominy. But, with the help of sensational rag, they were able to make their patriotic shouts echo round the world.

In Persia.

"Ek D." The London "Times" tells more in one paragraph about the actual background to the Persia question than has been revealed in all the reports of U.N.O. meetings.

Russian relations with Persia and Turkey are governed (as was stated in Parliament in answer to a question by Attlee Communist) by:—

- (a) A treaty of friendship (26/2/21), a treaty of commerce and consular rights (1/8/27) and a treaty of alliance (29/1/42) with Persia.
- (b) A treaty of friendship (1925) with Turkey.

There is no treaty with Iraq. Iraq, at first under British mandate, is self-governing. After the war-time attempt of the Germans to dominate it, its whole economy was given over to the supplying of Russia with war materials. It was one of the most important arteries through which Russia was kept alive.

Nuri Pasha, one of Lawrence's men, who is a dominating figure in Iraq, told the writer many years ago that Iraq could continue to exist only by maintaining friendships on balanced terms with both Britain and Russia. And he added that the British not merely encouraged that viewpoint, but insisted upon it.

Yet there is strong evidence, as shown by a dispatch from Amolabad Press, dated April 1, and published in the "Times," that the Russians have not only been fostering unrest in Iraq, but actually organising it on Russian soil.

The dispatch reported an interview with a powerful Kurdish chieftain who declared that the rebel Kurd Army of Ghazi Mohammed had "received tanks and horses from a Russian post at Mirandian, and that Russian technicians had been sent to train tribesmen for 'a general drive to free Kurdistan.'"

The chieftain said that he had come directly from discussions with Ghazi Mohammed and the Mullah Mustapha, an outlawed Iraq-Kurdish leader; that the operations against Persian garrisons at Sarhadat, Banah and Saqqiz were only "preliminary actions"; that "Russian Kurds and former Russian officers were training tribesmen at Mahabad."

All his had arisen out of a conference of Kurdish tribal chiefs, organised in Bakia last November.

The reverse and fighting map are provided by leaders who attacked the Bakia

conference, who rule over most of the 3,000,000 Kurds in the three countries of Iraq, Iran and Iraq, who last November declared the independence of the Kurdish Republic. The "Communist" formed in Bakia has adopted a new flag and published it (Mehab at official newspaper, "Kurdistan," which is printed on a press brought back from Bakia).

It is worth remembering that, while the Communist party was illegal, a press brought from Moscow, and apparently smuggled into the country, was likewise brought back from the Communist.

Meetings could not be held in Bakia because of the full import of the Russian Government. Moscow Radio has shown fervent anxiety for the "freedom" of the Kurds. Russians are organising instruction by them in three friendly countries—Persia, Turkey and Iraq, as well as forwarding aid to China, Malaya, India and wherever the latest British flag flies.

Aid to Kussia.

"Ek Don." Mr. Attlee announced in the House of Commons last week that Britain during the war had sent Russia 3248 tanks and 7411 aircraft, including 3249 U.S. machines, which otherwise would have been available for British purposes. Value of these military supplies, about £200,000,000, to which there had to be added £120,000,000 worth of raw materials, foodstuffs, machinery, metal, metal supplies and hospital equipment.

These figures do not take account of supplies from the United States, which in Canada's case was immense. Mr. Attlee said nothing of the fact that almost every pound carried during the long convoy voyages to Russia was in British or American ships and under British and American but chiefly British and Canadian—air and sea escort. He gave no account of the vast value of technical secrets, which were handed over to the Russians, who, till they were given up and numerous other inventions, were without them. And he did not emphasize that, in return, the Russians gloriously withstood all the alleged marvels which, they declared, rendered the Red Army invincible.

The Navies' Part

The part which the British effort played in saving Russia can only be appreciated when the naval-warfare figures are known, since without the British naval effort Hitler would have had his own way in the Russian campaign, and certainly would have continued the drive past Stalingrad. That was stopped with supplies which came just in time through the Caspian route, and by the Atlantic campaign, and with action effects of the Allied landing in North Africa.

Speaking on the Navy Estimates last month, Mr. Alexander, First Lord, said that during the war 396 U-boats had been destroyed by the Allies, including 78 out of 1174 commissioned by the Germans.

One-third had been destroyed within 50 miles of British shores in an area which was equal to only about one-fifth of the North Atlantic Ocean. Six hundred were killed by British forces or forces under British command.

How much the war was a naval war was illustrated by the fact that while the Allied casualties in general in World War II were only a fraction of those in World War I, the number of British naval officers and men (including Dominion forces but excluding Royal Marines) killed, 20,000, was more than those lost in World War I. The Royal and Dominion navies won 23 Victoria Crosses, 29 Distinguished Service Crosses (which rank with the V.C.) and 20 D.C. 1945, 15,000 decorations.

And the task of keeping the seas open cost 322 of H.M. ships of all sorts and sizes, including three battleships (Royal Oak, Prince of Wales and Barham), two battle-cruisers (Hood and Repulse), 23 cruisers, 134 destroyers and 77 submarines.

Australia's Share

It might be said truly that the Royal Navy won the war more clearly than any other force. For if it had not done its work the mercantile marine could not have roamed the seas. Materials and men for the Royal Air Force could not have been carried.

Australia shared heavily, both in the glory and in the cost. H.M.A.S. Canberra, Sydney, Perth, many smaller craft and their gallant complements were part of the fleet which brought the A.N.Z. to maturity in Australia, for the first time, its own ships and its own ships' crews are commanded by Australian-born and trained officers. First among equals in the world-wide Admiralty command was the Royal Navy. The R.A.N. was part of the primary factor in victory for British Commonwealth, United States and Russian allies.

NOTICE
"HOWARD"
(Pat. Trade Mark 7911)
ROTARY HOE BLADE
In England: Dows No. 1312.
These blades are not to be confused with those entirely produced by D.O. or its subsidiaries. The following are the only dealers in the British Isles who deal with our trademark "HOWARD" and registered Dows No. 1312.
If you are not one of the following:
GENUINE "HOWARD" BLADES
For use on
"HOWARD" ROTARY HOES
ANYONE MAKING COPIES OR SUBSTITUTES WILL BE PROSECUTED.
"HOWARD" AUTO-CULTIVATORS LIMITED,
BOX 62, PARAKATTA, NORTHHEAD, N.S.W.

RELIEF FROM A MAJOR ANXIETY
Even the most expert and conscientious individual associate is subject to accident, illness and incapacitation. Continuity of administration and uninterrupted attention to your estate and your beneficiaries are of paramount importance. Both can be positively assured by appointing this Company your sole Executor or co-Executor with your present appointee. An explanatory explanatory booklet will be forwarded on request.
DIRECTORS—James Barrer — R. J. Newberry — Lewis Armstrong — Joseph Mitchell — P. T. W. Blane.
Manager—H. S. Parker. Secretary—M. R. Overton, A.F.S.A.
BURNS PHILP TRUST COMPANY LIMITED
7 BRIDGE STREET, SYDNEY
PHONE: 8761. Box 10 B.O., Sydney, N.S.W.

NON-FERROUS CASTINGS
WHERE ACCURACY IS ESSENTIAL in the production of castings of Aluminium Alloy, Bronze, Brass or Zinc, Wunderlich Limited are equipped to meet all requirements. Aluminium Alloy Castings heat-treated to specification, as required. Prompt delivery is guaranteed.
Architects and Builders will find the craftsmen of Wunderlich Limited ready to employ their skill in the fabrication of fine architectural metal-work—cast, wrought or stamped—for the distinctive embellishment of buildings now being planned.
Wunderlich Limited.
MANUFACTURERS OF BUILDING MATERIALS OF QUALITY FOR OVER 50 YEARS
BAPTIST STREET, MELBURN, SYDNEY. PHONE: MX1 2411.
Branches at NEWCASTLE, N.S.W., and BRISBANE, MELBOURNE, ADELAIDE, LAUNCESTON, HOBART.
You are cordially invited to visit our showrooms at the above address.

ریکەوتننامەى کوردستان نازەربایجان و بۆمبارانی مەهاباد

گۆقاری (The bulletin) ئوستورالیی لە لاپەرە ۱۸ بەرگی ۶۷ و ژمارە ۳۴۵۷ی خۆیدا، کە لەروژی ۱۵ی مایۆی ۱۹۴۶دا، چاپ و بلاوکرۆتەتووە. بابەتیکی بەناونیشانی "جەنگی نیوخۆیی لە ئێران" بلاوکرۆتەتووەو تێیدا هاتووە:

"پێدەچیت لەئێران رهوشیکی مەترسییدار لەئەنجامی ئەو کۆنفرانسەدا هاتیبێتەئارا، کە لەنۆفەممبەردا لەباکو، لەسەر خاکی روسیادا بەسترا، بەپاڵیشتیی مۆسکۆو بەئامانجیکی مەبەستدار بۆ ریکەختیی راپەرینیکی چەکداریی دژی حکومەتی ئێرانیی.

هەموو جولەیهک بە وریاییهوه بیریلێکراوتەتووەو ئەنجامدەدریت. یەکەمجار، نازەربایجان جیاکرایهوه لەکاتییدا لەلایەن سوپای سورەوه داگیرکرا، بۆئەوهی هێڵیکی پەيوەندیی دابراو لەئێوان یاخیبوووەکان و روسەکاندا پیکهینریت. ئنجا پێدەچیت یاخیبوونەکه لەلایەن روسەکانهوه چەکارکرابیت.

لەوکاتەدا، نەتەوه یەگرتوووەکان، روسیایان پابەندکردو ئەویش بەئێنیدا کە لە ۶ی مایۆدا، لەشکرەکانی خۆی لەنازەربایجان بکشینیتەوه.

لەشەوی ۴ی مایۆدا، رادیۆی تەبریژ، کە پێدەچیت لەسەر هەمان رەوایی رادیۆکەى "یۆگۆسلافیا"ی تیتۆ، لەتقلیس دامەزرابیت و لەسایەى بەرپۆمبەریی روسەکاندا بێت، رایگەیاندا کە ریکەوتننامەیهک لە ۲۳ی ئەپرێدا، لە ئێوان حکومەتی میلیی نازەربایجان و کوردستان مۆرکراوه. لە دیباجەى ریکەوتننامەکەدا هاتووه کە کورد گەلێکی چەوساومیهو دووهمین جەنگی جیهانیی دەرڤەتی ئەوهی داوئەتی کە نازادیی بەدەستبینن. دەولەتیکی نەتەوهی نییه بەناوی نازەربایجان یان هەر هەرقەواریهکی خاوەن سەرۆکیی وەک کوردستان.

بەندەکانی ریکەوتننامەکە دانرابوون بۆ ئالۆگۆرکردنی وەزیرەکان، یەكسانی رەگەزیی لەئێوان هەردوو وڵاتەکەدا دیارپێدەکریت. بەندی

لهسەر هەریمه که کهوتۆتهخوارهوه و لهئایندهشدا هاوشیوهی ئەمانه
دمخریتهخوارهوه. شەر له سنوری نازەربایجان خەریکه رووبدات.
پێدهچنیت لهکۆتایی ههفتهدا که ئاگری شەر لهدری کوردانیش
هه‌لگیرسابیت، ئەم ههفتهیهی دادیت مژدهی شەریکی نیوخۆیی
به‌رفراوان لهئێران ده‌دات، ئەوهی که لهوانهیه سه‌ره‌تای یاخیبوونیکی
به‌رفراوان بێت بو‌نیو تورکیا و عێراقیش، ئەوهی ئاکامیکی ترسناکی
ده‌بیت ئەگەر بێتو فشاریکی گه‌وره نه‌کریت بو‌ئه‌وهی ئاگره‌که
بکوژیته‌وه.

ئەو هۆکاره‌ی که بو‌چی ۱۰۰۰۰۰ سه‌ربازی له‌شکری بریتانیی
له‌فهلستین هه‌یه، له‌روژگاری داها‌توودا زۆر روونه.

"

Manufacturing

Another Depression

Those people who are obstructing Australia's export trade are going the right way to land this country in another depression.

Many of Australia's pre-war markets are either closed or greatly restricted in purchasing power. New markets to the north must be developed, and quickly developed, if our primary and secondary industries are to keep our people employed.

There are "Red Fascists" in Australia who are fomenting strikes and other industrial troubles for the deliberate purpose of creating chaos in industry. They know that the present standards of living of the workers must be destroyed before the people will be desperate enough for the revolutionary dictatorship these "Red Fascists" intend to impose on them.

CEIGOA PTY. LTD.

Consolidated Export and Import Group of Australia

54 OXFORD STREET, SYDNEY

Courtaulds

LIMITED, ENGLAND

RAYON

for loveliness
that lasts

"New clothes are an event these days and it is wise to buy for quality. You will therefore find it advantageous to purchase dresses and lingerie made from Courtaulds rayon. If you prefer to make your own things at home, the lovely rayon fabrics made from Courtaulds yarns provide quality and stretch as well as beauty. Courtaulds rayon is still available, although the quantity is reduced."

World distributors for
Courtaulds Fabrics:
Samuel Courtauld & Co. Ltd.,
London, England.

DISTRIBUTORS
SYDNEY: Samuel Courtauld Co.
(Aust.) Pty. Ltd., 181 Clarence Street

THE SERVICEMAN

A Cross for George Gosse

Australian papers gave little space to the death of George Gosse, Lieutenant R.A.N.V.R., who, a few days ago, was awarded the George Cross—which, incidentally, ranks with the V.C., and is a rarer decoration.

Yet on the citation Gosse's action would be very hard to beat for cold courage in any war.

A year ago, on May 8, as the German War came to a close, it became necessary to search for a mine in the cluttered harbor of Uberssee Hafen on the German coast, recently taken over. The harbor bed was a tangled mass of wreckage with many corpses.

Lieutenant Gosse went down and found the mine—a CD pressure type, known as the "Oyster." Since it was vital to recover it intact, it was decided to make it safe under water. Next day he dived on it again and with improvised tools removed the primer. There was at once a loud metallic crash.

The mine was lifted to the quayside. It was found that the detonator had exploded the moment the primer was taken out.

Nothing deterred, the lieutenant went down and dealt similarly with two more "oysters" within the next 10 days. Each time the detonator went off.

The citation declared:—

This form of operation called for an exceptionally high standard of personal courage and also a high degree of self-reliance. The conditions... would deter the boldest. Gosse is a South Australian, and is in Australia, but his magnificent feat of "two-o'clock in the morning" courage have been little advertised. In Sydney the newspapers have been too busy reporting an unexpectably arid s.p. murder case to laud the marvellous bravery of a countryman whose story should be in every school paper.

Civil War in Persia.

"Ek Dam?" It seems that in Persia a serious situation has developed out of the conference of Kurdish chiefs held in Irbil, on Russian soil, in November, with Moscow's backing, for the deliberate purpose of organising a rebellion against the Persian Government.

Every move has been thought out and taken carefully. First, Azerbaijan was detached while occupied by the Red Army, so as to form a secluded communication line between the rebels and the Russians. Then the rebellion was set afoot, seemingly armed by the Russians.

Meanwhile, the United Nations took a hand, and the Russians gave a pledge (one of several) to the rest (linked) to move their troops out of Azerbaijan on May 6.

On the night of May 4 Tabriz Radio, which seems to have been built up on the scale of Tito's "Yugoslav" Radio at Tiflis, under Russian management, announced that a treaty had been concluded—on April 23—between the "national State" of Azerbaijan and Kurdistan. The preamble declared that the Kurds were a persecuted people, and that the Second World War had given them the opportunity to obtain freedom. There is no "national State" of Azerbaijan nor any such sovereign entity as Kurdistan.

Provision is made for an exchange of Ministers; racial equality is established between the two "countries." Trade concessions are set out and the fourth section provides for "mutual military assistance against aggression." It is, in effect, a declaration of war by both provinces against the central Persian Government—and perhaps other Governments.

It will be noted that the treaty was signed in Azerbaijan territory, a fortnight after the Tehran agreement. It was made without the knowledge of the Persian central Government, but obviously with the knowledge and backing of the Russians.

Bombs, Not Ballots

It was quite clear, however, that civil war already was in being. Mahomed, the head of the Kurds and their leader, Ghazi

Mahomed, had been bombed from the air. Persian troops had been in action, according to the Persian press on May 7-8.

And the Persian Foreign Minister had announced that negotiations with Azerbaijan province had broken down because of "exaggerated demands." Tabriz Radio had reported that an unidentified aircraft had flown over the province, and that in future such machines would be shot down. Fighting on the Azerbaijan border was imminent.

At the week-end the fighting against the Kurds seemed to have faded up. The ensuing week promised full-scale civil war in Persia, which might be a prelude to the expansion of rebellion into Turkey and Iraq with awful consequences unless major pressure could put out the fire.

The reasons why there are 100,000 British troops in Palestine become every day more clear.

"Not Discussed."

"Ek Dam?" Having routed the Secret Servicemen who the hospitable U.S. Government provided to protect him, and seen 25 minutes late for a conference with newspapermen, Mr. Chifley is returning home via Japan, and may be in London in May when the real talks on Empire defence policy will begin.

Then obviously could not take place without Mr. Mackenzie King, who left Ottawa on May 12 and who was not present when Mr. Chifley helped to settle the fate of the Empire, apparently by persuasion. Dr. Llewellyn, who is to remain for the Peace Conference—if there is a Peace Conference—with Senator Donald Grant, formerly of the I.W.O., to advise him—also if.

General Smuts will be in London on May 18, but Australia and New Zealand will be represented only by liaisons.

The position is most peculiar. The P.M. went to London to discuss the whole Pacific defence problem, if he and his politeness (or "ouages") can be believed. Yet he took no senior military adviser. He comes back and leaves behind a Minister whose ideas of Empire co-ordination are original, and who so far has preferred association in foreign affairs with countries like Mexico, San Salvador and Liberia to a pre-arranged policy within the British Commonwealth.

The idea has been propagated that, without a struggle, the British Government has accepted the Anzac Pact and that an overall method of dealing with issues has been agreed upon. The fact is that it is not possible to agree on a base policy (or any other policy) for the South-west Pacific without agreeing on a specific policy for the whole Pacific, since distribution of resources and air power and the navies are involved.

It certainly is not possible to agree without full discussion with Canada, especially since Canada is the next-door neighbor of the only country likely to make aggressive war and the source of almost the whole of the world's more accessible supply of some types of atomic and other war materials.

The announcement that (as is) were the white flag had been hoisted in the "White House" without a struggle—and that the Anzac Pact had been accepted was made on April 25.

The true position is shown by the "Times" announcement of May 3. A week later, that "general defence" discussions were before yesterday's meeting with the papers submitted last week by the British chiefs-of-staff and the Australian and New Zealand Governments as a basis of discussion... In the survey of the broad- and long-term principle of Empire defence little in the way of detail has been discussed.

That will not be discussed until Mr. Mackenzie King arrives and Mr. Chifley is home again.

Retreat from Egypt

Some vital matters have been decided without asking Dominion assent.

Egypt, though the strategic heart of the world, is to be left to the Egyptians, which means abandoning it to the highest bidder. That there will be a bidder is shown by the Russian Government's tender for a big new Nile dam; by its persistent propaganda for Arab "freedom"; and its demands for the Dodecanese, Tripolianna and a "free Spain"—now added to by the demand of the new Bulgarian Government headed by Kolarov, former general secretary of

پەنابەری كورد لە یۆنان لەسالی ۱۹۴۸

لە لاپەرە ۱۱۶ی ژمارە ۳ی بەرگی ۱۹یەمی "تیبینیگەلیکی
هەنوكەیی لەكاروباری نۆودهولەتی " كه لەمارتی ۱۹۴۸دا لە
كانبیرای ئوستورالیا چاپكراوه، ئەو راپۆرتانه پیشكەشكراون كه
لەكۆمیتەو كۆمیتە فەرعییەكانی دەزگاكانی نەتەوە یەكگرتوو وەكانەو
بەرزكراونەتەو. لەكاتێكدا باس لە بابەتی كەمینهكان دەكات،
سەبارەت بە پەناھەندەكان دەڵێت، كه كۆمیتە فەرعیی سنیەم بە
دواییە سەردانی كەمپەكانی باشووری یۆنانی كردوو و هەستاو
بەنیشتەجێكردنی ۱۲۵۰ پەنابەری لە رەگەزی ئەلبانی و بولگاری و
یۆگوسلافیی. هەروەها لەكاتی سەردانی كۆمیتە فەرعییەكە،
چاوپێكەوتنیش لەگەڵ ژمارەیهك لە پەنابەری رەگەزی كورد كراو
كه لەواتانی باكوور وە هاتوون.

- (b) The Yugoslavian-Greek Agreement is formally still in force, though difficulties are arising in its application.
- (c) The Greek-Bulgarian Agreement appears to be covered by the Bulgarian Peace Treaty. Greece deposited ratification of the Treaty on 14th November, 1947, and Greek representatives have been asked for information as to whether they have notified the Bulgarian Government specifically of the desire to keep in force or revise the Agreement. The Greek liaison representative recently forwarded to the Committee a draft for the new conventions prepared by the Greek Government. The draft follows the lines of the earlier Greek-Bulgarian Agreement and has been referred to the Second Sub-Committee.

Minorities.

Up to the present nothing has been done on minorities beyond requesting general information from the Greek liaison representative. The attitude of the Sub-Committee appears to be that without the co-operation of the Governments concerned any work by the Special Committee must remain academic. Two legal experts are due to arrive from Lake Success to assist in the work on frontier conventions, refugees and minorities.

In the field of refugees the Third Sub-Committee recently visited camps in Southern Greece, where 1,250 refugees of Albanian, Bulgarian and Yugoslav nationality are quartered. In addition, a number of refugees from northern countries of **Kurd nationality** were interviewed during the Sub-Committee's tour. Prior to their visit the Sub-Committee distributed questionnaires to all refugees in camps and, on the basis of replies received to questionnaires and interviews conducted during this visit, a report is being prepared for the full Committee. The Sub-Committee has made a brief interim report to the full Committee in which it was stated that the final report will contain suggestions which might assist in the solution of the refugee-problem.

slavery. Before the
pled our require-
not by the non-
mechanized troops
re fighting 10-day

than three months
tion in many re-
tangled. In the last
tanks on a gran-
le is very great. Ger-
in the Eastern
ment. Our losses
serious. You can-
see from a normal
er under penetration
of here I come to
circumstances were
mal. As a result of
of earth policy, a
fact plants were
prevent them fall-
's hands. A greater
s evacuated from
certain time must
can to start their
new sites. Cop-
lative capacity is
duced as compared
output. To fill the
be co-operation of
g countries and
Great Britain and
This is the reason
have been made
Governments for
in supplied to the

ONTINENT.

ber 27.—Lening-
tights told visit-
s. There must be
Continent. I don't
ing a proud, well-
to its knees by
is is no better spot
an offensive along
ps from Gibraltar
is possible the
n't come until Ger-
ed to invade Eng-
good divisions are
triking force than

noticed that after a Cabinet meet-
ing based rationing is being intro-
duced on Wednesday in seven sectors
daily. A supplementary ration of
three and a half ounces daily will be
allowed the workers generally, with a
further three and a half for those en-
gaged in particularly arduous labor.
Mussolini stated the wheat crop was
11,300,000 quintals above last year, but
the crop was insufficient to cover the
needs of the Italian population and
the occupied territories.

REBELS IN KURDISTAN.

LONDON, September 27.—The "Daily
Mail's" Teheran correspondent an-
nounces thousands of Kurdish riflemen,
under rebellious mountain chieftains,
have established a "Free State" in
Kurdistan, a province of Iraq, be-
tween the British and Russian zones
of occupation.

The correspondent says guerrilla
bands are plundering non-Kurdish vil-
lages and ruling the whole province
by gun law. British military leaders
are anxious to avoid the use of
soldiers to crush the bands, because
it will involve operations in a strip
of territory which they agreed should
be neutral.

BRITAIN AND FINLAND.

LONDON, September 27.—It is now
possible to make public the text of
the message which, as already in-
dicated, was sent by the British Gov-
ernment to the Finnish Government
recently concerning Anglo-Finnish re-
lations.

The text is as follows: "So long as
Finland is in alliance with Germany, we
are carrying on an aggressive war against
and on the territory of an ally of
Great Britain. His Majesty's Govern-
ment is bound to consider Finland
to be a member, since it is impossible
to separate the war which Finland is
waging against Russia from the gen-
eral European war.

If, therefore, the Finnish Govern-

MELBOURNE, Septem-
(Daily war correspondent,
Commonwealth Department
ation.) Although von Le
continued fiercely to at-
Leningrad sector during
week, the defenses of last
appear to be substantially
addition, part of Marshal
troops apparently have be-
retain their mobility in the
the Valdai Hills, with the
Russians are still in a
threatens the right flank of
armies and so opposes
outwards drive against M

On the other hand, the
still attacking in the Far N
direction of Murmansk. If
succeeded in cutting the
railway this would be a
blow to the Russians as it
prive them of access to
important northern Inlet
from Britain and the U.S.

Generally speaking, the
general situation on the
for remains critical, altho-
by any means desperate. I
tral sector, Marshal Ty
counter-attacks have kept
mans on the defensive but
sians have not yet taken it
on a sufficient scale to
threaten German commun-
this area. In the Kiev regi-
mons inflicted serious
Marshal Budenny's army
now advancing towards Ky-
the Donetz Basin. Marsh
appears, however, to have
a large part of his forces
vigorously resisting the Ger-
Nose the less, the German
wards Kharko is undoubt-
less for this combined Ger-
in the South towards Hasto
the way for an attack on
sion oilfields and an atten-
link between Russia and
Empire, formed by Iran.

Generally speaking, it can
strongly or too often emp
Russian sovereignty is in an

كوردان ئىدىيەى سەرگهوتن دهكهن

رۆژنامەى (The Canberra Times) ئوستورالىيە، كەله رۆژى دووشەممەى رىكەوتى ۲۲ى ئىپرلى ۱۹۷۴دا، چاپ و بلاوكر اووتەتەوه، بابەتە هەوالئىكى لە لاپەرى ۴ى خۆيدا، بەو ناوئىشانەى سەر هوه بلاوكر دۆتەتەوهو تىيدا هاتووه:

بەگویرهى راپۆرتەكان لە ئەسۆشەتەيد پرىسەوه، رادىۆى كوردستان وتوئەتى كە دۆئى پارتىزانە كوردەكان لەشەردا لەگەل لەشكرە سەربازىيەكانى بەعسدا، چوار فرۆكەى مىگيان خستوتە خوار هوهو چوار تانكىشيان تەقاندۆتەوه.

رادىۆكە وتى كە ئەفسەرىكى عىراقىي و زياتر لە ۱۰۰ سەرباز لەشەرىكدا لەگەل ياخيبيوهكاندا كوژراون، ئەوانەى بوخۆيان ژمارەيەك قوربانىيان هەبووه.

رادىۆ كوردىيەكەى تاران وتى كە لەخەلىفان سى فرۆكە خراونەتە خوار هوهو هەروەها دوو تانك و زىلى سەربازىش تىكشكىنراون.

لە رووبەر ووبوونەوهەيەكيشدا لەنزىك دەوك، فرۆكەيەكى سەربازىي خراوتەخوار هوه. رادىۆكە لەزمانى چەكدارەكانى مەلامستەفا بارزانىيەوه وتوئەتى كە ئەوان فرۆكەكەيان بىنيوه لەئىو ناگرو دوكەئىكى چرەوه تىكشكاوه.

رادىۆكە وتى كە كوردان ناوچەى دەوكيان بەدەستەيىناوه پاش ئەوهى ۶۰ قوربانىيان لىداون لەبرامبەر كوژرانى دوو پارتىزان و چەند برىندارىكى كەم.

رادىۆكە وتى كە پىاوهكانى بارزانى سەرگهوتنىكى گەورەيان لەسەرچيا تۆماركردووه، پاش ئەوهى ئەفسەرىكى عىراقىي و ۲۹ سەربازيان كوشتووهو دەستيان بەسەر ژمارەيەكى زۆر چەكيشدا گرتووه.

death 1,000

underground groups of the Protestant side.

The death list includes infants in baby carriages, old women, embittered terrorists, young idealists who joined their cause, scores of police and militia and more than 200 of the British troops called in August 1969 to keep the peace.

Police and military admit the true death toll is almost certainly higher than 1,000. Underground groups on both sides seek to conceal their dead and the official figures do not include "borderline" cases, where an unsolved murder might not be directly linked with the basic feud.

The current troubles started with Roman Catholic civil rights demonstrations which led to riots in October 1968. The first deaths came in 1969, and by 1971 the province was embroiled in full-scale guerilla war.

A secret meeting in Belfast next week is expected to clarify the political future of Mr Enoch Powell, Britain's former rebel Conservative.

Opinion has hardened in political circles that the Protestant Unionists, holding the three-day meeting beginning on Wednesday, would invite Mr Powell to stand for a Northern Ireland seat in the British House of Commons.

Mr Powell has confirmed that he would attend the meeting staged by the three Protestant parties holding 11 of the 12 Northern Ireland seats at Westminster.

He was given a rapturous reception last Thursday night at a Protestant rally in Belfast.

IRAN

Kurdish rebels claim victories

TEHRAN, Sunday (AAP). — Kurdish guerillas shot down four Iraqi MiG fighter bombers and blew up four tanks in battles with Ba'athist troops yesterday, radio Kurdistan said, according to reports from the Associated Press.

One Iraqi officer and more than 100 soldiers were killed in combat with rebels who sustained a number of casualties, the radio said.

Three aircraft were downed at Khasifan, where two tanks and personnel carriers were also destroyed, the Kurdish-language broadcast monitored in Teheran said.

One bomber was brought down in encounters near Dejoj. The broadcast quoted Mustafa Barzani's irregulars as saying they saw the aircraft crash in a thick ball of smoke.

The Dejoj region was won by the Kurds, who inflicted 60 casualties at the cost of two guerillas dead and a few wounded, the broadcast said.

Mr Barzani's men scored a major victory in Sarchia, where they killed one Iraqi officer and 29 soldiers, and captured a large cache of arms, the radio said.

شەرى كوردستان كۆتاييهات

له لاپېره ۹ى رۆژنامهى بریتانیى (The Illustrated London News) كه له رۆژى ۲۸ى مارتى ۱۹۷۰دا، چاپ و بلاوكراوتهوه، له پير و پنهيهكى مهلامستهقا بارزانييدا، كه پهنجهى ههپهشهى بهرز كردوتهوه، نووسراوه: جهنگهكهى رۆژههلاتى ناوهراست وهستا سهركردهى كورد مهلامستهفا بارزاني ريكهوتننامهيهكى له گهڵ عيراقدا له ۱۲ى مارتدا مۆركردوه، كه كۆتايى به جهنگى نۆ ساڵه هيناوه و ههزاره هاى له لهشكرى عيراق مهرخهسكردوه بو ئهركهكانى ديكه.

Headliners

▲ **A Middle East war ends:** Kurdish leader Mullah Mustafa Barzani signed an agreement with Iraq on March 12, ending a nine-year war and releasing thousands of Iraq troops for other duties.

► **Dolly deb:** This group of 20 girls was chosen from 200 young hopefuls to model at the season's opening event—the Berkeley dress show—next month.

▲ **Peacemaker:** Mrs Barbara Castle, appealing, with Mr Roy Mason, Board of Trade President, to Heathrow's firemen strikers to return to work pending an inquiry. They did so on March 21 after a 35-34 vote.

▲ **Officers accused:** Fourteen US officers have been accused of covering up the My Lai massacre. At the Pentagon Press conference were head of the inquiry Lt General William Peers, Army Secretary Stanley Risor, and Chief of Staff William Westmoreland.

▲ **Into the wilderness:** Alexander Dubcek, at present Czech Ambassador to Turkey, has been suspended from Communist party membership; Mr Smetkovsky and ten other leading personalities in the brief period of liberal government, have been expelled.

▲ **Coup d'état:** Prince Sihanouk (above left), who was deposed as Cambodian head of state on March 18, has said from Peking that he has no intention of seeking a return to power. Meanwhile Lt Gen Lon Nol (above right), the Prime Minister, has been named as one of the new leaders. He is considered a neutralist.

▲ **Contributor honoured:** Foyle's gave a luncheon on March 18 to mark the publication of Sir Arthur Bryant's book *The Lion and the Unicorn*. Here Sir Arthur talks with Lieutenant-General Sir John Glubb.

▲ **Secrets Act charge:** The Editor of the *Sunday Telegraph*, Mr Brian Roberts, journalist Jonathan Aitken (above right), who is also Tory candidate for Thirsk and Malton, and Colonel Douglas Jeffrey Cairns, (right), senior observer of the British team in Nigeria, have been charged under the Official Secrets Act following the publication of a report on the civil war.

▲ **East meets West:** Willy Brandt, West German Chancellor, was welcomed at Erfurt station by East German Premier Will Stoph when he arrived on March 19 for their first summit talks.

روسەکان پەيوەندیان بە پەرىنەوەى مەلامستەفاوہ نىيە

پاش دوومەين جەنگى جىهانىي، ئىران و روژئاوا(برىتانىاو ئەمەرىكا) زور بەپەلەبوون بوئەوەى سوپاى سوور خاكى ئىران جىبەئىت، ئەو سوپاىەى كە لەكاتى داگىركردنى ئىرانەوە لەئابى ۱۹۴۱دا، رژابوونە باكورى ئىرانەوە بەشىكىشىان لەتاران جىگىرىبوو. ئىرانىيەكان لەترسى جىابوونەوەى ھەرىمى نازەربايجان و كوردستان، كە لەماوەى جەنگا سووديان لەبوونى ھىزەكانى شورەوېى وەرگرتبوو و كەوتبوونە چالاكى نەتەوېى و بو بەدېھنىانى دەسەلاتىكى مىللى تىدەكوشان، پىداگىرىيەكى زورىان لەسەر ئەو داوايە دەکرد، ئەوان داواى جىبەجىركردنى رىكەوتنامە سىقۆلىيەكەى سالى ۱۹۴۲ دەکرد كە تىيدا شورەوېيەكان بەلنى چۆلكردنى خاكى ئىرانىان دابوو، بوئەوەى ھىزەكانى لەشكرى شاهەنشاهى بنىرىنەوە ئەو جىگانەو ھەموو زەمىنەيەكى پەرەگرتنى رووداوەكان بەقازانجى جولانەوەى مىللى نازەرو كورد لەباربەرن. ديارە برىتانىي و ئەمەرىكىيەكانىش لەگەل ئىرانىيەكان ھاوئامانج بوون و ئەوانىش ترسىان لەو ھەبوو كە شورەوېى لەورىگاپەو پەل بو ولاتانى بەنەوت دەولەمەندى روژھەلاتى ناوين بەاوژرى.

لەم بارەيەوە، روژنامەى برىتانىي (Evening Express) كە لەروژى شەممەى رىكەوتى ۱ى دەسمبەرى ۱۹۴۵دا، چاپ و بلاوكراوئەوە، لەبابەتتىكىدا نامازەى بەو مەملەتتىيەى ئىرانىيەكان وروسەكان كردووە دەلئىت، كە روسەكان پاش ئەوەى ھىزەكانىان لەتاران بردۆتە دەروە، جەختيان لەوە كردۆتەو كە ئەگەر ئىران ھىزى سەربازىي رەوانەى باكور بىكات، ئەو دەبىتە ھوى پىكدادان و خوینرشتن لەنىوان ھەردوولادا. ھەروەھا ئەوان ئەو ئىدىيەيانەى ئىرانىان رەتكردۆتەوەو نكۆلىيان لەوە كردووە كە لەباكورى ئىراندا دەستيان لەرووداوەكان وەردابىت، جگە لەوەى كاربەدەستانى فەرمىي ئىرانىان لەو ناوچانە تومەتبار كردووە كە بەرپرسن لەو رووداوانەى لەناوچەكەدا روودەدەن.

ههروهها بهگویرهی ئەم روژنامهیه، روسەکان ئەوهیان
رەتکردۆتەوه، که یاخیبووه کوردهکان هیچ هاورکاری و
یارمەتییهکیان لەلایەن رووسەکانەوه پێگەشتبیت، یاخود روسەکان
هیچ پەیوهەندییهکیان بە پەڕینهوهی مەلا مستەفا بارزانییهوه هەبێ
لەسنوورهوه، لەدیوی عێراقەوه بۆ ناو ئێران. وەک پێشتر هەوالدراوه،
مەلامستەفا بارزانی که لە مانگی ئوتدا، ریبەرایەتی یاخیبوونی
کوردانی لە عێراق کردووه و لەئۆکتۆبەرشدا هەلاتووه بۆ ئێران.
روسەکان ئەوهشیان خستۆتەسەر، که هەموو هاوڵاتییهکی ئێرانی
نژادە لهوهی که لەو هەریمانەهی باکوردا هاتوچۆبکات که لەلایەن
سوپای سوورهوه داگیرکراوه.

DECLARED FI R TRIAL

ver The Played AIN IN BOX

bunal at Nuremberg ruled mentally fit to stand trial the other 19 accused Nazi

and Justice Lawrence, President of ed by Hess yesterday that he had "for tactical reasons," and his the proceedings against him be

near the confusion in court told Major Kelley, U.S. Army magazine had praised his navigation Germany at night, and Rendeste with the utmost precision. Section is on Page 4.

nitz Rock ughter

know that in the High Command tolerated no officers with an attitude in final victory or complete damnation to the Fuehrer-absolution doctrine in the National Socialist

er. Note: What about the general? General Lehmann, some of them held a negative attitude toward requirements. Under further cross-examination, he said it was "quite possible" that Keitel declared that

now should have an opportunity to discuss the situation in detail before it was bombarded, if that the air bombardment was planned to take place if the city did not surrender.

He accused Goering protected or at least adopted a negative attitude

with the activities of the Gestapo, armed forces, he meant the mass murder of Warsaw and other outside measures against the Poles, he had heard indirectly that Goering, like Goebbels, had rejected Hitler's war policy. He rejected Goebbels' Johnson, a tall, gaunt,

Soviet Note Warns Persia, Then— RUSSIANS LEAVE TEHERAN

ALL the remaining Russian troops in Teheran have been withdrawn from the military station, consular, radio centres and private billets, and today the main Russian camp is four miles outside the city.

The withdrawal was officially announced about immediately after the disclosure of the text of a Russian note rejecting the Persian Government's request for Russian troops to be allowed into Russian-occupied Northern Persia, says Reuters.

The Russian note caused a sensation in the Persian capital. It warned that if more Persian troops were sent to the north, there would be fighting and bloodshed, and more Russian troops would have to be sent there.

All Persian allegations of Russian interference in the north were denied and the Persian Government was accused of supporting officials who, it said, were responsible for disturb-

It denied that the Kurdish rebels had received any Russian help, or that the Russians had any connection with Mullah Mustafa in the crossing of the border into Persia from Iraq. Mustafa is reported leading a Kurdish revolt in Northern Iraq in Amet, and to

The Russians added that all Persian citizens are free to move about in any of the northern provinces occupied by Russian troops.

In Teheran the Russian note is considered a complete negation of all requests made in recent weeks to the Russian Government by the British and U.S., as well as by the Persian Government.

Many rumours are circulating in the city and one report is that there is no confirmation of that British and American troops are being concentrated at Baghdad and in Southern Persia.

Another is that Russian troops in the north are disarming, and that Persian soldiers are moving northwards in spite of the Russian refusal.

Mr. L. T. King, Chinese Ambassador to Persia, said in an interview issued in Persia in trouble with grave consequences if the situation is not properly handled. "Like the Balkan States the diplomatic situation in Iran can lead to international complications at any

FRAMED by a searchlight way in Canning Dock the pier head building the centre of this view.

JAVA VICTI

Indonesians i NOEL Buckley, R from Batavia: A

on hands and kn
butchery took me
four of the five B
soldiers, allegedly
Dakota aircraft h
miles from Batavi

The bodies had been
from the muddy bank of
river, floating at the bank
Batavia, ten miles west

A column with tanks an
under Brigadier King, is
Batavia. The w
Christian wife of an
soldier, guided us to the

مەلامستەفا دەترسیت شەر ھەلگیرسیتەوہ

رۆژنامەى بریتانیى (Coventry Evining Telegraph) كە لەرۆژى دووشەممەى رێكەوتى ٦ى دىسەمبەرى ١٩٧١دا چاپ و بڵاوكرائەتەوہ، لەژێر ناوئیشانى "ترسى ھېرش" دەلێت :

"تەنانت پێدەچیت ئەو دەستكەوتە سیاسییە ناوازە گەورەییە بەعسییەكان و كۆتایبھاتنى جەنگى ١٠ سالە لەگەڵ يەك ملیۆن لە كوردە خێلەكییە ئازاكان لەباكورى عێراق لەمەترسىیدا بێت. مەلامستەفا بارزانى، سەركرده سەرسەخت و بەھێزە كوردە ٦٧ سالانەكە، ترسى لەھېرشىكى لەناكاوى سوپای عێراق ھەبە. ھەر دەستپێكردنەوہیەكى جەنگ، عێراق دەگیریتەوہ بۆ نێو تەنگەژەى سیاسى و ھانى ئەو بەرھەلستكارىیە سەركوتكرائەى ئێستاكە دەدەن."

regime sentiment.

n trees

of nine millions, the
f peasants are more
their patch of land
g dates from the
million palm trees
is running things in

d, city-dwellers look
ness. Dwarfed by
uments erected by
alist regimes, street

's Road. A never-
se being dumped

the wealth has not percolated
deeply into the social structure.

A good chef commands only
about £58 per month. A bottle of
local beer is 55p and Scotch
whisky is £6 per bottle.

Houses with running water and
electricity have been built for ar-
tisans in the towns, but the
peasants live in mud-brick houses.

Diplomats say the regime
worries mainly about the 10 per
cent. or so of the population who
constitute the politically-minded
educated elite, but there is easiness
among the political educated
classes.

Many graduates are leaving uni-
versity to find there are no jobs
for them to go to and draconian
laws make it difficult for them to
leave Iraq and find work else-

Attack fears

A doctor is required to deposit
something like £2,240 in bonds and
repayment of his free university
education before being allowed an
exit visa.

Even the single major political
achievement of the Baathists —
an end to the 10-year war with the
one-million strong Kurdish tribes-
men in North Iraq — seems to be
endangered.

The tough, 67-year-old Kurdish
leader, Mullah Mustafa Barzani,
fears a surprise Iraqi army attack.

Any resumption of the war
would throw Iraq back into
political turmoil, encouraging the
now repressed oppositionists.

TOURISM COURSE BY THE SEA

At Bournemouth, 20 young mem-
bers from the staffs of resort pub-
licity offices throughout the coun-
try have completed a five-day resi-
dential course in tourism and its
promotion.

The course was organised by the
Bournemouth College of Techno-
logy in co-operation with the
Association of Resort Publicity
Officers.

LED

Female Cler
Well-known Eng
Purchase Ledgers
Some experience

Applic:
"CC

Experienced Wait
known engineering;
Hours 8.45-4.15
cor

Apj
BOX PX55

HOTEL LEOPRIC TELEPHC

5-day week. Shift hou
Single girl pre
Telephone MR. D. C
COVENTRY 2

BOOKKI

required for la
The person required must
person and able to take
Days only. Must h
Excellent salary to
Phone for appointments:

داوای کورد بۆ پشکداریی له سامانی نهوتی عیراق

روژنامهی بریتانیی (Coventry Evning Telegraph) که لهروژی شههمهه ریکهوتی ۹ی یهنایهری ۱۹۶۵دا، چاپ و بلاوکرارهتوهه، لهژیر ئهم ناونیشانهی سهروههدها، بابهتیکی بلاوکردوتهوهه دهلیت:

" لهموزهی بهغهدها، ههلهکۆلینیکی بهردیی، پاشای ئاشوریی پێشاندهدات که ۲۷۰۰ سال لهمهوپیش، باج و سهراکه له "کالهو" دهسنیی لهباکوری عیراق.

کالهو، لهناوچوون و ههروهها پاشاکان و دهسهلاتداره شکۆمهندهکانیش، بهلام رهوشهکهی بکوری عیراق هاوشیوهی دۆخهکهی ۸۰۰ سال پێش زاینه.

ئهمیستا، باکور لهلایهن سهروکی پارتیزانهکانهوه که مهلامستهفا بارزانی ناوه، فهرمانههوایهتی دهکرت. ئهو ئیستا داوای باج و سهراکه لهحکومهتی عیراق دهکات - ملیونهها پاوهند لهپارهی نهوت بۆ خێله کوردیهکان.

خواستی خودموختاری و بهشداریی لهئابووری بۆ نزیکهی دووملیۆن کورد که لهناوچه بهرزایی و چیاکان نیشتهجین - ئهو ناوچهیهی کوردستانی پی دهوتریت- بارزانی لهسالی ۱۹۶۱هوه خێلهکانی کۆکردهوه و لهدژی حکومهتی عیراق ملیان لهجنگ نا.

جهنگهکه زیاتر لهدووسال درێژهی کیشا. جهنگاوهه جامانهبهسهرهکانی بارزانی، بهچهکی سوک چهکداربوون، بهلام شارهبایی و سهلیقهی جهنگاوهریان ههبوو، ئهوان بی وهستان و بهچهسپاویی، شهری سوپای عیراقیان دهکرد که بهچهکی مۆدیرنی سوڤیتی چهکداربوو. ویرای ئهوهی نزیکه ۴۰ گوند بهبۆمباران یان بههیرشی زهمینی کاولکران، یاخود لهلایهن دانیشتوانهکهیهوه رووخێران (نههمبستوهه کورد خۆیان گوندیکیان رووخاندیت/سهردهستی). لهههردوولاش ژمارهیهکی نادیار مردوون.

لهفئیرایهری رابردوودا، ئاگر بهستیک راگهینه‌درا، به‌غدا رازیبووو که بریکی دیاریکراو له‌خودموختاری بداته کوردان و حکومه‌تیش دستیکرد به‌هه‌ندیک پروژهی بنیاتنانه‌وه له‌باکور. به‌لام هئیشتا دانوستان بو هئینانه‌دی ئاشتییه‌کی هه‌میشه‌یی نه‌کراوه، هه‌رچه‌نده ده‌شئیت کاریکی وا به‌مزووانه ده‌ستپیکات.

ئاماژه‌کان به‌و شیوه‌یه‌ن که حکومه‌تی سه‌رۆک عه‌بدولسه‌لام عارف، واباشتره که ده‌سته‌جی پاش ئاگر به‌سته‌که ده‌ست به‌گفتوگۆی ئاشتی بکات، چونکه کوردان هه‌مانکات توندتر ده‌ست به‌داواکانیانه‌وه ده‌گرن و خواسته‌کانیان زیاتر ده‌که‌ن.

بارزانی، که هه‌میشه داوای به‌شداری ریژه‌یه‌کی له‌سامانی نه‌وتی عئیرا‌فدا کردوهه – ئه‌وه‌ی زۆربه‌ی له‌که‌رکوک به‌ره‌مه‌دیت که ده‌که‌ه‌وتیه لیواری خاکی کوردستانه‌وه (به‌لگه میژوو‌بیه‌کان و جیوگرافییه‌کان و ئابوورییه‌کان ده‌یسه‌لمینن که که‌رکوک به‌دریژی میژوو به‌شیکی دانه‌پروا بووه له‌خاکی کوردستان/سه‌رده‌شتی) – ئیستا که داوای به‌شداری له‌باج و داهاته‌کانی دیکه‌ی حکومه‌تا ده‌که‌ن.

کێلگه‌کانی نه‌وت

به‌شداری له‌داهاتی نه‌وت به‌ته‌نیا داوایه‌که له‌لایه‌ن کوردانه‌وه به‌گۆیره‌ی ژماره‌ی دانیشتووانه‌که له‌وانه‌یه سالانه زیاتر له ۳۵ ملیۆن دۆلار بێت.

ته‌نانه‌ت ئه‌و ناوچانه‌ی که له‌لایه‌ن کوردانه‌وه ئیدیه‌ا ده‌کران فراوانکراوه بو کێلگه نه‌وتیه‌کانی زالار و بوتمار (پیده‌چیت مه‌به‌ستی زومار بێت/سه‌رده‌شتی) بگریته‌خۆ، که ده‌که‌ه‌وتیه ئه‌و ناوچه‌یه‌ی په‌لاماری هئیزه‌کانی بارزانی بیانگاتی.

وه‌ک راپۆرته‌کان ئاماژه‌ی بو‌ده‌که‌ن، کوردان کۆنترۆلی ته‌واوی سیاسی و سه‌ربازیان به‌سه‌ر چیاو به‌رزاییه‌کاندا هه‌یه و ده‌ستیان به‌دامه‌زراندنی بناغه‌ی حکومه‌تداریش کردوه. ئه‌وان ده‌ستیان به‌سه‌ر هه‌موو ریگا‌کاندا گرتوه‌و باح کو‌ده‌که‌نه‌وه.

سەرکردهکانی کورد هه ره شهی ئهوهیان کردووه، که ئه گهر عێراق
پێشنهوهی چاره سهری گرفتی باکور بکات، یه گگرتن له گهڵ میسر دا
بکات، ئهوا ئهوان کوردستانی سهربهخۆ راده گهیهنن.
چاودێرانی سیاسی له به غدا ده لێن که ناسری سهروکی میسر
درکی کردووه که چاره سهری سهربازی دژی کورد مهحاله.
زۆر له عێراقییهکان، به تایبتهت ئهفسهرانی سوپا، باوهریان به
به رهه ئهستیکردنی پیدانی هه ر پلهیهکی بایه خداری خودمختارییه
به کوردان.
ناوچه که ی بارزانی ده کهوێته نیوان سنورهکانی هه ریهک له ئێران و
تورکیاوه، سنورهکانی تورکیا به توندی بهرووی کورداندا داخراوه،
به لام ئێران ریگهی به پیاوهکانی بارزانی داوه، به نهینیی، به لام
ئازادانه، به مدیو و بهودیوی سنوردا بێنو بچن.

KURDS DEMAND SHARE OF IRAQ OIL WEALTH

IN Baghdad Museum, ancient stone carvings show the kings of Assyria demanding tribute and treasures at Kalhu, in Northern Iraq, 2,700 years ago.

Kalhu has vanished and so have the kings and the splendour, but the situation in Northern Iraq is similar to what it was back in 800 B.C.

The north is now ruled by a guerilla chieftain named Mullah Mustafa Barzani, and he is demanding tribute from the Iraqi Government—millions of pounds in oil money for his Kurdish tribes.

Seeking self-rule and a share of the economy for some two million Kurds who inhabit the northern hills—an area he calls Kurdistan—Barzani rallied the tribes in 1961 and went to war against the government.

The war lasted more than two years. Barzani's turbaned warriors, lightly armed but expert fighters, fought Iraq's modern, Soviet-equipped army to a standstill. Some 40 Kurdish villages were either destroyed by bombing or ground assaults, or deserted by their inhabitants. An unknown number died on both sides.

A ceasefire was declared last February. Baghdad agreed to grant the Kurds a certain amount of autonomy and the Government has made a start on some rehabilitation projects in the north, but, so far, no negotiations have been held to arrange a permanent peace. These may begin soon, however.

Indications are that the Government of President Abdel Salem Aref would have been better off to have started peace talks immediately after the truce, for in the meantime the Kurds have tightened their grip and increased their demands.

Barzani, who has always asked for a pro rata share of Iraq's oil wealth—most of it is produced in Kurkuk on the fringes of Kurdish territory—now wants a share of other Government income as well, including taxes and customs revenue.

Oil fields

The share of oil revenue alone demanded by the Kurds on a population basis would come to more than £35 million annually.

Even the area claimed by the Kurds has been increased to include the Zalar and Butmar oil fields, which are within raiding distance of Barzani's forces.

The Kurds reportedly have complete military and political control of the hills, and have begun setting up the structure of a Government. They control all roads and collect taxes.

Kurdish leaders have warned that if Iraq declares unity with Egypt before it settles the northern problem they will proclaim an independent Kurdistan.

Political experts in Baghdad say that Egypt's President Nasser has realised that a military solution against the Kurds is impossible.

Many Iraqis, including army officers, are believed to oppose granting the Kurds any substantial degree of self-rule.

Barzani's territory is wedged in between the frontiers of Iran and Turkey. The Turkish border has been sealed tight against the Kurds, but Iran has permitted Barzani's men to move secretly but freely back and forth across the frontier.

IER TO ONG WAY ENTISTS

can change or control the possibility we may be able within the next decade or

sufficiently aware of what is going on.

"For example, quantities of carbon dioxide and radio-activity are being poured into the atmosphere, large artificial bodies of water are being created in arid regions, and trails made by high-flying jets are producing more numerous ice crystal formations than might otherwise be formed.

Therefore, a vigorous pursuit of all aspects of research into this area is required."

راپهرینی کورد له تورکیاو داواکاریی گهراڼهوهی خهلافهت

روژنامهی (HANGO) ی سویدی، که لهژماره ۲۵ ی خویدا که لهروژی ۲۵ ی مارتی ۱۹۲۵دا، چاپ و بلاوکراوهتهوه، لهژیر ئهوانویشانهی سهروههدها ههوالی راپهرینهکهی شیخ سهعیدی پیرانی بلاوکردوتهوه دهلیت که : پاش ههگیرساندنی یاخیبیوون بهرابهری شیخ سهعید لهکوردستان، ناوبراو بهدهستهختی خوی بانگهشهی بلاوکردوتهوه بو دامهزراندنی پاشایهتی کوردستان و بریاره کوری سولتان عهبدولحهמיד بکریتته پاشای کوردستان.

ههروهه ئهه بهیانیه ۳۰۰۰ کورد بهریبهری یوسف زیا، پاش پینج کاتزمیر ریزویشتن گهیشتونته دیاربهکر. کوردهکان داوای گیرانهوهی خهلافهت و وهلاخستنی ئهه حکومهته مولحیدهی ئیستایان کردوه.

هیزی ئاسمانی تورکی ههستاون بهبومبارانکردنی ئهه شوینهی که شیخ سهعیدی لی نیستهجنیه. ههروهه لهه بارهیهوه حکومهتی ئههقهه لهشکری تهیارکردوه دژی یاخیبهکان رهوانهه و گهماروی خستوته سهه ناوچهی راپهریوهکان. شاری خارپوت لهکوردستان کوتوته دهست یاخیبیوههکان.

rmis
rd.

anome-
sek.

F.N.B.)
som i
sam-
g i St
inom-
miles
och på
,2 sek.
lara i
la äro
arna i
ög. —

Ritola
a, som
r Hbl.
årdens
å nya
n. 28,2
s mär-
om då
la och
bättra.
er ho-
tän en
torde
ör.

Ostasien för att där tjänstgöra
som marinofficer på ett slag-
skepp.

Kurdisk resning i Turkiet.

Krav på kalifatets återupp- rättande.

London den 25 februari. Från
Konstantinopel meddelas att
uppror utbrutit i Kurdistan.
Scheik Said har låtit anslå
handskrivna upprop, i vilka
han förklarar att ett kurdiskt
kungarrike skall grundas. Ti-
digt i morse anlände 3,000 kur-
der under ledning av Yussuff
Zia efter fem timmars marsch
till Diarbek.

Rebellerna kräva kalifatets
återuppriättande och den nuva-
rande »atiistiska» regeringens
avsättning. De ha för avsikt
att göra en av sultan Abdul Ha-
mids söner till konung av Kur-
distan.

Turkiska luftstridskrafter ha
redan bombarderat den plats
där Said uppehåller sig. Dess-
utom har Angoraregeringen o-
medelbart mobiliserat trupper
och sändt dem mot de upproris-
ka. Belägringstillstånd har
förklarats över upprorsområdet.

Kharput i Kurdistan har fallit
i de upproriskas händer.

underhåll,
tilläventyrs
ärenden; s
stadgans för
genärer; få
nas beslut.

Hangö, d

(L.-U.3g.e.t.7

■■■■■■■■
■ ■ ■ ■ ■
A
■■■■■■■■

O I

Auktion
rinnan B

Au

Medels o
som förrätt
onsdagen
försäljes, dä
lankommer,
öre: 1 mat
stolsmöblem
ampel, 1 so
raklocka, 1
tavlor samt
försäljningst
videras sam

Hangö A
21 februari

ململانی تورک و ئینگلیز لهسه کوردستان

رۆژنامه‌ی فنلەندیی (Kultainen aika) که لەروژی ۱ی جولای ۱۹۲۹دا، چاپ و بلاوکراوەتەوه، لەلایە پەرە ۵ی خۆیدا و لەژێر ناوینشانی "کوردستان و موسل" قسەلەسه مەلملانی هەریەک لەتورک و ئینگلیز دەکات لەپاش یەکەمین جەنگی جیهانیی بو بەدەستەینانی ئەم ناوچەیە که تاراوی هەلگیرساندنی جەنگیکی سەراسەریی نزیکیۆتەوه.

بەگوێرە ی ئەم بابەتە، ئینگلیزهکان لەبەردوو هۆ خاویاری کۆنترۆڵکردنی موسل و کوردستان بوون، یەکەمین لەبەر نەوتەکەمی، چونکه میرهکانی نەوت و کۆمپانیا بریتانییهکان زۆر پیمان لەسه بەدەستەینانی نەوتی ولایەتی موسل دادەگرت، دووهمیش لەبەر ئەوهی که موسل کایلی کوردستان بوو- ئینگلیزهکانیش دەیانویست که لەسه ریگای هیندستان، بنکهو پینگەیهکی بەهیزیان لەکوردستان هەبیت. تورکیاش که نەیدهویست بەهەر نرخیک بی، ئەو ناوچه گرنگە ی لەدەست بچیت، ئەوهی که ۱۰۰۰۰۰۰ کوردی تیدا دەژیا. مستەفا کهمال پئی وابوو، کۆنترۆڵکردنی ویلایهتی موسل و کوردستان لەلایەن ئینگلیزهوه وادهکات پینگەیهکی بەهیزیان لەوبهشە ی جیهاندا هەبیت. دواچار ئەم مەلملانییه بەهاوکاریی سەرۆک وهزیرانی سوید (ژالمار برانتینگ (Hjalmar Brantingille/چارهسەرکراو تورکیا بەشیک ی لەنەوتەکەمی داهاتهکەمی لەریگە ی کۆمپانیای ستاندهرد ئویلهوه پینگەیشت و ئاو کرا بەئاگردا.

Turkissa on nyt täydellinen painovapaus. Mutta siellä vaaditaan kirjeenvaihtajilta, että heidän on oltava totuudellisia, eivätkä he saa koettaa myrkyttää maailmaa turkkilaisia vastaan. Muutoin he saavat äkkiä matkapassin. Eräs Lontoon *Times*-lehden kirjeenvaihtaja sai siten kolmen tunnin valmistusajan.

Turkkilaisten julmuus

MEIDÄN maissamme pidetään turkkilaisia yleensä julmina ja raakalaisina, mutta jos tutkii asiaa vähän tarkemmin, niin tulee hyvin yllättäviin tuloksiin. Kuunnelkaamme esim., mitä järkevillä miehillä, jotka vuosikausia ovat oleskeleet Turkissa, on sanottavaa turkkilaisten elintavoista. Heidän sanansa painanevat enemmän kuin sellaisten, joiden on vaarintuotettava uskonnollisia, poliittisia tai taloudellisia harrastuksia.

Ranskalainen kirjailija Pierre Loti sanoo:

„Minä olen elänyt kauan Irtamalla ja kaikkien yhteiskuntakerrosten joukossa, ja minä olen tullut ehdottomasti valuketuksi siitä, että siellä olevien monenlaisten epäluottotavien rotujen kuhinassa ainoastaan turkkilaiset ovat pohjaltaan rehelliset; heillä yksin on hienontuotisuus, vapaamielisyys ja rohkeus liittyneenä ystäväisyyteen.»

A. L. Jenkins, professori Cincinnatin yliopistossa, sanoo:

„Konstantinopolilla on oikein rosvokaupungin maine, kaupungin, joka on täynnä valehtelijoita, pettäjiä, huijareita ja kaikenlaista epärehellistä rosvokäikää. Minä pyysin kristittyjä lähetysseuranajaa opastamaan itseäni, ja hän neuvoi minua pitättämään yksinaamian aioturkkilaisten puoleen. Sen teinkin, eikä minulla ole ollut mitään valittamista, vaan minulla on ollut suurta iloaakin siitä. Turkkilaiset ovat suoria, rehellisiä, oikeudenmukaisia ja erittäin kohteliaita.»

Mutta, sanotaan, kuinka Armenian murhien ja Smyrnan polttamisen laita on?

Paul Bowerman, joka kuuluu amerikkalaiseen oppilaitokseen Konstantinopolissa, sanoo:

„Turkkilaiset eivät ole täydellisempiä kuin me muut; mutta kuitenkin useimmat meistä, he ovat kyllä hyviä, kun he saavat olla rauhassa. Siinä on kaikki, mitä he haluavat. Euroopan valtojen alttiuden sekaantumisen turkkilaisten asioihin on vuosien kuluessa katkerottanut turkkilaiset siihen mieltiin, että he ovat raivostuneet aivan mielettömästi Heidän sanojan on väännyt ja heidän suuhunsa on pantu vallan mahdoton lupaus; he näkivät liittolaisten sotailuvain laskevan ankkuriin heidän satamiinsa taistelukuntoisina ja valmiina pakolla toteuttamaan liittolaisten määräykset; ja he seisoivat siinä katkerina ja avuttomina, kuten sellaiset, jotka tietävät tullessaan narsutiksi, mutta jolla ei ole minkäänlaista mahdollisuutta hankkiakseen oikeutta Armenian murhia ei voi puolustaa; mutta maailma ei tiedä, että molemmin puolin tehtiin samantilaista väkivaltaa, että yksi turkkilainen rääkkätiin kustakin kreikkalaisesta tai armenialaisesta, jonka oli täytynyt kärsiä sama kohtalo. Minä olen nähnyt lukemattomia valokuvia turkkilaisista miehistä ja naisista, jotka ovat mestatut ja kootut suurin kuroihin. Minä olen nähnyt kymmeniätuhansia turkkilaisia pakolaisia, jotka ovat karkoitettut pois Traakiasta ja Smyrnasta Sévres-sopimuksen johdosta, joka antoi sen maan alueen Kreikalle, ja minä olen tullut pöyryttävästi kertomuksia heidän karkoittamisestaan. Luotta sekin kaikki on tukahduttettu.»

Maailmansodan jälkeen

KUN nuorturkkilaisille selvisi, että Turkin tasavallan turvallisuus riippui siitä, että se sijaitaisi kristittyjen sotailajoen luottavaisuuden ulkopuolella, yllättävät he maailmaa muuttamalla pääkan-

punkinsa Konstantinopolista Angoraan, Vähän-Aasian sydämeen.

Sévres-sopimus pakotti turkkilaiset luovuttamaan kaikki heidän eurooppalaiset alusmaansa, joiden joukossa oli myöskin Konstantinopoli; ja molemmin puolin Dardanelleja järjestettiin kansainvälinen vyöhyke. Turkkilaiset karkoitettiin takaisin Aasiaan, ja kreikkalaisia kehoitettiin ottamaan, mitä jäljelle jäi. Jos kreikkalaiset olisivat tyytyneet siihen, minkä he siihen asti olivat saavuttaneet, niin he vielä nyt olisivat olleet Smyrnassa, mutta he saivat sen nerokkaan ajatuksen, että koko Vähä-Aasia oli alistettava heidän valtaansa. Se oli suurempi suupala kuin he saattoivat niellä.

Siten ärsytettyinä turkkilaiset virkosivat äkkiä henkiin. Armeija pystytettiin nopeasti jällelle, ja Kemal-pashan loistavalla johdolla heitettiin kreikkalaiset kirjaimellisesti mereen.

Kun Sévres-sopimuksen tarkastaminen vihdoin tuli välttämättömäksi, niin Kemal perin pohjalainen kartantuntemus tuli hyvään tarpeeseen. Turkkilaiset kokoontuivat mieluisina Dardanelien itäisille töyräille. Englannin ei sopinut silloin sotaan, ja tuloksena oli, että Kemal-pasha oikeastaan sanei Lausanne-sopimuksen, joka antoi Turkille takaisin melkein kaiken, minkä se oli kadottanut. Hän löi poliitikot heidän omalla alallaan. Turkkilaiset näkivät nyt parhaaksi erottaa joukostaan kaikki vieraat ainekset, jotka olivat aiheuttaneet niin paljon hankaluuksia, joten heidän täytyi nyt hävitä. Näiden joukossa oli myöskin Kreikan patriarkka, joka kauan oli ollut ei ainoastaan maanvaivana, vaan myöskin kansainvälisenä ruttona. Turkkilaiset olivat alkaneet ymmärtää, että toisten kansojen puhe, että he tahtivat suojella kristittyjä alamaisiaan Turkissa, oli ainoastaan tekosyytä heidän sekaantumiseensa Turkin sisäisiin asioihin.

Kurdistan ja Mosul

SOTA oli vähällä puhjeta Englannin ja Turkin välillä Mosulin öljymaiden johdosta. Englannilla oli siellä kaksi etua valvottavana: 1) englantilaiset öljyruhtinaat halusivat saada Mosulilain halltuunsa; ja 2) Englanti halusi saada avaimen Kurdistanin voidakseen perustaa vielä yhden tukipaikan matkalla Intiaan.

Mosul on Kurdistanin avain, ja Kemal ei tahtonut mistään hinnasta päästää heitä sinne. Jos hän olisi tehnyt sen, niin Turkki olisi kadottanut 1,000,000 kurdilaisista alamaista, kun taas Englannin asema siinä osassa maailmaa olisi suuresti vahvistunut. Ristiriita ratkaistiin lopulta periaännollina, kuten tulisi tapahtua jokaisessa ristiriidassa. Kunnia tästä omallisesta ratkaisusta tulee nykyisin kuolleelle Ruotsin pääministerille, Hjalmar Brantingille. Turkki ja Standard Oil Company saivat osan Mosulilasta, ja Turkki saavutti koko joukon etuja sotilaallisessa suhteessa.

Yrityksiä turkin kansan kohottamiseksi

TURKIN hallitus tekee nykyään kaiken voitavansa auttaakseen kansaansa. Lämnen niin kutsutut kristityt kansat voisivat tehdä hullumpeakin kuin mennä oppiin »Turkin raakalaisten

رۆلى فرۆكەى جەنگىيى برىتانيى و RAF لەكوردستان

رۆژنامەى فنلەندىيى (AERO) كە لەرۆژى ۱ى ئۆكتۆبەرى ۱۹۲۴دا، چاپ و بلاوكراوتەتەو، لەژمارە: ۱۰ و لە لاپەرە ۱۷۳ و ۱۷۴ى خۆيدا، بابەتتىكى بلاوكردۆتەو كە لەلايەن سىر جۆنسەو نووسراو وەرگىراو، ئەم بابەتە باس لەئۆپەراسىۆنى هيزى ئاسمانى ئىنگلىزىيى دەكات لەكوردستان لەكاتى هاتنى ئۆدزەمىرو لەشكرى تورك لەپايزى ۱۹۲۲دا، ئەو لاينە ئەرئىنيانەى بەكارهينانى فرۆكەكانى هيزى ئاسمانى برىتانيى RAF دەكات، كە تاجەند ئاسانكارىيان بۆ هيزە سەربازىيەكان كردووە لەسەر زەوى بەرەو پىش بچن و لەو كەش و هەواو رىگا و بانە سەختانەى كوردستان دا هەنگاو بەرەو پىشەو بنين و بەسەر دوژمندا سەركەوتن بەدەستىين.

لەكاتىدا لەسەر زەوى كە پەيوەندىيى هيزەكان و بەشەكانى لەشكر لەگەل سەركردايەتتى ئۆپەراسىۆنەكاندا بەهۆى بىتلەو بەباشىيى بەرپۆ نەدەچوو، فرۆكە ئىنگلىزىيەكان، لەرىگاي فرىدانى نامەو رۆلىكى گرنگان لە ئاگادار كردنەو پىكەو بەستەو هەى ئەو هيزانەو گەياندى فەرمانى سەروكايەتتى، دەبىنى.

هيزە سەرهكىيەكانى ئىنگلىز، كە لەبناو و كانى وەتمان مۆليانخوار دبوو، لەزىشەو بەهئىلى جياوازدا بەرەو رەواندوز دەكشان، سوودىكى مەزنيان لەو فرۆكانە بىنى كە لەجۆرى فىرنون و برىستول فايتر بوون و هەمان ئەو تەقەمەنى و بۆمبانبەيان بەكار دەهينا كە ئىنگلىزەكان لە شەرى هندستاندا بەكارىان دەهينا. جگە لەو ئۆپەراسىۆنە سەربازىيانەو كارى كاو لكردن و هيزشكر دنە سەر دوژمن و بۆمباران كردنى پىگەو سەنگەرەكانى، ئەم فرۆكانە ئەركى گواستەو هەى خۇراك و گەياندى ئازرقەو جلو بەرگ و پىلاو و گواستەو هەى نەخۆشەكانىشيان ئەنجامداو.

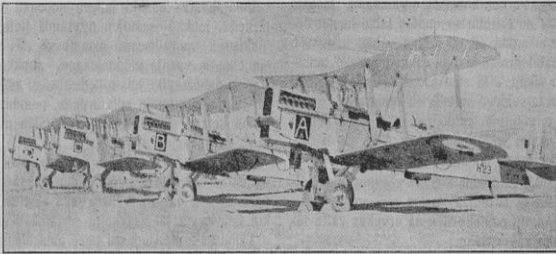
luutus k.o. tyyppikoneella, joka suoritetaan samaa menettämää ja järjestystä noudattaen kuin aikaisemmin alkukoulutuksessa Avrolla. Ne vaatimukset, jotka oppilaalle asetetaan ensimmäistä yksinlentoa varten Avrolla, voidaan soveluttaa myöskin ensimmäiseen yksinlentoon tyyppikoneella.

Näillä yleisillä koulutusta koskevilla määräyksillä ei tarkoiteta ainoastaan uusien ohjaajien koulutusta vaan on niitä sovellettu muualla myöskin noudatettava joka kerta kun valmis ohjaaja on opetettava lentämään jollain uudella konetyypillä.

Koulutusjärjestys. Vaikkakin jokaisen opettajan on tehtävä muutoksia siihen järjestykseen, jossa hän kulloinkin kouluttaa, sääsuhteitten, oppilaan temperamentin, konetyypin j.n.e. mukaisesti, voidaan allaolevan »kukajärjestyksen» katsoa muodostavan kaiken lentopetuksen perustan:

- 1) Ohjaajien toiminnan selittäminen.
- 2) Lentämistä suoraan eteenpäin ja vaakasuorassa asennossa sekä nousemista.
- 3) Käännökset.

- 4) Virheettiset käännökset.
- 5) Koneen ohjaaminen pienemmillä kierroksilla tai pysäytetyllä moottorilla.
- 6) Liitämistä.
- 7) Koneen nostamista, kunnes se menettää vauhtinsa.
- 8) Hidasta lentoa.
- 9) Käännökset liitolenossa.
- 10) Startti vastatuuleen.
- 11) Laskeutuminen vastatuuleen.
- 12) Tulo laskusiltaan tai hangaarille.
- 13) Korkkiruuvi.
- 14) Yksinlento.
- 15) Jyrkempiä käännöksiä, moottorin toimiessa ja ilman moottoria.
- 16) Käännöksiä nousussa.
- 17) Loivaa liitlentoa.
- 18) Siivellen liukumista.
- 19) Starttaamista ja laskeutumista sivutuuleen.
- 20) Maallaskuja.
- 21) Hätilaskuja.
- 22) Aerobattia (Korkeampaa lentotaitoa).

Englantilaisten Kurdistanissa ja Intiassa käyttämä pommikonetyyppi: de Havilland 9a (Liberty moottorilla). — The best high-speed bombers in R.A.F. (in use in Kurdistan and on the N.W. Frontier): The De Havilland 9 as (Libertys).

Englantilaisten sotatoiminta Kurdistanissa.

(British Operations in Kurdistan.)

(Jatkoo edellisestä n:o.)

Joukkojen ollessa marssilla ja kaiken muun yhteyden ollessa siis katkaistuna, ylläpitivät lentokoneet alusheittäjien ja jälleen ylösnoukkujen viestien avulla kiinteää yhteyttä joukko-osastojen komentajien kesken sekä heidän ja minun välillä. Tämä yhteyskeino osoittautui siten käytännössä langatonta lennättintäkin nopeammaksi.

Joukkojen antamat ilmeviestit heidän kanssaan yhteistoiminnassa oleville lentokoneille olivat arvoltaan ainutlaatuiset, ne kun takasivat haluttujen esim. kuollutta maastoa, valesamia, kapeikkoja koskevien erikoiste-

tojen nopean saamin. Joukot säästyivät täten huomattavilta viivytyksiltä, jotka näitten työläitten tehtävien suoritus muuten olisi heiltä vaatinut.

Erittäin tärkeällä hetkellä sotatoimien aikana, pääjoukkojen ollessa Khaniwatmanissa ja Benawissa valmistamassa yhteistä etenemistä Rowanduziin, vaihdettiin kahden pääjoukon välillä sotatoimia sekä hyökkäystä koskevat käskyt lentokoneitten avulla. Samanaikaisesti ja samalla tavalla toimitettiin aina myös minulle jäljennös näistä määräyksistä. On otettava huomioon juuri silloin

vallitsevat sääsuhteet; ei todellakaan ollut sillä hetkellä mitään muuta mahdollisuutta tietojen vaihtamiseen, kuin lentokoneet.

Lentokoneet noukkivat ylös yhteensä noin 120 samana.

Koicol-osaston komentaja oli perustanut päivämääräsin päähän muonatukikohtia eteneviä joukkoja varten. Oli kuitenkin hänelle sangen tärkeää tietää kuinka hänen palkkaamansa kuormastosaattueet kulloinkin etenivät sekä muonatilan teet eri tukikohdilla. Lentokoneet näyttäytyivät tässäkin korvaamattomiksi avustajiksi mitä yhteyden ylläpitämiseen tulee. Eräänäkin kertana heitettiin kysely alas kaikilla tukikohdilla, vastaukset noukittiin ylös ja heitettiin jälleen alas osaston komentajalle, kaikki 2^{1/2} tunnissa.

Kerran taas teki osasto hyvin nopeita päivämääräseja erittäin vaikeassa maastossa, kiitos kiinteän yhteistoiminnan lentokoneitten kanssa. Lentokoneitten tähyystoiminta teki nimittäin matkareittiä hallitsevien paikkojen tiedustelemisen patruleja käyttämällä tarpeettomaksi. Että tämä lisäys osaston liikkuvaisuudessa oli omiaan suuresti edistämään sotatoimien kulua, on itsestään selvää.

Yli 4 tonnia ohraa osaston päiväannos, heitettiin eräänä päivänä alas Vernon-koneista. Vaikkakin maasto tässä tapauksessa oli erittäin sopimaton tällaista manööverä varten ja aikaakin oli ollut liian vähän yrityksen parhaimmalla mahdollisella tavalla valmistamiseen, onnistuttiin kuitenkin sikäli, että suurin osa määrästä saapui perille. Kenkien ja sukkiin kalutus oli suunnaton. Sotatoimien aikana toimitettiin lentotiette 1,000 paria kenkiä ja 3,000 paria sukkiä sekä monenlaisia muita varusteita, joita joukot kiireellisesti tarvitsivat.

Olen varma siitä, että kun tätä varustamista kii-reellisiä tapauksia ja hätätilaa varten tarkemmin tutkitaan ja kehitetään, on päälliköllä siinä arvokas valtiä tä-mäntapaista sotaa käydessään.

200 puna- ja ripulitautisairasta, jotka olivat sairastuneet paluumarssin aikana, muutettiin Vernon-koneilla Girde Tillehstä Bagdadiin. Ensinmainittu paikka sijaitsee yli 100 km Arbilita ja noin 320 km Bagdadista. Näillä potillailla olisi ollut muuten 6 päivän matka aasin selässä kuljettavanaan. Eräs Vernon teki tällaisella retkellä hätälaskun, joka erittäin epäedullisista maastosuh-teista huolimatta onnistui. Vähän senjälkeen laskeutui eräs Bristol Fighter kone taitavasti sen vieren, tuoden mukanaan lääkintä-upseerin ja vieden 3 vaikeimmin sairastuneista. Loput potillaista kuljetettiin ensin aseilla

Koi Sanjakiin ja sieltä jälleen lentotietse määräpaikkaan. Tällaisessa sodassa tulee aina olemaan tapauksia, jolloin haavoittuneitten ja sairaitten poiskuljettaminen ilmatietse on ainoa mahdollinen pelastuskeino.

Euz Demirin johtamien turkkilaisjoukkojen tultua pakoi-tetuiksi Persian rajan yli, jossa ne riisuttiin aseista, seu-rasi viimeiset sotatoimet Mahmoud-sheikkiä vastaan, joka yhä edelleen oli pysynyt laupumattomana. Ja jälleen lentokoneet ovat tärkeimpänä aseena tai niinkuin Sir John raportissaan toteaa »pääasiassa juuri lentokoneitten sheikkiä ja hänen joukkojaan vastaan suunnattujen hyök-käyksen takia ei hän saanut tilaisuutta täysin kehittää voimiaan eikä onnistunut yllyttää kaikkia heimoja ka-pinaan.

Sir John mainitsee näittenkin sotatoimien yhteydessä muutamia kuvaavia esimerkkejä ilmailuvoimien suurista käyttömahdollisuuksista. Hän sanoo m.m.: Kiitos lento-koneitten oli minulle mahdollista tarkastaa päivää ennen kuin hyökkäykseä Baziain piti tapahtua jokaisen osan Kurdistanian rintamaa, Kirkukin, Arbilin, Rowanduzin ja Mosulin sekä palata takaisin Kirkukiin itäksi juuri par-haaksi hyökkäyksen loppuvaiheisiin.

Näinä alkuaikoina Mahmouidia vastaan suoritettut itse-näiset ilmahyökkäykset olivat epäilemättä omiaan suuresti pädättämään heimoja kokoumasta hänen avukseen. Ilmatähyystys hankki jälleen nopeasti ja täsmällisesti tärkeitä, joukko-osastojen pyytämiä tietoja. Joukkojen liikkueessa vaarallisessa maastossa oli heillä altuinen suojeilija ja vartiija yläpuolellaan. Joukkojen ulottumat-tomilla olevia kyläi, joissa tiedettävästi majaili sotajoukko tai joissa säilytettiin sotatarpeita, pommittettiin. Heitet-tiin kerran sähkömätinlähettäjänkin alas omille jou-koille laskuvarjon avulla.

Margah-alueella saatujen kokemusten perusteella on lentokoneista suurta hyötystä niiden etässä kapinallisia pakenemasta ratsain kylistä sekä alueilta, joita sotajoukko lähestyvät tai asukkaita siirtämässä pois karjaansa.

Tällaisessa sissisodassa tulee aina olemaan äärettömiä vaikeuksia siitä, että alkuasukkaat ponihevosineen, joille liikkuminen vuoristossa ei tuota mitään vaikeuksia, ja ke-yyine kantamuksineen aina ovat paetessaan varsinaisia sotajoukkoja nopeampia.

Olen kuitenkin sitä mielpidettä, että saatuaime lisää kokemusta tällaisesta sodankäynnistä, tulee varmaan osoittautumaan edulliseksi ja luultavasti tämän pulman parhaaksi ratkaisuksi lähettää muutamia matalalla len-täviä koneita heti sen päivän koittaessa, jolloin joukot aikovat kylän tai paikkakunnan valloittaa, sulkemaan tärkeämmät pakenemistiet.

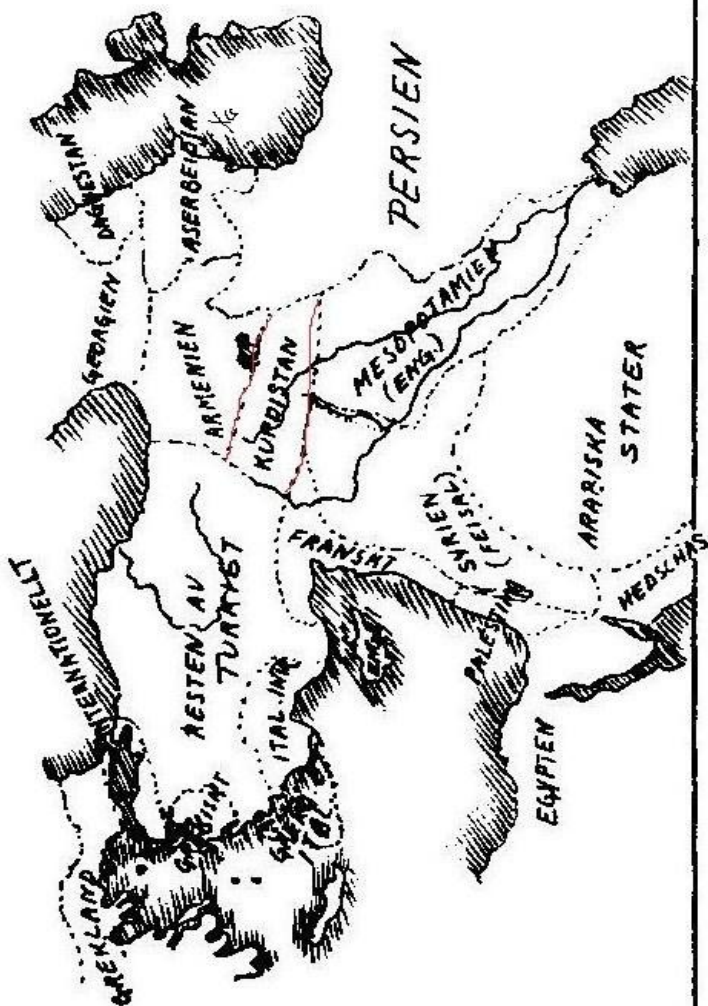
FISKARS AKTIEBOLAGS

fjädrar och stål
 här inom och utom landet
 vunnit stort erkännande.

كوردستاني ئۆتۆنۆم

له لاپېره ۲۰۰۷ ی گۆقاری (FINSK TIDSKRIFT) ی فنلەندی، که له رۆژی ۱ ی مارتی ۱۹۲۷ دا، چاپ و بلاو کراوه تهوه، له گه ل ئه وه ی باس له ریکه وتنامه ی سیقهر و ئه وه بهنده هاتوه که بۆ دیارییکردنی کوردستانیکی ئۆتۆنۆم ته رخانکراوه. نه خشه یه کیش کیشراوه بۆ پیشاندانی دابهشکردن و دیارییکردنی ئه وه ناوچه و هه ریمانیه که به گۆیره ی ریکه وتنامه که له ئیمپراتوری عوسمانیه ی شکستخواردوو جیا ده کرینه وه. له م نه خشه یه ناوچه ی کوردستانی ئۆتۆنۆمیش دیارییکراوه.

TURKIETS DELNING ENLIGT SÈVRES-FREDEM.

ده خټله ونبووه که ی کورانی ئیسرائیل له کوردستان

له بروای جوله که کان و تهورا تیبیه کاندا باس له مه سه له ی دیار نه مانی ده خټل لهو دوا زده خټله جوله که یه ده کریت، که گوايه له کاتی په لاماری ناشوور ییه کاندا بو فله ستین له ۷۲۲ پز، پهرته وازه بوون و بو خو پاریزی و خوشاردنه مه روویان له ناوچه چیا ییه کانی ده ورو بهر کردوه.

گوفاری مسیونیری فینله ندی (RAAMATULLINEN) که له ای ئوتی ۱۹۲۹ د، چاپ و بلا وکرا و ته مه، له م باره مه مه له لای پره ۲۸۷ و ۲۸۸ ی خویدا، قسه له سه ر نهو با سه ده کات و له ژیر ناو نیشانی 'ده خټله ونبووه که له وانیه به شیوه یه کی سه ره کی له افغانستان و کوردستان بن' پاش نه مه ی نه گه ری چونی نهو خټلانه بو افغانستان ده خا ته روو، ئنجا دټه سه ر کوردستان و ده لټیت که کوردستان و لاتیکی شاخاوییه که خه لکانیکی لیده ژین لانی که م بو ۲۷۰۰ له مه و پټیش ده گه ر ینه مه و ده توانریت بیر له مه بکر یته مه که نهوان نه مه ی ئیسرائیلیه کانن. نهوان له م شوینه دا به ته وایی سه ره خو ژیاون و توانیوانه ره گزو شوناسی نه ته وایه تی خویان بگه ر نه مه، به شیوه یه که ته نانه ت نه سه کنده ی گه وره ش نه یوانیوه نه م گومه له بچوو کو نازیه له ناو بهر ی که ناوی له خو ی ناوه به نی ئیسرائیل. هر چه نده ئیستا به وانه دهوتری نه ستوری چونکه کاتیک نه ستوری به کان له چه وسینه رانیان هه لاتن یار مه تی و پاریزراویان له مانه وه پټی گه شت.

زمان و ناین و دابونه ریتی نه م نه ستوری بانه دروست وه که نه مه ی باپیرانی ئیسرائیلی بانه. گریمانه ی ئیمه نه مه یه که ده خټله ونبووه که ی کورانی ئیسرائیل له چایکانی باشوری ئاسیادان، نیوان دیجله و چیاکانی هیندکوشدا. پاش هه مه و نه مانه بچوونه کانی گامارا له م باره یه مه به م ئاراسته یه یه نه دای زانایانی ناوبرا ویش له باره ی (کورانی ئیسرائیل له کوردستان و افغانستان) زور ماقووله.

nimittävätkin itseään nimellä B a n i s - r a i l, „Israels barn”. Tri O. A. Stridsberg puhuu siitä teoksessa „Nordisk Familjebok” (1876) ja lausuu sananmukaisesti seuraavaa: „Afganilaisten lukumäärä ilmoitetaan 4:stä 14:sta miljoonaan. Kun Afganistaniin on usein tehty valloitus- ja sotaretkiä, on sen väestö suuresti sekoittunut toisiin kansallisuuksiin. Pääheimoon kuuluu ainakin 3 miljoonaa afganilaisia, jotka nimittävät itseään Pusjtuneiksi (Pusch-tun). Nämä ovat kuitenkin osittain sekoittuneet indialaisiin ja persialaisiin. Itse he väittävät polveutuvansa Israelin kymmenestä sukukunnasta.”

Vanhoihin muinaistaruihin ja suku-luetteloihin perustuva on teos M a k z a n i A f g h a n i, „Afganilainen aikakauskirja”. Se kirjoitettiin todennäköisesti noin vuonna 1620. Professori Zorn on kääntänyt tämän teoksen englanninkielelle. Se onkin pääasiallinen lähde kaikkeen, mitä afganien syntyperää koskevista muinaistaruista tiedämme. Teos kuuluu olevan sekä itsenäinen että pätevä.

Tässä teoksessa kerrotaan, että afganilaiset olivat Muhammedin esiin-tyessä (n. 620 j. Kr.). T a u r a t k h v a n, „Pentateukin, viiden mooseksenkirjan lukijoita”, ja noudattivat Mooseksen lakia. He johtavat sukuhaaran Sa r u l i s t a, (Saulista, Israelin kuninkaasta), Kaisin (Kiisin) pojasta. Kaisin sanotaan polveutuvan Y a c u b i s t a, I s r a i l A l l a h i s t a (Jakobista, Jumalan Israelista).

Heidän kertomuksensa ovat muutoinkin hämmästyttävän yhtäpitävät Raamatun ilmoitusten kanssa. Niissä puhutaan Jaakobista ja Eesausta, Mooseksesta ja Egyptistä lähtemisestä, korpi-vaelluksesta, arkista, Saulista ja toisista kuninkaista, siitä, miten kansa vietiin vankina Mesopotamiaan ja sen ympärillä oleviin maihin j. n. e.

VIII. Kymmenen kadonnutta sukukuntaa lienevät pääasiallisesti Afganistanissa ja **Kurdistanissa**.

„Jos liittää asianhaarat toisiinsa”, prof. Myrberg lausuu eräässä Israelin kymmentä sukukuntaa käsittelevässä kirjoituksessa, (Bibelforskaren, 1896) josta yllämainittukin osittain on, niin tuskinpa on oikeutettua epäillä, etteivätkö afganilaiset olisi israelilaista sukuperää. Tämän perustalla ei tietysti kuitenkaan voida väittää, että tämä kansa olisi säilynyt sekoittamattoman israelilaisena kautta aikojen. Se ei olekaan uskottavaa, ja vaikkakin afganilaisten kasvonpiirteet kieltämättä muistuttavat juutalaisia, on kuitenkin mahdotonta tietää, kumpiko kansanaines, israelilainen vaiko ei-israelilainen on nykyään valtavampi.”

Näin prof. Myrberg. Noin 6 milj. käsittävä afganien kansa ei liene muodostunut yksinomaan vankeuteen viedyistä israelilaisista. Afganisen alueen asutus on varmaan useista eri rodusta, näiden joukossa myöskin israelilaisia. Viimemainitut ovat osittain säilyneet kokolailla puhtaina, osittain taas sekoittuneet toisiinsa ja myöhemmin saapuneisiin kansoihin, esim. sarteihin.

Ansiokkaan teoksensa „Bibelstudium” toisessa osassa, siv. 293—295 rehtori J. Rinman käsittelee kymmenen sukukunnan ongelmaa, viitaten juutalaislähetyssaarnaaja Martin Wolffin Juutalaislähetysslehdessä 1901 ja 1902 julkaisemaan kirjoitussarjaan: „Missä ovat Israelin kymmenen sukukuntaa?” ja seuraaviin teoksiin: „True history of the ten lost tribes” kirj. David Baron, „The ten tribes”, kirj. John Wilkinson ja „The oldest christian church”, kirj. Henry Holme. Hän luo myös yleiskatsauksen pääasialliseen sisältöön.

Siitä selvenee, että **Kurdistanin** vuorimaassa on jo ainakin **2,700** vuotta sitten asunut kansa, jonka voidaan arvella polveutuneen vanhasta Israelista. **Te**

ovat eläneet siellä täysin itsenäisinä ja säilyttäneet kansallisuutensa. Ei edes Aleksanteri Suuren onnistunut saattaa alamaisekseen tätä pientä voimakasta, rohkeaa ja luoksepääsemättömien vuoten suojaamaa kansaa, joka kutsuu itseään Beni Israeliksi, Israelin pojiksi, vaikka toiset nimittävät heitä nestori-aaneiksi, koska Nestorius sai heiltä suojaa paetessaan ahdistajiaan vuonna 431 j. Kr.

„Näiden nestoriaanien hallitusmuoto, uskonto, kieli ja tavat ovat niin selvään israelilaisten kaltaiset, että heidän suoranainen polveutumisenä israelilaisista näyttää todenmukaiselta”, J. Rinman lainaa ja jatkaa sitten: „Pääsiäis- eli passah-juhla on heidän juhlistaan suurin. Mutta usko Kristukseen on aikaansaanut sen muutoksen, että he varsinaisen pääsiäislampaan sijaan syövät ja juovat Kristuksen ruumista ja verta pyhässä ehtoollisessa. Heidän kasvopiirteensäkin ovat silmiinpistävästi juutalaisten kaltaiset. He elävät heimoihin jakautuneina isien tavoin ja käyttävät muinaisia israelilaisia nimiä. Kuvainpalvelusta he kauhistuvat. Pidot ovat aito israelilaisia j. n. e.”

Arvelumme, että Israelin kansakunnan jätteet olisivat Etu-Aasian vuoristossa Tigrisin ja Hindukuschin välillä, näyttää siis olevan hyvinkin perusteltu. Gemaran ilmoituksehan viittaa siihen suuntaan, ja mainittujen tutkijoiden esitykset „Israelin poista” **Kurdistanissa** ja Afganistanissa näyttävät myös hyväksyttäviltä.

IX. Osia kadonneista sukukunnista on hajallaan ympäri maailman.

Mutta kadonneet sukukunnat kootaan kerran kaikkista maailman maista. Ja totta onkin, että kymmenen sukukunnan jälkeläisiä väitetään olevan kaukaisimmassakin maailman maissa. Rabbiini Mardokai on kertonut eräästä kauppa harjoittavasta vaaleaihoisesta

ja selvään juutalaisia muistuttavasta heimosta, joka asuu Saharassa, Timbuktn tien varrella. Se on Daggatunsheimo, joka tosin on unohtanut uskontonsa, mutta muistaa kuitenkin hämärästi syntyperäänsä, eikä sekoitu muhammedilaisiin.

Kiinassa on Hunanin maakunnan pääkaupungissa Kaifongissa elänyt jo monia satoja vuosia pieni israelilainen siirtokunta. He puhuvat nyt vain kiinankieltä. Juutalaiset nimet lausutaan siis kiinalaisen ääntämistavan mukaan. Nimi Israel esim. on muuttunut Ye-se-le-lo-niksi.

Teoksessaan „Nouvelle Géographie universelle”, VII, siv. 288 Elisée Reclus lausuu tästä: „Kaifongin juutalaisten yksimielisen todistuksen mukaan he kuuluvat Asserin heimoon ja ovat tulleet Kiinaan Han-kuningassuvun hallitessa. Lähetysaarnajat, jotka ovat tämän juutalaisiirtokunnan Kiinassa löytäneet, ovat päätelleet heidän saapuneen maahan pakolaisina Jerusalemin hävityksen jälkeen. He olisivat siis säilyneet 1,800 vuotta keskellä kiinalaista maailmaa, joka oli niin toisenlainen kuin heidän alkuperäinen kotimaansa. Mutta kun eurooppalaisten juutalaisten vihdoin onnistui päästä yhteyteen näiden uskonheimolaistensa kanssa, olivat viimeainitut melkein kokonaan menettäneet rotuyhteytensä. Synagooga oli rappiolla, eikä yksikään uskovaan enää kyennyt Lakia lukemaan.”

Bacher luulee vainuavansa kymmenen sukukunnan jälkiä myös Egyptissä, juutalaisessa Elefantine-siirtokunnassa (kts. „Expository Times”, 1918). Sitäpaitsi etsitään usein meidänkin päivinämme hajalla-asuvia heimoja Indiasta. Prof. E. König, kuuluisa saksalainen jumaluusoppinut, ilmoittaa, että Bombayn varsilla asuu 10—12,000 ihmistä kylissä. He kutsuvat itseään nimellä Bebei Jisrael. Vähän aikaa sitten kutsuttiin heitä lisäni-

دەرکهوتنی دزانی ئیرانی له کوردستانی تورکیا و تیکچوونی په یوهندییهکان

به گویره ی ژژماره ۱۸۸ ی روژنامه ی سویدی (SVENSKA PRESSEN) که له روژی چوارشه ممه ی ریکهوتی ۱۷ ی ئوتی ۱۹۲۷ دا، چاپ و بلاوکراوتهوه، دزی ئیرانی له کوردستانی تورکیا و له سهه سنورهکانی ئهنه دۆل دهرکهوتوون. لهو بارهیه شهوه بالیۆزی تورکی له تاران راپورتیکی بو ئهنکهره ناردوووه گوړینی په یوهندییهکانی ئهو دوایه ی تورکیا و ئیرانی روونکردوتهوه.

Målet mot
Jilsson, åtalad
le av spritre-
mandagätt all-
le av rusdryc-
redagen inför
nden har un-
57,674 spritre-
Ett mycket
under loppet
en samman-
000 gram och
is uppgift ha-
affär haft en
3.000 kr. Dr
receptutskriv-
profithunger.
öreläg en lis-
hållit spritre-
v svarandens
aren, att vid

pi

Dans.

den provat, som deltagit i flygning-
gen från San Francisco till Hawaii,
kl. 8 i går kväll på ett avstånd av 517
miles från San Francisco. Det förefal-
ler som om tre andra aeroplan, nämli-
gen Golden Eagle, Aloha och Miss
Doran, skulle deltaga i tävlingen. —
Reuter.

Persiska stråtrövare i turkiska Kurdistan.

Diplomatiska komplikationer.

Konstantinopel, 16 aug. (F.
N. B.) Enligt uppgift ha stråtrövare in-
trängt från Persien i turkiska Kur-
distan vid anatoliska gränsen. Tur-
kiska ambassadören i Teheran har avlätit
en rapport till Angora rörande den
förändring, som inträtt i förbindelser-
na mellan Turkiet och Persien. Tur-
kiska regeringen har vidtagit energis-
ka åtgärder mot banditerna. — Reuter.

ett tillfälle polis måst anlitas för att
få mottagningsrummet rensat från en
del notoriska drinkare, som vägrade av-
lägsna sig, förrän de fått sig tilldelade
sprit.

Målet uppsköts för vidare utredning
till den 23 september.

Lyovaen Saeste
lem av Elantos

Vi hoppas
synbarligen all
samhet i guldet
belöning. Det
socialdemokrat

Malicen pås
pen räknar fyr

Inga tynsk
ningar c

Möjligen i

Berlin, 17 s
ningarna mellan
brikerna och A
vid handen att
stone under de
mer att återupp
över huvud ska
perioden är till
tid har det kon
fullt lämpad för

ههوالی سالارولدهوله لهكوردستان

روژنامهی (TYO) فینلەندی، که لەروژی ۱۳ی دیسمەمبەری ۱۹۰۶دا، چاپ و بلاوکراوەتەوه، لەژێر ناوێشانی (یاخییوون لهكوردستان)دا، ههوالی سالارولدهولهی کوری سێیهمی شای ئێرانی بلاوکردۆتەوه، ئەوهی که هاتۆته کوردستان و کۆمهڵیک سوارهی کوردی لهدهوری خۆی کۆکردۆتەوهو بهگۆندهکاندا دهگهریت باج و پشتگیری بۆخۆی کۆبکاتهوه. بهوهش تاوانهکانی کوشتن لهكوردستان سه‌ریهه‌لداوه‌تەوه، ئەم کاره‌ی ناوبراو بۆته‌هۆی بێزاریی و توره‌یی تاران. به‌لام سالار خۆی بۆ رانه‌گیراوه‌و پاش پێکدادان هه‌لاتووه‌و ژماره‌یه‌کی زۆریش کوژراوی جیه‌نیشتووه.

کوردستان سەر به خۆ دهی؟

لهژیر ئهم ناو نیشانه، رۆژنامهی فینلاندیی (KARELIA) که له رۆژی ۲۸ دیسمبهری ۱۹۱۲ دا چاپ و بلاو کراو تهوه، لهژماره: ۳۰۰ و له لاپه ره ۴ دا، له میانهی قسه کردن له سه ره به دهیانی ناشتی له دهولهتی عوسمانییدا، دهلیت: که ده رگا له سه ره بابهتی پیدانی ئۆتۆنومی به کوردستان کراو تهوه.

a tofoontu-
uheenjohtaja
voston pu-
hovanimesari
ja kenraali:

Nikolain ja
voministeri,
jaattama-
ehtivät hän-

S. M. dia-
ministerineu-
hoviministe-
ri ja päivitys-
jaattamana,
nunnan jäse-
ksiä.

n, jota kesti
kääntyi S.
nten puoleen

llis'a juhlaa
ina, tähnnä
mällistä yh-
n hyvärtje-

raamien Egeannieren rannattua tor-
vaufseksi. Turkki ei tule matkimaan
jotalunnaita.

Turkki kiirehtää rauhanneuvot- telijoita.

Konstantinopolista len-
nätetään: Turkin hallitus on lähet-
tänyt edustajilleen rauhanneuvotte-
luissa Lontoon ja kääntyn, että he ki-
irehtisivät rauhan allekirjottamista.

Kurdistan itsenäiseksi?

Konstantinopolista len-
nätetään: Portille on jätetty ehdo-
tus Kurdistanin autonomiasta.

Rauhanneuvottelut.

Turkki antanut perään. — Liittolais-
ten vaatimukset.

Turkin valtiotietut ovat luopuneet
vaatimuksestaan saada varustaa Ad-
rianopolin ruotawaroilla, joi rauhan-
neuvotteluita voidaan jattaa.

Turkin on neuvottelut keskeytet-
ty muutamiksi päiviksi, jotta Turkki
ehtii tutustua liittolaisten vaatimuf-
ksiin, jotka ovat:

1) Turkin tulisi luopua kaikesta

luopuneet
holta. B
kostaan ja
waalien a
tullitshym
n es t y f
tenkin wa
unionistie
loordi La
tä kanta
Seurasi u
feistolaisi
Bonar
tettu an
siitä, m
tässä asia
tys se nyt
O'feisti
eräässä n
dotujen l
katvalla."
hymys, ja
den edu
siirtomaat
oikeisto ja
taas siirto
wastaan,
nut. Tä
hki waarc
on menele
wät ole f
hin ja ett

بەر بەر یزمی روژ هه لاتی

روژنامه‌ی ئەمریکی () که لەروژی دووشەممە‌ی ریکه‌وتی ۲۴ یەنایەری ۱۸۸۱دا، چاپ و بلاوکراوئەوه، بابەتێکی بەو ناوێشانە‌ی سەرەوه سەبارەت بەمامەڵە‌ی (شارستانیانە‌ی) هیزه کوردییەکان بەر یه‌رایه‌تی شیخ عوبه‌یدوللا له‌هەمبەر کریستیانییەکانی ناوچه‌ی ورمی، بەبەرورد بە هیزه‌کانی سوپای ئێرانیی بەفەرماندە‌ی تەیمورپاشا، لەژێر ئەو ناوێشانە‌ی سەرەوه بلاوکردۆتەوه نووسیبوئەتی:

"چیرۆکه‌ کۆنەکه‌ی ئەو بەرخه‌ی که داوای له‌گورگه‌که‌ کردبوو ناکوکیه‌کانیان چاره‌ بکه‌ن، وا دووباره‌ له‌ئێران رووده‌داتەوه. خه‌لکی ورمی له‌توقه‌مبەردا داوایان له‌سوپای فارسیی کرد که له‌شیخ عوبه‌یدوللا‌ی کورد بیانپاریزیت. شیخ پاشه‌کشه‌ی پیکرا، به‌لام سوپا‌که هەر مایه‌وه، ئەوه‌ی هه‌روه‌ها وێرانکاریه‌کی مەترسیبەداری له‌ته‌راوی دۆله‌ ده‌وله‌مەندو به‌په‌ته‌کانی ئەو ناوچه‌یه‌ نه‌جامدا. شاره‌کان تالانکران، ژنان راده‌ستی و محشیبه‌تی سه‌ربازمه‌کان کران، پیاوان سه‌ریان له‌لاشه‌یان جیاکرایه‌وه. تەیمور پاشای سه‌رکرده‌، فەرمانیدا ژماره‌یه‌ک که‌له‌سه‌ری کوردان بگێرنه‌وه‌ بۆ ته‌بریز، هه‌روه‌ها ئەو نه‌یتوانی که دواکه‌ی خۆی له‌ له‌شکره‌که‌ی شیخ عوبه‌یدوللا‌ بێنیتەدی، به‌لکو ئەوه‌ی له‌شان و ملی ئەو خه‌لکه‌ برد که ئەو بۆ پاراستنیان هاتبوو. له‌وه‌ده‌چیت به‌ر بەر یتی و و محشیبتیی ئەم تاومه‌ شه‌رکه‌ر مه‌کانه‌ له‌م به‌شه‌ داته‌پیه‌ی جیهان بۆ چیرۆکه‌ توقینه‌ر مه‌کانی دیوو درنجه‌کان و کاره‌کانیان بگه‌ر یته‌وه. یه‌ک له‌حاجیه‌ سوننه‌کان، ناچاربوو که‌له‌سه‌ری مندا له‌کانی بخاته‌ بوخچه‌یه‌که‌وه‌و به‌در یزایی که‌مپی کوشتارگه‌که‌ به‌دوای خۆیدا کیشیان بکات. نه‌ستوریه‌ بیدیفاع و سیقی له‌کان له‌لایه‌ن تەیمور پاشاوه‌ په‌لاماردان و ژماره‌یه‌کی زۆریان لی کوژرا. مسیۆنیره‌کانی تاران و میسته‌ر سێر، ته‌رسیان له‌وه‌یه‌ که په‌لاماریکی گشتگیر بکریته‌ سه‌ر هه‌موو کریستیانیه‌کان نه‌گه‌ر بێتو شیخ عوبه‌یدوللا‌ نه‌گه‌ر یته‌وه. شیخه‌ کورده‌که‌، نه‌گه‌ر چی دزیش

بووبیت، پندهچیت لهکاتی پهلامارکهی هندیک بیروکهی
تهمومزاوی لهبارهی ئاکاری شارستانییهتی جهنگهوه ههبووبیت. ئهو
ئهمان و پاریزراوی دابوو به مسیونیرهکان. داستانهکهی بهوه
دهستپیکرد که کاتیک بهخیرایی لهچیاکهیهوه دههاتهخوار سی کهسی
لهبرئهوه ههلواسی که پهلاماری خهکاتی پندهشتهکانیان دابوو.
پهلامارکهی شیخ تهواو ویرانکه بوو، بهلام ناوچه پهلاماردرارهکه
لهبانگیشتی تهیمورپاشادا، وهک ئهو بوقانه وابوون که حوکی
کوتهرداریکیان به حوکی لهقلهقیک گورییهوه!!¹

¹ چیرۆکیک ههیه که بوقهکان لهگوتچهمیکدا بهخوشیی ژیاون و دوابان
لهخواهندی چهمهکه کردوو پاشایهکیان بو دابنئ، ئهویش کوتهرداریکی
گهوهی بو کردوونته پاشا، بوقهکان سههنا نهیانویراوه نیزکبنهوه لئی بهلام
دواتر چونتهسهری و لهوئ بزم و کهیفی خویان کردوو. پاشان داوابان
لهخواهندی دهریاچهکه کردوو، پاشایهکی دیکهیان لهبری ئهو کوتهردهاره بو
دابنئ، بهشیوهیهک که ههستی پینکس و لئی بترسن، ئهویش لهقلهقی کردوته
پاشایان و لهماوهیهکی کهمدا ژمارهیهکی زوری لی خواردوون، ئهوهی
وایکردوو بوقهکان پهشیمانئیی لهو کارهیان دهربرن.

at 299, and
h. At 301,
representative so
2, Florida
303, Ohio
304, North
sease to 305,
increase to

the remain-
ables for the
ence in the
urs, accord-
d equitable
by assigning
est fractions
itional Repre-
te aggregate
ignment of
ls out all of
ould cease.
e proposed
hy of note.
y of mathe-
on this sub-
ama loses at
ined at 299,
one each.
Representa-
to 302 Flori-
ncrease to
y the in-
olina gains
305 Ten-
ncrease to
; by the in-
ins another,
3, under the
York even
sent number
tionment of
etts had 20
New York
ot hold her
s the total

island 3,499, and Connecticut 3,112.

Oriental Barbarism.

The old story of the sheep who called on a wolf to settle their dispute is being played over again in Persia. The people of Urumiyah called, in November, on the Persian troops to protect them from the Kurdish Sheikh, Obeid Ullah; the Sheikh was driven back, but the troops stayed, and are committing frightful ravages throughout all the rich valleys of that region. Towns are sacked, women surrendered to the brutality of the soldiers, and men beheaded. The leader, Timour Pasha, was ordered to send back a certain number of Kurdish heads to Tabreez, and not having been able to make up his tale from the army of Obeid Ullah, he takes them from the shoulders of the people whom he came to protect. The barbarity of these fighting hordes on the under side of the world seems to belong to nightmare stories of ghouls and their doings. One Soonnei Hadji was compelled to take his children's heads in his skirt and march with them through the camp. The peaceable Nestorian Christians have been attacked by Timour Pasha, and many of them murdered. The missionaries at Teheran and Mt. Seir fear a general attack on all Christians if Obeid Ullah does not return. The Kurdish Sheikh, robber though he was, seems to have had some vague notions of civilized warfare while conducting his raid. He granted safe conduct or protection to the missionaries, and began his exploits on coming down from his mountain fastness by crucifying thirty of his followers for outrages on the people of the lowlands. His raid was destructive enough, but the invaded district in calling in Timour has exchanged King Log for King Stork.

straight, and tall
which is thrust a
De Lesseps' auda-
canal across the i
few of these who
ridiculous positio
istration is placed
out the first ship
men will be du
what the Presiden
fracturing of the
begin. In fact,
already. The da
the day the shi
workmen and too
If this is a nation
tion it was as gro
as it can be at
time that the fir
the De Lesseps c
If the foreign
make war on the
of the opening o
tainly run back a
sailing of the fir
tion.
Now what is
to do about it?
Monroe doctrine
and openly infrac
day. In a week
ed beyond restor
one is manifestin
except those inte
shows that there
in that issue he
on the country.
are not slow to c
the National ho
about war, and f
are worse things
war. But
about it from
it no less than cr
to say a word li
sidered step whi
toward involvin
It would be a ve
the United State
right in the case
interfere. It co
the wild steps th
Virginius matter
that this admini
forcibly interfere